

Aanwezig

Voorzitter:

De heer J.P. Paredes Sanchez

Raadsleden:

Mevrouw M. Alberts
Mevrouw F. van Amerongen
De heer A. van den Berg
De heer E.G.T. Braam
De heer D.R. Cupedo
De heer C.P.I.M. Dolmans
De heer M.J. van Enk
Mevrouw P.G. Kames
De heer J. Karremans
Mevrouw C.J. Kistemaker
Mevrouw A. Koegler-Böhm
Mevrouw M.E. Koopman
De heer A.P. Kooy
De heer G. Kruger
De heer M. El Majjaoui
Mevrouw R.F. de Man
Mevrouw C.F.J. Mauer
De heer R.A.J. van der Meij
De heer U. Oelen
Mevrouw J. Schröter-Haas

De heer C.G. Sleddering
De heer Q.L.A. Veerman
De heer M.V. Weterings
De heer M. Wit
Mevrouw E. Woudstra
Mevrouw W.A.A.M. van Nunen

Fractieassistent:

De heer D. Jense

Portefeuillehouders:

Wethouder, mevrouw L.I. Bentvelzen
Wethouder, mevrouw J.N. Besteman
Wethouder, de heer J. Keus
Wethouder, de heer A. van de Laar
Wethouder, de heer B.D. Lugthart

Forumgriffier:

Mevrouw M.M.A. Tittse

1. Opening en vaststelling agenda

De voorzitter: Ik geloof dat iedereen al aanwezig is. Dan gaan we allereerst over tot de vaststelling van de van de agenda. Dan heb ik een paar mededelingen. Raadsvoorstel nummer 5, 'Huis van de Stad investeringsbudget fase 2', daar zijn stukken, geheime stukken hier vandaag beschikbaar gesteld over de bestemmingsbedragen. Als iemand daarover wil praten, dan zal dat in beslotenheid moeten gebeuren en dat betekent dan dat wij dit hele raadsvoorstel helemaal naar achter schuiven en dan hebben we in ieder geval nog een kwartier nodig om alle tv's uit te schakelen et cetera, et cetera. Dus is daar iemand die behoefte heeft om in beslotenheid dit raadsvoorstel te gaan behandelen? De heer Jense.

De heer Jense: Ik heb een vraag, voorzitter, die hier wel direct mee te maken kan hebben. Ik wil straks in ieder geval ook de vraag gaan stellen wat er vandaag uit de hoge hoed is gekomen, uit de digitale bus. Is dat openbare informatie, of moet dat achter gesloten deuren?

De voorzitter: De heer Björn Lugthart, kunt u daar uw licht over laten schijnen?

De heer Lugthart: Dank u wel, voorzitter. Daar kan ik kort in zijn, dat moet achter gesloten deuren.

De voorzitter: Dus ik laat het aan u, de raad, om het over deze agenda aan het einde te gaan behandelen in besloten samenkomst. Ja? Oké, dus bij deze, agendapunt 5 wordt agendapunt 7. Ja, of 6, zoals je het wil zien.

Want dan schuift alles eentje naar voren. Verder houden we de agenda aan zoals die staat gepland en is geaccordeerd in het presidium, dus dat betekent dat wij zo mijnheer Timmermans aan het woord laten gaan. Dan agendapunt 3 zijn de 'Jaarstukken 2020 besteding jaarrekening', agendapunt 4 is dan 'Raadsvoorstel 1^e halfjaar rapportage', agendapunt 5 is 'Raadsvoorstel Groeifonds', en dan als laatste agendapunt komt dan het 'Huis van de Stad'.

2. Spreekrecht burgers

De voorzitter: Dan hebben wij vanavond de eer om de heer Timmermans bij ons in huis te hebben. Hartelijk dank voor de tijd die u genomen heeft om hier bij ons uw verhaal te doen.

De heer Timmermans: Fijn dat ik eventjes mag praten.

De voorzitter: Dat doen we graag, daar zijn wij voor als raad. Dus dan wil ik bij deze u het woord geven, met de kanttekening dat u vijf minuten heeft.

De heer Timmermans: Goedenavond, mijn naam is Stijn Timmermans, ik woon in Leeuwendaal en ik spreek vanavond in over het voornemen van de gemeente om ondergrondse restafvalcontainers, ORACs, te plaatsen. Op 1 april kregen de bewoners van Leeuwendaal een brief van de gemeente Rijswijk waarin zij op de hoogte werden gesteld van het feit dat de gemeente Rijswijk ORACs gaat plaatsen in verband met overlast van ratten. Omdat de bewoners in directe omgeving van Leeuwendaal helemaal geen overlast van ratten hebben, meldden zij dit op 7 april in een brief aan de gemeente. Daarbij wijzen deze bewoners de gemeente Rijswijk op de rommel die ontstaat juist ratten en meeuwen aantrekt en dat deze bewoners van Leeuwendaal dus helemaal niet op ORACs zitten te wachten. Op 1 juni 2021 kregen de bewoners van Leeuwendaal weer een brief waarin de gemeente geprobeerd heeft de procedure en de totstandkoming van het besluit uit te leggen. Er worden excuses gemaakt over het uitblijven van inspraak door en contact met bewoners, maar daar wordt verder heel handig overheen gestapt, waarna er uitgelegd wordt hoe de plaatsing tot stand gaat komen en waarbij nota bene nadrukkelijk wordt aangegeven dat onze stem telt. Inmiddels is op het platform van Avalex – waar overigens iedereen, ook niet-belanghebbenden, ongecontroleerd en ongelimiteerd voor of tegen kan stemmen – kenbaar gemaakt dat het niet alleen om containers voor restafval gaat. Op een aantal plekken in de buurt worden milieustraten voorgesteld. Niet alleen restafval dus, maar overigens ook, zonder enige toelichting, containers voor glas, gft, PMD, textiel en papier. Op het reactieplatform, waar nota bene Avalex de regie lijkt te hebben, zijn inmiddels meer dan zevenhonderd reacties te lezen van bewoners die voor het aller overgrootste deel tegen de komst van de ondergrondse containers zijn. Maar wat is er dan precies aan de hand? Er zijn twee korte straatjes, een stukje Leeuwendaallaan, een stukje Koninginnelaan, waar afvalproblematiek heerst. De bewoners van de bovenhuizen kunnen hun afval niet scheiden en zetten het ongescheiden afval gewoon in en naast de restafvalklike's die door de gemeente veel te weinig geleegd worden, waardoor loslopende katten, meeuwen en ratten daar makkelijk bij kunnen. Een heel lokaal probleem dus. Het lijkt ons, de betrokken bewoners, zeer onzorgvuldig en onnauwkeurig om dit zeer lokale probleem op te lossen met de plaatsing van ondergrondse containers, verspreid door nota bene de hele buurt, waarbij dus ook voorstellen gedaan zijn voor glas, gft, PMD, papier en zelfs textiel. Daarnaast is het voor velen van ons onbegrijpelijk dat de gemeente samen met Avalex criteria heeft opgesteld voor zogenaamde geschikte plekken, waar de gemeente en Avalex zich in het plaatsingsvoorstel dan vervolgens niet consequent aan

houden. Mogelijk dat de gemeente Rijswijk en Avalex zelf nu ook ingezien hebben dat er op het eerste gezicht redelijke criteria infrastructureel helemaal niet passen voor de wijk Leeuwendaal, met veel spelende kinderen, smalle straten waar een hoge parkeerdruk is en waar bewoners zich inzetten voor het behoud van enig groen in eigen leefomgeving. In De Telegraaf van afgelopen week is een kort artikel verschenen over deze heel vervelende gang van zaken, waarbij een journalist de gemeente Rijswijk heeft gevraagd om commentaar in het licht van hoor en wederhoor. De woordvoerder van de gemeente Rijswijk geeft in het artikel aan dat de inzamelkosten met de komst van de containers omlaag zouden gaan. De bewoners vragen zich af of dat inderdaad zo is, en welke alternatieven zijn er bestudeerd en doorgerekend, en of de afname van hun woongenot als gevolg van plaatsing van ondergrondse containers wel opweegt tegen deze vermeende kostenbesparing. Bewoners hebben het gevoel dat de gemeente zich onredelijk opstelt, zich blind staart op het plaatsen van containers, verder zonder inhoudelijk in te gaan of te onderzoeken hoe het zeer lokale afvalprobleem kan worden aangepakt zonder dat het woongenot van de hele overgrote meerderheid van de buurt in het gedrang komt. Samengevat: bewoners zijn van mening dat de gemeente een onnauwkeurige procedure volgt, waarbij argumenten en acties helemaal niet met elkaar overeenkomen. Bewoners zijn van mening dat, verwijzend naar de brief die de heer Francissen van 20 juni aan de wethouder heeft gestuurd, de gemeente Rijswijk zich niet aan eerder gemaakte afspraken wil houden. Bewoners zijn van mening dat er niet naar hun inhoudelijke bezwaren wordt geluisterd. Bewoners willen raad, wethouders en de gemeente Rijswijk vragen om dit project alstublieft direct te stoppen en vaart te maken met het uitdenken van de lokale oplossingen voor het zeer lokale afvalprobleem van de eerdergenoemde delen van de Koninginnelaan en Leeuwendaallaan, waarbij de bewoners en omwonenden nadrukkelijk willen meedenken en nauw betrokken willen worden. Ik dank u hartelijk voor de aandacht en ik kijk uit naar uw reactie.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Timmermans. Fantastisch binnen de vijf minuten. Zijn er raadsleden die hier een vraag willen stellen? Ik zie mevrouw Van Nunen, dan zie ik de heer Sleddering en de heer Wit. In deze volgorde, alstublieft.

Mevrouw Van Nunen: Ja, voorzitter. Dank u wel, mijnheer Timmermans. Ik wil graag u vragen of u al een reactie van de gemeente heeft gehad op de brief namens uw buurtgenoot, de heer Francissen.

De heer Timmermans: Dat is niet het geval, mevrouw. Ik heb op 7 april een mail gestuurd aan het e-mailadres wat daarbij hoort. Ik heb daar ook een lijst toegevoegd van alle bewoners namens wie ik dat bericht gestuurd heb en ik heb daar geen reactie op ontvangen. Sterker nog, op 1 juni, dat is dus vol twee maanden later, kreeg ik een bericht waarin staat dat excuses wordt gemaakt voor het feit dat bewoners niet worden gehoord enzovoort. Dus het is inderdaad een hele goede vraag en ik vind het ook een raadsel, moet ik u zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Timmermans. De heer Sleddering.

De heer Sleddering: Zoals zo vaak had ik dezelfde vraag als Wil van Nunen. Ik ben heel blij met het antwoord dat hier gegeven wordt. Blij in de zin dat wij hier een eerlijke reactie krijgen, maar richting college toch wel een duidelijke les om dit probleem nu echt eindelijk eens op te pakken met de buurt.

De voorzitter: Dank u wel, de heer Sleddering. De heer Wit, een vraag?

De heer Wit: Ja, een korte vraag. Dank u wel voor uw inspreken. Kunt u mij aangeven of u in ieder geval nog ruimte ziet en de mogelijkheid ziet om ook met de wethouder hierover in gesprek te gaan, dat we daar als raad eventueel woordvoerders bij faciliteren? Want het lijkt me om een vrij grootschalige aanpak te gaan inderdaad van een relatief klein probleem in een wijk die daar wellicht niet geschikt voor is, zoals u zelf aangeeft.

De heer Timmermans: De buurt is natuurlijk van harte bereid om daarbij betrokken te worden. In eerste instantie waren er ook afspraken gemaakt met de buurt in 2017, met de toenmalige wethouder, en er zouden vijf jaar lang geen containers worden geplaatst. Nu wordt er dus zonder vooraf overleg, laten we zeggen als donderslag bij heldere hemel – misschien met de verkiezingen in zicht, ik weet het niet – ineens eventjes een besluit genomen of uitgevoerd waar bewoners niet bij zijn betrokken. Dus nogmaals, ik vind het onbegrijpelijk.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Timmermans, voor uw tijd, voor uw inspraak. Dan wil ik u hartelijk bedanken.

De heer Timmermans: Ja, graag gedaan. Veel wijsheid gewenst.

De voorzitter: Dank u wel.

3. Jaarstukken 2020 besteding jaarrekening resultaat en wijziging begroting (21-028)

De voorzitter: Dan gaan we snel door naar agendapunt 3, 'Jaarstukken 2020 besteding jaarrekening resultaat en wijziging begroting'. Ik heb hier nog wel een paar opmerkingen over. Technische raadvragen zijn gesteld en beantwoord schriftelijk, dus probeer daar herhaling te voorkomen. Niet de raadvragen nog een keer stellen, maar vragen om opheldering als er zaken niet duidelijk zijn na de beantwoording vanuit het stadhuis. We bespreken nu alleen de jaarrekening van 2020 en de bijdrages voor de halfjaarrapportage en kadernota bewaren voor het kaderdebat, alstublieft. Ja? Dan gaan wij beginnen en we gaan een rondje doen. We beginnen met Onafhankelijk Rijswijk. Is dat mevrouw De Man, of de heer Jense?

Mevrouw ...: Geen van beide, u mag door naar de volgende. Dank u.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan gaan we naar Rijswijks Belang, de heer Weterings.

De heer Weterings: U mag door.

De voorzitter: De heer Kooy, u heeft het woord.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Drie vragen. Een vraag over fietsveiligheid en de cijfers die werden gegeven. In de beantwoording hadden wij gevraagd waarom er 35 als actueel getal stond, terwijl minder dan 10 de doelstelling is. We wilden toch nog een toelichting op hebben over deze meting, want het gaat over, dan zou er geteld moeten worden mensen die naar het ziekenhuis gegaan zijn. Hoe inzichtelijk is dat, is dat alleen met de ambulance afgevoerd? Dus graag daar toelichting op. Pagina 13 hadden we nog een vraag gesteld over geluidsanering. Ik was verrast, zullen we het maar noemen, dat daar stond dat het confidentieel is. Dus daar wil ik wel graag een toelichting op hebben wat die vertrouwelijkheid dan is. En een vraag voor een andere

wethouder, RijswijkBuiten. In de stukken staat, dat is op pagina 14 van de beantwoording, een verduidelijking die wij gevraagd hebben, maar eigenlijk de achtergrond is: RijswijkBuiten levert een negatief resultaat op volgens de verwachting zoals het nu is. Maar als we de jaarstukken lezen, dan staat er één keer een negatief getal en de getallen die ernaast staan worden eigenlijk alleen maar in de grootheden uitgedrukt. Dus je moet wel heel veel zoeken om erachter te komen waarom of het inderdaad negatief is. Dus mijn vraag is eigenlijk: waarom wordt dat zo onduidelijk in de jaarstukken opgenomen, als we het in de toelichting wel duidelijk van u op papier krijgen? Dat waren mijn drie vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij door met Gemeentebelangen Rijswijk, de heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Eén technische vraag, dat betreft het voorstel van het college om een bestemmingsreserve te vormen voor programma 7, 500.000 euro. De vraag is concreet: waarom doen we dat? We hebben in het verleden alle resultaten, plussen en minnen, in het rekeningresultaat verantwoord ten aanzien van programma 7 en nu hebben we opeens een bestemmingsreserve die we voorstellen aan de raad. De toelichting begrijp ik, dat er een overschot is op bijstandsuitkeringen. Maar waarom nu juist een bestemmingsreserve aanleggen en niet kiezen voor verantwoording vrijval en gewoon verantwoording van de werkelijke lasten in het boekjaar 2021? Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van der Meij. Dan gaan we naar de fractie van het CDA. Hebben wij daar een woordvoerder?

De heer El Majjaoui: Dank u wel, voorzitter. Ik heb eigenlijk een drietal vragen met betrekking tot de jaarrekening. Eigenlijk aanvullende vragen, de vragen zijn reeds beantwoord. Met betrekking tot de jongerenoverlast, er is geantwoord dat er intensief wordt gemonitord dan wel gehandhaafd in samenwerking met de politie en Handhaving. Daar ben ik heel dankbaar voor dat dat gebeurt. Alleen, ik ontvang de laatste tijd heel veel signalen met betrekking tot aanhoudende jeugdoverlast en met name in Steenvoorde Zuid. Onlangs heb ik weer e-mails ontvangen van bezorgde inwoners die onwijs veel last ondervinden van deze jongeren. Het gaat mij niet alleen maar om repressie of boetes of straffen, maar de vraag is, en dat is dan de aanvullende vraag: waarom wordt er niet preventief ook aangestuurd om deze jongeren, de overlast een halt toe te roepen, in het kader van jeugdwerkers et cetera? Dus meer preventief en kijken naar mogelijkheden. Wellicht dat de jongeren meer behoefte hebben aan speelruimtes, of waar ze eventueel hun vrije tijd kunnen verdoen. Maar met name gaat het om dat er behoorlijk ernstige overlast plaatsvindt in deze wijken. De tweede vraag betreft, want ik heb de vraag inderdaad gesteld naar aanleiding van de energietransitie. Wat mij opviel dat er geen rekening wordt gehouden met de bodem, want ondergronds ruimtegebruik wordt steeds drukker en drukker en er wordt aangegeven dat de provincie het bevoegd gezag is. Daar ben ik het ten dele mee eens, maar voor een groot deel weer niet, want de gemeente is ook bevoegd gezag van het ondergrondse ruimtegebruik hier binnen de grenzen van de gemeenten en dat moet gereguleerd worden. Voordat wij in de toekomst in de problemen geraken, betekent dat wij gewoon de bodem ondergronds moeten reguleren. Daarbij wil ik de vraag stellen aan de wethouder: wil hij gaan onderzoeken, kijken of er mogelijkheid is om een bodemenergieplan of interferentiegebied aan te wijzen voordat het te laat is? Omdat nu met name de bodemenergiesystemen als paddenstoelen uit de grond komen. Dat was de tweede vraag. De laatste vraag, er is ook een vraag gesteld in antwoord 66 over de ganzenpopulatie. Er is niet specifiek

aangegeven over hoeveel, welke cijfers zijn er nu, dus anno 2020. Over hoeveel ganzen gaat het op dit moment? Dat is de laatste vraag. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan wij door naar de fractie van Wij. Mevrouw Mauer.

Mevrouw Mauer: U kunt doorgaan ook.

De voorzitter: Hartelijk dank. De fractie van D66, de heer Dolmans, u heeft het woord.

De heer Dolmans: Dank u wel, voorzitter. Met de jaarrekening legt het college toch ook verantwoording af over het gevoerde beleid van het afgelopen jaar, dus daar wil ik namens D66 Rijswijk nog wel het een en ander over zeggen. Het was natuurlijk een raar jaar en dat zien we ook aan de vele tussentijdse bijstellingen in de jaarrekening. We hebben heel veel verbeteringen gezien in het beheersen van de risico's, maar we zijn er nog niet en dat zie je ook onder andere helemaal aan het begin van de jaarrekening op pagina 4, met een enorme lijst van afwijkingen van de begroting die nog verklaard moeten worden. Daar zitten tussen ook voordelen die geen voordelen zijn, zoals bijvoorbeeld de vrijval voorziening baggeren, of de herwaardering van de Stedin-aandelen. Er zijn een heleboel uitgaven in het kunst en cultuur-/erfgoed domein vanwege corona het afgelopen jaar niet gedaan – en zo direct zal namens onze fractie mevrouw Koopman daar nog iets over willen vragen. In het sociaal domein zitten heel veel incidentele meevallers ten opzichte van de begroting. Ook dat heeft deels met gewijzigd rijksbeleid te maken, maar het is incidenteel, en structureel hebben we daar nog steeds een groot probleem. Op pagina 10, milieubeheer, een hele specifieke vraag. De vrijval die daar nu plaatsvindt, of het voordeel wat daar nu gemeld wordt, is dat niet gewoon een tegenvaller die we de komende jaren weer moeten goed gaan maken? Hetzelfde geldt ook over de reserve baggeren, waar ik eerder iets over zei, krijgen we dat niet dit jaar weer gewoon voor onze kiezen? Kortom, over het positieve saldo van 1,3 miljoen is best nog wel het een en ander af te dingen. Er is ontzettend veel gebeurd, dat erkennen we zeker ook. Maar we blijven aandacht vragen voor het risicomanagement in de gemeente en het beheersen van de kaders die de raad heeft gesteld. En ja, de vele afwijkingen geven voor mij aan ...

De voorzitter: Mijnheer Dolmans, sorry dat ik u interrompeer, maar is dit niet meer iets om in het kaderdebat naar voren te brengen?

De heer Dolmans: Nee, ik kijk terug op het afgelopen jaar en in het kaderdebat kijk ik vooruit naar het komend jaar.

De voorzitter: Oké, wilt u dan ...

De heer Dolmans: Ik heb hier specifieke vragen over de jaarrekening, dus ... Ja?

De voorzitter: Probeer het zo beknopt mogelijk te houden, alstublieft.

De heer Dolmans: Nee, we zitten hier te praten over verantwoording van een begroting van 200 miljoen over het afgelopen jaar. Daar mag toch even tijd aan besteed worden?

De voorzitter: Dat mag altijd. Maar omdat de andere fracties zich netjes aan de vraagstellingen houden, wil ik graag aan alle fracties hetzelfde vragen.

De heer Dolmans: Ik begrijp het punt niet zo van u, voorzitter, maar oké. Ik was toch bijna aan het einde van mijn betoog. Ik vraag nadrukkelijk aandacht vanuit het college aan beheersing van de risico's die de gemeente loopt, het terugdringen van de vele afwijkingen die we zien op de begroting, want dat betekent gewoon dat de kaders die de raad heeft meegegeven, dat het college daar niet binnen handelt. En ten slotte aandacht voor de brief van de auditcommissie. Dat is een hele lijst aan aanbevelingen en ik hoop van harte dat de wethouder een toezegging kan doen om voor 6 juli aanstaande op die aanbevelingen en vragen van de auditcommissie nog antwoord te geven, voorafgaand aan de behandeling op 6 juli. Dan zou ik nog heel even willen vragen of mevrouw Koopman het een en ander kan vragen over de cultuursector.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Dolmans. Mevrouw Koopman, u heeft het woord om vragen te stellen.

Mevrouw Koopman: Dank u wel. Ik heb nog twee specifieke punten over de coronacompensatie en één ander punt wat ik ook nog zo zal noemen. U geeft een heel summier antwoord op een vraag van de VVD over de coronacompensatiemiddelen die zijn ingezet voor de culturele sector in 2020. Een onderwerp waar ik zelf ook al veelvuldig aandacht voor heb gevraagd. Een sector die hard getroffen is en die nu langzaam weer opengaat en die heel lang door u in onzekerheid blijven, terwijl er gewoon geld op de plank ligt. In heel veel andere gevallen ligt dat er dus niet. Ik weet dat u ook de culturele sector graag wilt steunen. Toch lukt het maar niet om een concreet plan te komen, want u bent al heel lang, sinds november vorig jaar, bezig om met beleidsregels – en ik begrijp uit de beantwoording dat die er nog steeds niet zijn. Dus ik vind het eigenlijk dat we veel te lang de culturele sector laten wachten, terwijl er nog 163.000 van vorig jaar is en 447.000 voor dit jaar. Dus wanneer komt u concreet met plannen hiervoor, zodat zij gewoon duidelijk weten waar ze aan toe zijn en weer kunnen investeren in een toekomst? Mijn tweede punt gaat over de compensatie wijk en buurtgebouwen. In de slotwijziging was aangegeven dat dit om 62.000 euro ging. Dat zie ik niet meer terug in het coronaoverzicht wat u in de jaarrekening heeft gezet. Ook zij hebben minder inkomsten ontvangen doordat er niet verhuurd kon worden en zeer beperkt hebben zij een huurkijtschelding gekregen. Wat is er met dit geld gebeurd, en waarom is dit niet in zijn geheel uitgegeven naar huurkijtschelding? Dan tot slot nog een vraag over Waarstaatjegemeente. In de beantwoording van onze vragen geeft u aan dat de cijfers van Waarstaatjegemeente actueel zijn, maar in de jaarstukken geeft u juist aan dat ze niet actueel zijn. Dus wat is daar nu van correct, en kunt u de juiste cijfers in ieder geval dan nog toevoegen?

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Koopman, voor uw vragen. Dan gaan wij door met de fractie van VVD, de heer Sleddering.

De heer Sleddering: Dank u, voorzitter. Ik had u in de eerste instantie heel blij willen maken door uit te leggen dat wij vragen hebben gesteld, daar antwoorden op hebben gekregen en of wij tevreden met die antwoorden zijn, dat ik dat zal vertellen aan het college tijdens het kaderdebat. Maar uitgedaagd door mijn collega van D66, wil ik toch wel een korte extra mededeling doen dat het florissant overschot wat hier gepresenteerd is in deze cijfers absoluut bedrog is. Boekhoudkundig bedrog. Meevallers, incidentele overschrijving, ik noem maar even de boekwaarde Eneco. Zonder die dingen was het een zwaar, zwaar rood jaar geweest, na de vorige

twee gaande jaren. Dus euforie is niet op zijn plaats. Is de wethouder van Financiën dat met ons eens? Dank u, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, heer Sleddering, voor deze beknopte uiteenzetting. Dan hebben wij de fractie van GroenLinks als volgende. Wie mag ik daarvan het woord geven? Mevrouw Kistemakers, u heeft het woord.

Mevrouw Kistemaker: Dank u, mijnheer de voorzitter. Allereerst willen we de auditcommissie danken voor haar advies, dat ondanks de hele korte tijd die het had, er vanavond toch een advies ligt. Het accountantsverslag is erg laat aangeleverd en dat heeft mede te maken, zo hebben wij begrepen van de accountant, dat zij op hun beurt ook weer laat stukken hebben aangeleverd gekregen vanuit de gemeente. Dus we willen hier ook wel aandacht voor vragen vanavond. Wij steunen natuurlijk het verzoek van de heer Dolmans om voor 6 juli met een reactie op het advies ook te komen. Daarnaast danken we ook de ambtenaren voor de beantwoording van de weer vele vragen. Naar aanleiding van de beantwoording hebben we nog wel een vijftal vragen openstaan. Allereerst, we hebben gevraagd naar de Kadernota Jeugd en Onderwijs. Het antwoord daarop is dat die derde of vierde kwartaal komt. Kunt u daar iets specifieker in zijn en kunt u ook even toelichten waarom het zolang duurt? Dan ten tweede, we hebben vragen gesteld over de hoeveelheid restafval en scheidingspercentage over de jaren 2018, 2019 en 2020. Het antwoord was dat deze gewoon zijn verstrekt, maar wij hebben ze niet kunnen vinden in de jaarrekeningen. Dus we horen graag nog even waar we die informatie kunnen vinden. Dan, we hebben een vraag gesteld over het percentage hernieuwbare energie, dat sterk achterblijft op het beoogde percentage. Als antwoord geeft u dat u nog niet actief met acties naar buiten bent getreden. Wij vragen ons af: waarom is dat? Daarnaast hebben wij in mei 2019 samen met Beter Voor Rijswijk schriftelijke vragen gesteld over zonnepanelen op schooldaken. Toen werd aangegeven dat u een intentieverklaring gaat sluiten met scholen. Waarom is dat tot op heden nog niet gebeurd? Ten vierde, als het gaat over circulair inkopen. U heeft uzelf als doel gesteld om in 2020 tien procent circulair in te kopen. Op onze vraag hoeveel er nu eigenlijk circulair is ingekocht in 2020 geeft u aan dat dit niet wordt gemonitord. Wij vragen ons dan ook af: hoe kunt u meten of u uw doel bereikt als u het niet bijhoudt, en bent u bereid om het in de toekomst wel te gaan doen? Tot slot hebben we nog een vraag gesteld over het meer samen laten plaatsvinden van werkzaamheden, zodat straten niet telkens opnieuw open hoeven. U geeft aan dat sommige werkzaamheden nou eenmaal niet samen kunnen plaatsvinden. Dat begrijpen we, maar we willen u toch vragen of u bereid bent om te kijken of daar toch niet een slag in te maken is en te kijken naar een procedure zoals ze die in Amsterdam gebruiken, de wenstracé-procedure, die daar erg goed werkt. Dank u.

De voorzitter: Dank u wel. Tot slot de fractie van Beter Voor Rijswijk, de heer Kruger.

De heer Kruger: Ja, lampje doet het. Dank u wel, voorzitter. Ook Beter Voor Rijswijk heeft de stukken doorgelezen en we moeten aangeven dat we uit een heel moeilijk jaar zijn gekomen. Dat sleept nog even door dit jaar en niemand heeft een glazen bol waar we uiteindelijk terecht gaan komen, maar je merkt gewoon dat er hard aan gewerkt is in de afgelopen periode. Waarvoor ook dank voor het college, met name wethouder Keus, die toch wat onmogelijke opgaven heeft gehad en daar toch nog goed is uitgekomen, en de ambtenaren die daaraan hebben meegewerkt. U zult begrepen hebben, we hebben geen schriftelijke vragen gesteld over de stukken. Dat vonden wij niet nodig vanwege de transparantie daarin. Het zou flauw zijn om dan nu met een hele waslijst vragen te komen. Dat hebben we toen niet gedaan, dat zullen we nu ook niet doen. Dus wat dat betreft hebben wij geen vragen op dit punt.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Kruger. Dan gaan we eerste termijn beantwoording van het college. Wie mag ik hierbij het woord geven? Dat is de heer Keus.

De heer Keus: Dank u wel, voorzitter. Ik zal natuurlijk ingaan op de vragen die ten aanzien van de financiën en ook energietransitie. Daarnaast zijn er ook een aantal inhoudelijke vragen, maar die gaan de vakwethouders neem ik aan beantwoorden. Allereerst ook dank, bij een van de laatste sprekers, de heer Kruger, voor het compliment. Het is inderdaad een moeilijk jaar geweest en toch echt een financieel heel bijzonder jaar ook. Meerdere fracties hebben dat ook aangegeven, de heer Dolmans ook. Coronacrisis, en er zijn natuurlijk een aantal wijzigingen geweest tussentijds. Hij vraagt wel aandacht voor toch ook het risicomanagement om te kijken en natuurlijk ook aandacht voor te blijven houden dat we als college binnen de kaders die door de raad zijn gesteld, om daarbinnen te blijven. Nou ja, die oproep neem ik zeker serieus en wij zullen daar ook blijvend aandacht voor hebben. Toch ben ik, om gelijk bij de heer Sleddering, of ik het eens ben dat boekhoudkundig bedrog wordt voorgeschoteld. Nou, dat zou toch heel raar zijn als ik daar ja op nu zou zeggen, dat is uiteraard niet het geval. Ik denk dat wij maximaal transparant zijn over het verloop van de financiën. Wij doen ook, naast het resultaat, presenteren we ook een aantal voorstellen om dat resultaat te bestemmen, waardoor uiteindelijk er ook een negatief resultaat ontstaat onderaan de streep. Dus als het zou gaan om een positief resultaat neer te zetten als een soort window dressing, dat zijn wij absoluut niet aan het doen. Het is een heel bijzonder jaar geweest waarin ook een aantal investeringen uit zijn gebleven. Hij memoreerde zelf ook aan Eneco en daar een boekhoudkundige aanpassing die dan weer ten gunste van het resultaat komt. Het is gewoon feitelijk verslag leggen we van wat er is gepasseerd en dit is het resultaat. En ja, de accountant is daarin bevestigend, de getrouwheid van de cijfers, daar krijgen we een goedkeurend oordeel over. En dit jaar ook, na twee jaar dat niet te hebben gekregen, ook op de rechtmatigheid en daar ben ik toch wel heel bijzonder trots op. Ook langs deze weg wil ik graag ook een woord van dank aan de ambtelijke organisatie daarvoor uitbrengen, want het is, we zijn in dat opzicht ook van ver gekomen. Ook nog een keer gewoon tijdig ook de stukken hebben opgeleverd, dus daar ben ik heel blij mee. Maar ik ben het zeker eens, er is nog een hoop te doen. Maar ook de accountant erkent dat de effecten van het verbeterplan wat we hebben ingezet, dat die nu echt zichtbaar worden. Dus daar ben ik gewoon heel trots op. Even kijken. Ik heb nog een aantal feitelijke vragen. De heer Van der Meij, over de ... Nee, laat ik eerst even beginnen, even in volgorde, de fractie van de Partij van de Arbeid. Ik meen uit uw vraag, of eigenlijk uit uw verhaal op te maken dat na het lezen van de beantwoording, dat het wel duidelijk was hoe dat negatieve resultaat uiteindelijk zo tot stand komt en hoe u die cijfers moet duiden. Maar nou ja, dat zou dus eigenlijk uit de jaarstukken ook wel duidelijk moeten blijken, dus ik denk dat we daar in het vervolg, wellicht dat we dat wat beter uiteen kunnen zetten, dus dat u daar niet nog een keer naar hoeft te vragen. De fractie van Gemeentebelangen over de 500.000, waarvan we nu voorstellen om dat in de bestemmingsreserve ten gunste van programma 7. Ja, dat heeft ook te maken met het actieplan wat we naar de raad hebben gestuurd. En ja, dat komt ten goede eigenlijk aan het lopende jaar 2021. Ook daar zijn natuurlijk allerlei, is de wereld behoorlijk in beweging op het gebied van sociaal domein, uitspraak van de arbitrage. Deze stukken zijn opgesteld nog voor al die informatie en ja, het overschot op de BUIG is veel groter, twee derde komt ten gunste van het resultaat van het lopende jaar. Maar ook om het tekort ook voor het lopende jaar, om die te adresseren en dan ook op het gebied van werk, hebben we gemeend dit voor te stellen aan uw raad om een deel daarvan, dus van het overschot, over te hevelen naar 2021. Even kijken. Ik kijk even, de vraag van de heer Dolmans meen ik inderdaad te hebben beantwoord, maar nog de brief van de auditcommissie. Overigens, dank ook voor het advies. Ik ben ook blij, ik lees in ieder geval

een hele ... Nou ja, dat mag ik toch wel zeggen, ik vind het een positief verhaal. Uiteraard zijn wij bereid om nog voor 6 juli te komen vanuit het college met een reactie op het advies, dus dat zeg ik bij deze toe, ook aan de fractie van GroenLinks die daarom heeft verzocht. Even kijken. Dan doe ik even een andere pet op, die van energietransitie. Dan kom ik bij de fractie van het CDA uit. Wij hebben naar aanleiding van de vorige bespreking van de voortgangsrapportage energietransitie ook schriftelijk zijn we inderdaad op uw vragen teruggekomen ten aanzien van de bodem. Ik onderschrijf ook inderdaad uw pleidooi om als gemeente daar, ook al is de provincie het bevoegd gezag, maar als gemeente daar absoluut inderdaad ook regie op te gaan pakken. Bodemenergieplan, daar wordt aan gewerkt. We zitten nu in de verkennende fase en we zijn met de provincie daarna in overleg om dat om te zetten ook in een plan, maar we zijn als gemeente dus zeker daarmee bezig. Dat lijkt me ook heel goed, want de drukte in de bodem, dat is inderdaad een punt van aandacht in het kader van de energietransitie. Even kijken. Dan had ik nog een vraag ten aanzien van GroenLinks over de hernieuwbare energie en de intentieverklaring met scholen, maar die laat ik denk ik toch even over aan mijn collega Onderwijs – en ik hoor niks, dus ik denk dat het inderdaad goed is, en anders kom ik daar in tweede termijn op terug. Voorzitter, dat was voor mij de eerste termijn, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Keus. Dan gaan wij naar de volgende wethouder, wie is dat? Mijnheer Lugthart? U heeft het woord.

De heer Lugthart: Voorzitter, prima, ik had één vraag van de Partij van de Arbeid over de fietsveiligheid. Best een interessante vraag, want u vraagt natuurlijk daarom, er zijn ongevallen, en zijn er dan ook ongevallen die op een andere manier naar een EHBO verplaatst worden en registreren we die dan? Goede vraag. Wij registreren conform de politie, dus ik zal nog eens uitvragen wat er gebeurt met mensen die dus wel letsel hebben en niet naar de EHBO vervoerd worden met de ambulance. Wat het daar natuurlijk wel iets lastiger aan maakt is dat die cijfers zijn in heel Nederland gelijk en dus registreert iedere gemeente cijfers waar de politie een registratie heeft gedaan. Maar ik check het nog een keer wat daarmee gebeurt, mijnheer Kooy. Dat was het in eerste termijn, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Lugthart. Dan nog gegadigden vanuit het college? De heer Van de Laar?

De heer Van de Laar: Dank u wel, voorzitter. Een drietal vraagjes heb ik genoteerd. GroenLinks over de werkzaamheden combineren als de straat opengaat, bijvoorbeeld bij kabels en leidingen. Ik kende de procedure niet, dus dank voor de tip, de wenstracé-procedure in Amsterdam. Ik heb het even snel opgezocht en als ik zo de elementen bekijk, is dat eigenlijk ook al wat we in Rijswijk heel erg doen. Niet zozeer met een procedure en online aanmelden, maar één of twee keer per jaar met alle kabels om de tafel en alle plannings doorspreken, zodat inderdaad zo min mogelijk overlast ontstaat en één keer de grond in, maar dat kan dus niet altijd. Ten aanzien van, ik meen dat u ook nog vroeg hoe vaak gebruik is gemaakt van de noodkapprocedure. Dat staat op pagina 89 van de 183, 23 keer de noodkapverordening, naast heel veel zieke iepen. Daar staat ook bij dat we 342 bomen geplant hebben en daarmee 2019 ook nog goed hebben gemaakt. Het hele seizoen hebben we 500 geplant. En een vraag van PvdA over de geluidsanerling. Ik kan daar eigenlijk niet veel meer over zeggen dan al in het antwoord staat. Het saneringsprogramma, dat wordt op dit moment beoordeeld door het ministerie en daarom is dat niet openbaar. Zodra dat gereed is, of het ministerie daar goedkeuring aan heeft verleend, wordt het wel openbaar. Als u daar interesse toe heeft, kunnen we ambtelijk nog contact daarover hebben. Ja? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Van de Laar. Dan mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Dank u wel, voorzitter. Ik begin met de vraag van het CDA over de jongeren. We zetten in op preventie, dat doen we natuurlijk al sinds jaar en dag, middels de jongerenwerkers die we daarvoor inzetten. Maar ook vanuit onderwijs zetten we in op activiteiten voor jongeren, want daar was echt nog wel wat aanbod nodig. Dus we doen dat vanuit de extra coronamiddelen die vanuit het Rijk beschikbaar zijn gesteld voor activiteiten voor jongeren, we verlengen die ook tot de zomer. Dus dat is één. Daarnaast hebben we natuurlijk ook nog de meer reguliere activiteiten voor jongeren, de Ontdekkers en Team Brede Impuls. We komen later ook nog met elkaar te spreken over het speelbeleid waarin we ook zeggen dat we voor die oudere jongeren juist wat meer inzet willen genereren in Rijswijk. Dus dat, voorzitter, over de jongeren richting het CDA. De fractie van D66 heeft gevraagd naar de cultuurcompensatie, hoe staat het daarmee? We ronden op dit moment een voorstel af. Wij hebben afgelopen week met de grote culturele instellingen gesproken over hoe we die regels willen vormgeven. De planning is om in juli besluitvorming in het college te hebben. Dat is dan nu natuurlijk met name, want ik heb u eerder geïnformeerd over de ingezette coronagelden en we hebben van achter naar voren gewerkt, dus we hebben tot boekjaar 2020 in die zin afgerond. En we zitten nu natuurlijk in de seizoenboekjaren van de Schouwburg en Trias, die lopen van 2021, dus die lopen nu nog. Dus in die zin liggen we daarmee op schema. De vraag over zon op daken van scholen van GroenLinks, denk ik, waar mijn collega Keus het net over had. De duurzaamheid van scholen nemen we mee in het Integraal Huisvestingsplan en daarover spreken we ook deze maand nog met de scholen en de schoolbesturen, dus dat zit in de pijplijn. Als het gaat om de Kadernota Jeugd en Onderwijs, die komt eraan. De raad heeft destijds gevraagd om wat uitgebreidere toelichting op wat we bereikt hebben tot op heden en wat andere zaken. Met die uitwerking zijn we aan de slag gegaan en zijn we bezig. En ja, die input willen we natuurlijk ook weer gewoon goed bespreken met de partners en het onderwijsveld. Dus vandaar die termijn, voorzitter. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Ik zag een hand van mevrouw Koopman en ik zag een hand van de heer Kooy. Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Ik had gewoon tijdens het onderwerp willen interrumpen, maar dank voor het woord. U geeft nu aan wat u nu doet, maar mijn vraag gaat specifiek erom waarom het zolang heeft geduurd. Want ik vind het echt voor de gelden van 2021, dat u nu halverwege het jaar pas met een beleidsmaatregel komt, dat vind ik echt veel te laat. En u heeft niet aan mij kunnen uitleggen waarom dat nou zo moeilijk is geweest om tot die beleidsregels te komen. Dat is het eerste punt. Mijn vraag over de buurt- en wijkgebouwen heeft u nog niet beantwoord, dus die wil ik ook graag nog als antwoord hebben.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Dank u wel, voorzitter. Ja, om die compensatie uit te kunnen keren hebben we natuurlijk wel cijfers nodig van de instellingen om te weten hoe zij ervoor staan. Die cijfers hebben we nodig om die compensatie uit te kunnen keren en in de eerste plaats om vast te stellen hoe het gaat met die instellingen. Dus ja, u kunt het lang vinden duren, we hebben daar wel een goede ondergrond voor nodig en we hebben ook – en dat is natuurlijk de inzet ook van het college – de inzet is in de eerste plaats gericht op het noodpakket. Dus waar is de nood nu het hoogst, staan er instellingen op omvallen? Als we die eerste nood geledigd hebben, willen we ook kijken: hoe kunnen we met dat geld en met de culturele instellingen – want ze

moeten zelf natuurlijk met ideeën komen – zoeken naar mogelijkheden en acties inzetten om ook die culturele sector naar de toekomst toe overeind te houden? Ja, en daarvoor hebben we gesprekken nodig met de culturele instellingen. Ik vind het ook heel erg belangrijk dat we dat in goede samenhang met elkaar doen.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kooy.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Wethouder Besteman opende een deur waar ik denk: nou, ik zal hem toch even beetpakken. Met het lezen van het stuk heb ik mij vaak afgevraagd: wat zitten we nou te lezen? Een stuk over verantwoording, of een stuk: wat gaan we doen? In deze beantwoording waar het gaat specifiek over zonnedaken, hoor ik wederom: we gaan met schoolbesturen praten. Dan dacht ik eerst: ga ook met directeuren praten en niet alleen maar het bovenste laag. Maar dit is een stukje verantwoording. We hebben heel veel en heel vaak al gepraat erover. Dus mevrouw Koopman had een terecht punt ook in deze: wat hebben we gedaan en waarom hebben we een aantal zaken nog niet afgerond op die schooldaken bijvoorbeeld? Waardoor loopt het zoveel vertraging op? Kunt u daar misschien inzicht in geven?

De voorzitter: Dank u wel voor uw vraagstelling, mijnheer Kooy. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Dank u wel. Nou, voorzitter, het loopt in die zin geen vertraging op, maar het eigenaarschap van schoolgebouwen ligt niet per definitie bij de gemeente, hè? Als wij nieuwe scholen bouwen, dan zorgen we dat die duurzaam zijn en dat die energiezuinig zijn, dus dat doen we voor de nieuwe scholen. Maar we zien ook dat er een grote opgave te doen is in de bestaande gebouwen. U weet, het is ook opgenomen in het plan van wethouder Keus om Rijswijk duurzamer te maken, dus ook dan zullen we als gemeente willen kijken naar het maatschappelijk vastgoed. En het Integraal Huisvestingsplan is een hele mooie manier om dat met elkaar te doen en te kijken hoe we wel die gebouwen duurzaam kunnen maken met elkaar.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan wij naar de beantwoording in de eerste termijn, mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Dank u wel, voorzitter. Nog twee vragen die voor mij openstaan. Eén vraag gesteld namens het CDA in het kader van de ganzenpopulatie. U vraagt mij: hoeveel ganzen zijn het geweest? Het zijn om en nabij de zeshonderd ganzen die zijn geteld tijdens de landelijke gantentelling. Ik kan u verblijden dat er ieder jaar op de derde zaterdag van juli een landelijke gantentelling plaatsvindt, dus dat is bijna voor dit jaar. Ieder jaar sinds 2018 staat het evaluatierapport ook op de website als het gaat om telling et cetera. Dan heb ik nog één vraag, voorzitter, en die gaat over de 500.000 euro bestemmingsreserve die gesteld is namens GBR. We hebben ervoor gekozen om die op deze manier over te hevelen naar 2021 ter dekking van het nu al te voorziene tekort van 2021 binnen het sociaal domein. Daar waar we ontschot werken, hebben we die keuze gemaakt. Voorzitter, dat was het.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Dan gaan wij door naar de tweede termijn. Zijn er fracties die behoefte hebben aan een tweede termijn? Ik zie de heer Kooy, ik zie mevrouw Koopman, mijnheer Majjaoui, dan zie ik de heer Dolmans, mevrouw Kistemaker. Dan beginnen we met mevrouw Kistemaker, u bent als eerste.

Mevrouw Kistemaker: Dank u, voorzitter. Ik heb op een aantal vragen geen antwoord gekregen, ook wel op een vraag die ik niet heb gesteld, over de noodkap. Dank daarvoor. De vraag over de hoeveelheid restafval en scheidingspercentage, die heb ik niet gehoord. Dat gaat dan over de jaren 2018, 2019, 2020, waar we die kunnen vinden. En een vraag over circulair inkopen en dat het niet gemonitord wordt. Dank.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mevrouw Koopman.

Mevrouw Koopman: Dank u wel. Nou, qua cultuur, ik snap niet dat u niet gewoon de huurkwijschelding voor de periode dat ze dicht zijn, daar heb je de cijfers helemaal niet voor nodig. Dat voor de toekomstbestendige investeringen in de plannen daar, dat zowel de instellingen als de gemeente daar even goed naar moeten kijken hoe dat zou kunnen plaatsvinden, daar kan ik me nog wel iets bij voorstellen. Maar het kwijschelden van de huren had u gewoon direct kunnen inzetten. Ik ben ook heel benieuwd naar de beleidsregels ook voor de makers in Rijswijk, hoe daarmee wordt omgegaan. Want u heeft het alleen over de instellingen en daar zijn natuurlijk nog veel meer mensen actief in de cultuursector en daar heb ik u nog helemaal niet over gehoord. U heeft ook al twee keer mijn vraag over de wijk- en buurtgebouwen niet beantwoord, dus die wil ik ook graag nog horen. En de vraag die we gesteld hadden over Waarstaatjegemeente, ik denk dat dat voor wethouder Keus is, omdat dat over alle cijfers heen gaat. Wat zijn nu de juiste cijfers? Die vraag hebben wij ook nog niet beantwoord gekregen.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Dank u, voorzitter. Terecht merkte de wethouder in zijn beantwoording – waarvoor dank – op dat er ook een rechtmatigheidsverklaring door de accountant is afgegeven, dus dat dat ook wel aangeeft dat er een hoop verbeteringen zijn doorgebracht ten opzichte van vorig jaar. Ik hoop dan ook dat hij mijn woorden over binnen de kaders blijven die de raad stelt opvat als een steun in de rug en niet als kritiek. Laat het juist niet glippen in deze onvoorspelbare tijd en blijf er echt met je neus bovenop zitten, zou ik willen zeggen. Complimenten ook aan het college wat betreft de steun binnen de VNG voor Raden in Verzet. Ik denk dat dat een heel belangrijk signaal is dat we als gemeente geven dat als er geen extra geld van het Rijk bij komt, dat we dan echt in Rijswijk aan onze voorzieningen moeten gaan komen. Nou denk ik dat we nog een redelijk goed voorzieningenniveau hebben in Rijswijk, maar dat moeten we vooral ook zo houden, juist ook om in het sociaal domein problemen te voorkomen, juist ook om ervoor te zorgen dat onze economie een beetje blijft draaien. Dus dank daarvoor. Dan een vraag waar ik nog geen duidelijk antwoord heb gehad is de vraag: in hoeverre komt het effect van de vrijval voorziening baggeren en het niet uitgeven van de subsidies op milieubeheer weer als extra kosten terug in 2021? Kunt u daar helderheid over scheppen? En ik heb misschien niet goed geluisterd, maar ik heb ook geen duidelijk antwoord gehoord, terwijl ik wel geknik zag, op de vraag of er schriftelijk ruim voor 6 juli antwoord op wordt gegeven op de brief van de auditcommissie. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, heer Dolmans. De heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Dank u wel, voorzitter. Dank u wel voor de beantwoording. De wethouder heeft aangegeven dat inderdaad heel veel nuttige activiteiten worden georganiseerd voor de kinderen, de jongeren. Maar waar het mij om gaat, er is een hardnekkig probleem en dan richt ik mij vooral de vraag naar de

portefeuillehouder Openbare orde en veiligheid. Er is een groep die hardleers is en daar zijn de activiteiten ... Althans, dat is een groep die een gepasseerd station betreft. Hoe gaan wij dit hardnekkige probleem oplossen, en vooral de hardnekkige groep jongeren waar de hele buurt last van heeft, en vooral de intensieve samenwerking onder de verschillende disciplines? Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Kooy.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Ik heb een hoop antwoorden gehoord. Ik blijf toch nog even hangen bij de geluidsanering, onder andere op de Lindelaan. Dit dossier blijft wel heel erg lang hangen, terwijl we er rijks gelden voor hebben. Wethouder Borsboom destijds heeft er een portefeuille gehad, ik heb met wethouder Lugthart diverse keren over gesproken. Nu ligt die nog ergens op een stapel van: het moet terugkomen van het ministerie. Wanneer verwachten wij dan daar concreet actie op? Want dit is een verantwoording over de afgelopen tijd en ik hoop dat we daar snel aan kunnen beginnen. Dus wanneer krijgen we daar wat ruimte voor? Fietsveiligheid zullen we in de gaten blijven houden. En nog één vraag aan de heer Keus. Eerste termijn had ik daar overheen gelezen. Er was afgesproken dat er een spreadsheet ingevuld zou worden en de achtergrond was: het VNG-model kan je dan vergelijken met andere gemeentes, maar ook dat je terug kan kijken over de uitgaven van een aantal jaar, hoe dat bijvoorbeeld loopt op bijvoorbeeld sport of verkeersontwikkeling. Nou kan het zijn inderdaad dat het te veel werk is voor dit moment, maar mijn vraag aan de heer Keus is: bent u voortaan, zoals hier in het antwoord staat, ook van plan om de behoeftes van de fracties zelf te gaan bepalen, of laat u dat aan de fracties over? Kijk eens goed naar het antwoord, dat staat op pagina 1.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Kooy. Dan gaan we naar beantwoording in tweede termijn naar het college. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ja, mijnheer Keus, u heeft het woord bij deze.

De heer Keus: Ja, sorry, voorzitter, ik was nog even over die behoeftes aan het nadenken. Nee, voorzitter, ik zal nog even kijken inderdaad naar de beantwoording zoals die schriftelijk is gedaan. Maar die behoeftes laat ik inderdaad bij u, daar wil ik helemaal niet over gaan. Ik kan me alleen wel voorstellen dat in de antwoorden iets gesteld wordt over de ambtelijke capaciteit die daarvoor moet worden ingezet en ook een context wordt geschetst van allerlei andere onderzoeken die soortgelijke zaken hebben uitgezocht die we ook kunnen raadplegen, en of u daar misschien niet beter, of ook bent bediend met die onderzoeken. Maar daar ga ik graag anders nog wel met u over in gesprek. Voorzitter, ik had nog een vraag, het was niet helemaal duidelijk wie er precies inderdaad over gaat, maar omdat het over nummertjes gaat en over de portefeuilles heen, voel ik me aangesproken over Waarstaatjegemeente. Volgens mij, in ieder geval de informatie die ik krijg, is dat wij wel bij zijn met het aanleveren van de actuele gegevens, maar dat Waarstaatjegemeente ook gevoed wordt door andere bronnen, bijvoorbeeld van de KVK en het Kadaster en dat die bronnen, dat we daar niet altijd zeker van kunnen zijn of die wel helemaal actueel zijn. Dus die data worden niet alleen gevoed door de gemeente, maar ook door andere bronnen en die kunnen nog wel eens niet helemaal tot op het jaar bijgewerkt zijn. Voorzitter, de vraag van de heer Dolmans, die zag op het baggeren en hoe valt nou die vrijval van die voorziening. Ik hoop dat ik hem goed heb begrepen, de vraag, maar dat zou niet moeten leiden tot extra kosten voor 2021, want daar doen we dus nu juist het voorstel voor om die te bestemmen. Bij het vaststellen van, dat is vanuit de accountant en de BBV, moet daar gewoon een actueel en door de raad geaccordeerd beheersplan aan ten grondslag liggen en dan zal die bestemmingsreserve daarvoor kunnen

worden ingezet om die voorziening dus weer up-to-date te houden. Dus ik hoop dat ik daarmee antwoord geef op uw vraag. En ook de toezegging nogmaals dat daar schriftelijk vanuit het college een reactie komt op het advies van de auditcommissie en de aanbevelingen en vragen die daarin nog gesteld worden. Ik voel een interruptie aankomen.

De voorzitter: De heer Dolmans.

De heer Dolmans: Dan constateer ik – en dat is gewoon een constatering – dat er dus een aantal posten zijn, vrijval reserve baggeren, maar ook het niet uitgeven van de milieusubsidies, die gewoon gaan leiden tot extra uitgaven in 2021 en verder.

De voorzitter: De heer Keus.

De heer Keus: Ja, maar wel dus nu bestemd al. Dat is misschien anders, en volgens mij de heer Van der Meij kwam daar ook mee, over de 500.000 die nu wordt overgeheveld. We doen nu het voorstel vanuit het resultaat om het bedrag wat nu vrijvalt uit de voorziening te bestemmen voor volgend jaar en daarmee valt die vrij. Ik hoop ... Ja, ik zie nu de heer Dolmans ja knikken. Even kijken. Ja, nogmaals de toezegging dus over de reactie. En absoluut, ik zie het zeker als een aanmoediging om juist inderdaad, een roerige tijd waar we inderdaad vanuit corona van uitgaven in de impactanalyse van een economische verslechtering van de situatie, krijgen we nu ineens allerlei voorspellingen of prognoses dat de economie juist gaat groeien. Nou ja, al dat soort zaken hoor je rekening mee te houden. Een accountant doet daar eigenlijk in het kader van de grondexploitatie ook een aantal aanbevelingen voor, daar kom ik dan ook op terug nog, om vooral in scenario's te gaan denken. Ik denk dat het goed is om dat niet alleen voor de grondexploitatie te doen, maar ook gewoon voor de begroting in zijn geheel, zodat je ook tijdig kan anticiperen op veranderende omstandigheden. Dus daar voel ik me zeker door aangemoedigd om daar met de neus bovenop te blijven zitten. Voorzitter, dat was voor mij de tweede termijn, dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Keus, voor de beantwoording in tweede termijn. Wie is de volgende gegadigde? Is dat mijnheer Lugthart?

De heer Lugthart: Voorzitter, ik had namelijk een vraag van mevrouw Kistemaker gemist over circulair inkopen. In tweede termijn herhaalde u hem niet, maar u gaf aan, circulair inkopen wordt natuurlijk niet gemonitord. Die vraag is beantwoord in de stukken en dan zal ongetwijfeld de vraag geweest zijn waarom we dat niet doen. Maar dan kijk ik even uw kant op. Die vraag durf ik ook niet te beantwoorden, dus we gaan uitzoeken of dat het mogelijk is te monitoren en ik laat u weten of dat mogelijk is.

De voorzitter: Hartelijk dank, de heer Lugthart. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Over de scheidingspercentages, die zijn gewoon bekend en voor zover ik weet hebben we die. Maar ik kan u niet zeggen waar die exact staan, dus daar moet ik schriftelijk op terugkomen. Als ik voor de PvdA is de verwachting dat het ministerie na de zomer komt met een akkoord op het saneringsplan. Maar na de zomer is natuurlijk een vrij breed begrip zonder deadline, maar laten we hopen dat dat vrij snel gebeurt.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Voorzitter, dank u wel. Ik begin met cultuur. Huur kwijtschelden is natuurlijk een optie om te doen, dat hebben we zeker ook gedaan. Maar het is natuurlijk niet altijd nodig, ik noem maar even het voorbeeld richting mevrouw Koopman als ik kijk naar de bieb. En het is ook niet altijd mogelijk, want niet alle instellingen betalen huur. Daarnaast is het zo dat veel instellingen ook gebruik maken van de rijksregelingen, de compensatieregelingen. We willen niet dat onze compensatie verrekend wordt met die rijksregelingen. Dus in die zin willen we dat heel zorgvuldig bekijken en ook slim doen.

De voorzitter: Mevrouw Koopman, u heeft het woord.

Mevrouw Koopman: Daarom zijn die huurkwietscheldingen juist zo goed, want die worden niet verrekend met de rijksbijdragen, dus die had u meteen kunnen inzetten. Het moet toch niet toch zijn dat we nu zelf op dat geld gaan zitten, dat er sterk bezuinigd is bij heel veel instellingen om het te overleven, en u wacht dan een halfjaar en gaat dan pas maatregelen nemen. Ja, ik vind dat nog steeds veel te traag.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koopman. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Dank u, voorzitter. Ja, ik heb u eerder geïnformeerd over wat we in 2020 hebben gedaan en dat geld is gewoon de deur uit in die zin. Dus ik begrijp die opmerking daarover niet zo goed. Maar nogmaals, niet iedere instelling is gebaat bij huurcompensatie, niet iedere instelling heeft dat nodig gehad, dus we zoeken gewoon naar mogelijkheden om dat geld zo goed mogelijk weg te zetten. En dan met oog op de korte termijn, maar zeker ook op de langere termijn, en in goed overleg met de sector. Daarbij, misschien is het nog goed om even te noemen dat we ook de subsidies gewoon in stand hebben gehouden. Dus dat is ook natuurlijk nog steeds aan de hand. Maar goed, nogmaals, besluitvorming in juli in het college, voorzitter. Dan de compensatie richting de wijkgebouwen heb ik nog een vraag van D66 over gehoord. We hebben de compensatie ingezet richting Welzijn Rijswijk, dus ik denk dat dat een antwoord is op de vraag van D66.

De voorzitter: Hartelijk dank. Ik zie mevrouw Koopman, alstublieft.

Mevrouw Koopman: Dus heeft u die volledige 62.000 ter compensatie van de huur voor Welzijn Rijswijk ingezet?

De voorzitter: Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Voorzitter, ik heb het precieze bedrag niet bij de hand, maar ik kan u dat nazoeken. We hebben uw raad daarover geïnformeerd, dus dat kan ik u zo nog even mailen.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Besteman. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, nee dank, ik had geen vraag in tweede termijn.

De voorzitter: Nou, dat is fantastisch. Dan zijn wij aan het einde van de tweede termijn en gaan wij, zoals mijnheer Verkerk dat altijd zo mooi zegt, van beraadslaging naar ... Hoe noem je dat, nou ben ik het woord

kwijt, ik had het zo mooi voorbereid. Ik kan het aan hem vragen. Met de toezegging van mijnheer Dolmans van de heer Keus dat de auditcommissie, dat die nog toegevoegd gaat worden, kunnen wij dit stuk als akkoordstuk aanbieden aan de raad? De heer Sleddering?

De heer Sleddering: Nee, nee, nee, nee, dat gaat gewoon naar het kaderdebat.

De voorzitter: Gaan we gewoon lekker naar het kaderdebat. En zo staat het genoteerd. Dan sluiten wij dit onderdeel af en gaan wij door...

De heer Verkerk: Mijnheer de voorzitter, volgens mij heeft de woordvoerder van het CDA iets gezegd over overlast gevende jongeren.

De voorzitter: Dat klopt, dat staat mij ook bij. Hartelijk dank, burgemeester.

De heer Verkerk: Ik zal dit nagaan en dan wordt u bericht.

De voorzitter: Kijk, kort maar krachtig, dat is de ervaring. Dames en heren, dan sluiten wij dit agendapunt af.

4. Raadsvoorstel 1e halfjaar rapportage 2021 (21-032)

De voorzitter: En gaan wij door naar raadsvoorstel eerste halfjaarrapportage 2021 en nou gaan we het omgekeerde rondje doen. We beginnen achter, Beter Voor Rijswijk.

De heer Kruger: Mag ik de spits afbijten, dank u wel voorzitter. Ja, daar hebben we wel vragen op gesteld, daar hebben we antwoord op gekregen, maar toch willen we daar nog wel wat toelichting over hebben en verder hebben we nog wat opmerkingen op vragen die aan anderen zijn gesteld. Dat mag, meen ik, ook. Maar in ieder geval dank voor de beantwoording op de gestelde schriftelijke vragen. De kwaliteit van de antwoorden, dat ligt toch op een wat hoger niveau dan voorgaande jaren, dat liet nog weleens te wensen over, dus ook dank graag overbrengen aan de ambtenaren die u te diensten zijn geweest. Voorzitter, het zal niet onbekend zijn dat ondermijning een belangrijk item is. Twee jaar geleden heeft Beter Voor Rijswijk een motie ingediend om dezelfde maatregelen door te voeren zoals dat in Rotterdam dat doen, als het gaat om ondermijning. De fractie is dan ook bijzonder teleurgesteld om te lezen dat we nog steeds kijken naar de best practice zoals u zelf in de beantwoording van de vragen aangeeft. Wanneer gaan we ook in Rijswijk nou eens een echt grote slag maken? U geeft ook nog aan dat u pas een inschatting kunt maken als u weet welke financiële middelen voor het bestrijden van deze ondermijning beschikbaar heeft. Ja, het kip of het ei-verhaal. Wanneer is de uitwerking concreet en wanneer komt u eindelijk met voorstellen naar de raad? En voorzitter, slim gebruik maken van bestaande noodbabines, dat is fijn dat door IKC BuitenRijck in gebruik kunnen worden genomen na deze zomervakantie. Wethouder Besteman heeft meerdere keren aangegeven dat doordat de nieuwe basisschool van Parkrijk en deze uitbreiding van BuitenRijck, het tekort aan plekken opgelost is. Toen waren we even verbaasd, want de haren stegen dus gelijk omhoog, want wij horen vaak andere geluiden, want zoals u weet wonen in Rijswijk Buiten heel veel jonge gezinnen. Ouders van jonge kinderen staan momenteel al vijf jaar, u hoort het goed, vijf jaar op een wachtlijst en dus ook op de scholen buiten de wijk. Regelmatig krijgt de fractie hier wanhopige reacties over, dat zal bij de andere partijen wellicht niet veel anders zijn. Moeten

toekomstige leerlingen al worden aangemeld tijdens de zwangerschap of nog erger, voor de zwangerschap? Want dat kan toch echt niet de bedoeling zijn. Eerder hebben wij het aan de wethouder gevraagd om scholen, zoals ook buiten de gemeente gebeurt, een aannamebeleid te gaan hanteren, dat kinderen uit bijvoorbeeld bepaalde postcodegebieden voorrang hebben bij toelating op scholen. De wethouder reageerde destijds dat dit voor de gemeente niet mogelijk is te realiseren maar een zaak is van de scholen zelf, zo lust ik er nog wel een paar, want scholen staan wel op de stoep bij de gemeente als zij bepaalde voorzieningen nodig hebben, maar als wij zouden willen dat onze eigen Rijswijkse kinderen en vooral kinderen uit Rijswijk Buiten naar een Rijswijkse basisschool kunnen, dan vinden wij dat erg belangrijk, ook voor onze Rijswijkse burgers. Er zou best wat meer aandacht aan mogen worden gegeven. Maar kan de wethouder met droge ogen vertellen dat de problemen nu echt zijn opgelost en dat alle kinderen een plaatsje mogen verwachten op de scholen in Rijswijk Buiten of in de directe regio? Dat is ons niet duidelijk, maar misschien kan dat zo dadelijk bij de beantwoording. Dan hadden we nog een vraag, tenminste, een vraag, dat was niet een vraag van Beter Voor Rijswijk, die was eerlijkheidshalve gesteld door Rijswijks Belang, maar dat gaat ons ook zwaar aan het hart. Over de stand van zaken met betrekking tot het BB-museum. Daar is nog geen besluit over genomen en waar gaat het eigenlijk over? Gaan we dan weer een gesprek voeren? Voor Beter Voor Rijswijk is dat geen vraag, wij zijn groot voorstander van het BB-museum, het is één brok cultuurhistorische waarde die zij Rijswijk bieden. En historische waarde, die moeten wij koesteren. Heb toen de coronacrisis nog moest beginnen een klas met kinderen mogen begeleiden die onder deskundige leiding een bezoek hebben mogen brengen, waardoor zij besef hebben gekregen hoeveel waarde onze vrijheid voor ze betekent.

De voorzitter: Mijnheer Kruger, wilt u het afronden en tot de vragen beperken.

De heer Kruger: Dit is onderdeel van de vraag en ik ga zo tot afronding, nog zes zinnestukjes en dan bent u van mij af. Het is Beter Voor Rijswijk bekend dat onze cultuurwethouder haar hart op de goede plaats heeft zitten als we het hebben over het Rijswijks B.B.-museum. Graag opheldering hierover. Van Rijswijks Belang hebben we vernomen dat zij komt met een motie om hier meer zekerheid over te krijgen. Nou, wij denken dat we ons daar graag bij willen aansluiten en wellicht ook wel de motie mede willen indienen. Die motie zal dan uiteraard worden ingediend door Rijswijks Belang op 6 juli, dus het is belangrijk voor de toekomst. Dit waren de vragen, kort samengevat, van Beter Voor Rijswijk.

De voorzitter: Nou, kort. Oké, we gaan door. Fractie van GroenLinks, wie mag ik hierover het woord geven? En dat is mevrouw Kistemaker, u heeft het woord.

Mevrouw Kistemaker: Ja, drie keer is scheepsrecht hè? We hebben, hadden nog een aantal vragen. We hadden nog een vraag over de rijksmiddelen culturele sector, maar die is eigenlijk net al beantwoord, of nou ja, eigenlijk ook niet, maar daar komen we nog wel over te spreken in het kaderdebat. We hadden ook een vraag over de noodlokalen aan de Van Rijnweg, de heer Kruger had het er ook al over. We begrijpen dat het gebouw in 2014 is neergezet voor vijf jaar, dus dat lokaal had eigenlijk twee jaar geleden al weg moeten en nu moet het nog eens tien jaar langer mee. Dat is behoorlijk meer dan de bedoeling, dus wij vragen ons wel af of, ook met de voorgestelde beperkte ingrepen, dit wel echt een reële optie is. En we vragen ons af, Parkrijk gaat deze zomer verhuizen naar de definitieve locatie, daarbij komt de andere tijdelijke locatie in Parkrijk weer vrij, kan deze dan niet worden ingezet voor BuitenRijck? Tot slot, naar aanleiding van onze vraag over het ontbreken van een actueel meerjarenonderhoudsplan voor een groot aantal objecten, is het... Klopt het

nu dat het voor al het niet-maatschappelijk vastgoed waar de gemeente eigenaar van is, er nu wel een geactualiseerd meerjarenonderhoudsplan beschikbaar is? Dank u.

De voorzitter: Hartelijk dank voor het beperken tot de vragen. Dan de volgende is de fractie van D66. Ja, maar ja, ik maak zelf een rondje, dus we maken er een mooi feestje van zo.

De heer Dolmans: Mijn college niet passeren.

De voorzitter: Iedereen moet scherp blijven want het kan zo uw beurt zijn.

De heer Dolmans: O, dat is dan mooi. Nou, heel kort want de meeste vragen zijn natuurlijk schriftelijk beantwoord en ons politieke oordeel, in tegenstelling, over het jaarverslag wat volgens mij hier in het Forum thuishoort, is politiek oordeel over de kadernota onderdeel van het kaderdebat. Eén resterende vraag. In de schriftelijke beantwoording wordt aangegeven dat er geen medewerkers beschikbaar zijn voor klimaat en klimaatbeleid en vervolgens wordt er wel een uitvoeringsplan toegezegd voor dit jaar, dus ik zou graag van het college willen horen of iemand dat in zijn vrije tijd gaat schrijven of dat daar toch middelen voor ter beschikking worden gesteld. Dank u wel.

De voorzitter: Dankuwel mijnheer Dolmans. Fractie van de VVD, u bent nu wel aan het woord.

De heer Sleddering: Dank dat ik nu het woord krijg, maar ik zal er geen gebruik van maken. Dank, voorzitter.

De voorzitter: Dat wist ik eigenlijk al, vandaar. Maar ja, we gaan door. Fractie van Wij.

Mevrouw Mauer: U kunt doorgaan.

De voorzitter: De fractie van de Gemeentebelangen Rijswijk, wilt u wat zeggen?

De heer Van der Meij: Ja, voorzitter, dank overigens aan het college voor de beantwoording van de vragen. Overigens, twee antwoorden, die zijn ons niet duidelijk. Dat betreft antwoord op onze vraag met betrekking tot de herstelwerkzaamheden Elsenburgerbos. In de voortgangsrapportage staat dat het om een kredietaanvraag gaat van twee ton, maar het bedrag wordt als exploitatiekosten opgevoerd. Nou, daar is geen antwoord op gegeven, alleen maar dat er milieukundige onderzoeken gedaan worden die kostbaar zijn, et cetera. Dus met andere woorden, wat voor soort kosten zijn het en klopt het dat het kredietkosten zijn en dan als investeringskrediet aangevraagd zouden moeten worden, in plaats van exploitatiegeld? Het tweede, dat betreft toch mijn cri de coeur, om het nu weer de zoveelste keer opvoeren van incidentele kosten voor de omgevingswet, 270 duizend euro. Ik heb gevraagd om een nadere specificatie van het bedrag, dat heb ik niet gekregen in de beantwoording. Ik heb een algemeen antwoord gekregen over, om het proces te komen tot het omgevingsplan, implementatie vernieuwen, vergunningsapplicatie, et cetera, et cetera. Volgens mij is dit allemaal reguliere begroting, dus wij kunnen niet die 270 duizend euro incidenteel duiden, die nu gevraagd worden bij de eerste halfjaarrapportage, dus graag ook een toelichting hierop. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van der Meij. Ik zie dat de fractie van het CDA weer compleet is. Het CDA, u heeft het woord.

De heer El Majjaoui: Ja, dank u wel voorzitter. Ik heb één kleine vraag, die vraag hadden wij inderdaad gesteld maar daar kregen wij een heel kort antwoord en dat was nee. Betreft bladzijde 103. Is in de opbrengst handhaving reinigingsinspectie ook al de inzet via de arbeidsparticipatie meegenomen? Wij hebben, wij hadden als CDA in een ver verleden, hadden wij gepleit voor hulp-boa's of assistent handhaving vanuit de participatiewet. De toenmalige burgemeester had toegezegd om daar werk van te maken, te onderzoeken dan wel uit te voeren. Wat is de stand van zaken op dit moment? Voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer El Majjaoui. Dan gaan we door naar de fractie van PvdA, de heer Kooy, u heeft het woord.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Eén vraag, onderwerp Bibob. We hebben wat verheldering gevraagd omdat Bibob werd aangegeven, een coördinator en er staat, de coördinator richt zich op alle zaken waar de Bibob op van toepassing is, maar de vraag erboven staat, de bedoeling is, als ervoor gekozen wordt de invoering uit te breiden. Wanneer kunnen wij dan een voorstel voorzien voor uitbreiding Bibob? Is dat de bedoeling voor de plannen? En komen daar nog verder ook uitvoeringskosten bij of zijn het alleen maar die coördinatorkosten? Want dan mis ik nog wat. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Onafhankelijk Rijswijk, mevrouw De Man.

Mevrouw De Man: Dank u wel voorzitter, maar ook hierbij zullen we niet het woord voeren. U mag weer door.

De voorzitter: Kijk, waren ze allemaal maar zoals de fractie van OR. En dan als laatste de fractie van Rijswijks Belang.

De heer Weterings: Dank u wel, dank u wel. Ik wilde de heer Kruger van Beter Voor Rijswijk bedanken voor zijn lovende woorden, het ging er donderdag wel iets anders aan toe, maar we zitten hier in ieder geval op een lijn. Ik dacht donderdag ook, maar goed, dat komt nog wel een keer. Wordt echt tijd dat we de slapende reus gaan wakker maken, hè? Het MBB-museum, combinaties met schoolreisjes, combinaties met geschiedenislessen, ons eigen cultureel erfgoed bewaken die we hier in Rijswijk hebben. Het is al lange tijd, even heel erg oneerbiedig gezegd, een soort van ziek vogeltje daar. Het wordt tijd dat we het zieke vogeltje gaan genezen. Andere mensen noemen het weer een slapende reus. Dus inderdaad, er zit ook een motie bij alle fractievoorzitters in de mailbox, ik hoop ook op een brede steun, dat we echt een trekpleister gaan maken van het prachtige museum in het bosrijke deel. Dan, voorzitter, nog even heel kort over de halfjaarrapportage, had ik eigenlijk één korte vraag over. Of het echt wel nodig is om drie ton uit te geven aan smartphones, daar zou ik heel graag nog een keer een bredere uitleg over willen, want ik denk toch dat ambtenaren in een stadhuis, normaal gesproken, hebben een computer, een vaste telefoon, een receptioniste. Waarom moet iedereen bereikbaar zijn als ze niet buiten de deur zijn? Ik vind die drie ton, vind ik behoorlijk aangepakt. Vorig jaar was het een kunstwerk en nou zijn het smartphones, dus daar heb ik wel een beetje mijn twijfels bij. Dus als iemand daar mij wat meer over kan vertellen of het noodzakelijk is of waarom die luxe van een dure smartphone? Drie ton, ja? Dankjewel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Weterings en dan gaan we naar beantwoording in de eerste termijn. Wie mag ik als eerste het woord geven? Ja, mijnheer Keus, u heeft het woord.

De heer Keus: Ja, voorzitter, heel kort. Ik heb, denk ik, één vraag van de heer Dolmans over klimaatbeleid, maar daar heb ik niet één-twee-drie het antwoord op, kon het ook niet heel snel achterhalen, dus als u mij toestaat, kom ik daar dan in de tweede termijn op terug, want dan ga ik nog even uitzoeken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keus. Mevrouw Besteman, u heeft het woord.

Mevrouw Besteman: Ja, prima. Dank, voorzitter. Ik heb een vraag van de heer Kruger van Beter Voor Rijswijk gekregen over de wachtlijsten in Rijswijk Buiten. Die signalen zijn ook ons bekend, we zijn erover in gesprek met schoolbesturen. Het is wel zo dat we na de zomer, of in de zomervakantie nieuwe school Parkrijk gaan opleveren, daar kan natuurlijk flink... Kunnen flink wat leerlingen terecht. De tijdelijke school blijft ook open, zeg ik dan ook maar even richting GroenLinks achterin. Daarover zijn we in gesprek met Librijn op dit moment, BuitenRijck wilde daar niet naartoe. Dus zoals het er nu naar uit ziet, komen we daar met BuitenRijck, of met Parkrijk heel goed uit. Als het gaat om het aannamebeleid, voorzitter, daar gaan we als gemeente natuurlijk gewoon niet over, maar we zijn er wel over in gesprek met schoolbesturen. Voor het regiogebied Rijswijk Buiten zijn we ook in gesprek met Delft en Midden-Delfland, om te kijken hoe we dat gebied goed kunnen bedienen. Als het gaat om het BB-museum, heb ik een aantal fracties vragen horen stellen. Over de cultureel-historische waarde zijn wij het helemaal met elkaar eens. We steunen vanuit cultuur het museum ook de afgelopen tijd. Ik denk dat als het om het grotere geheel gaat, dat collega Van de Laar daar misschien nog iets over zal zeggen in relatie tot de landgoederen en ik kijk nu heel weifelachtig naar rechts. Anders kom ik daar in de tweede termijn op terug.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Besteman. De volgende is de heer Van der Laar. Bent u er klaar voor?

De heer Van der Laar: Ja, dank u wel.

De voorzitter: Zo, vol goede moed.

De heer Van der Laar: Ik was nog even aan het denken over... U noemde het BB-museum geloof ik een dood vogeltje, heb ik dat nou goed verstaan? Maar dat vond ik opmerkelijk, dat herken ik totaal niet want het is een fantastisch vrijwilligersinitiatief. Ligt in de landgoederenzone inderdaad, als we daar...

De heer Weterings: Voorzitter, met dood vogeltje bedoel ik achterstallig onderhoud van leslokalen, geen vergoedingen voor vrijwilligers, afspraken worden niet nagekomen, ambtelijke tegenwerking van de ambtelijke organisatie. Ik heb er twee weken geleden een heel goed gesprek gehad van, ik denk, anderhalf uur. Er valt heel veel te verbeteren op dat gebied, dus...

De voorzitter: Ja, ik wil graag eerst altijd even de wethouders hun betoog laten en daarna kunt u altijd nog aanvullende vragen, hè, dan hebben we een beetje ritme in de zaak. Mijnheer Van der Laar.

De heer Van der Laar: Over de landgoederenzone komt er een voorstel uw richting op ter verbetering van vooral de structuur en de beleving in de zone. Daar zit het BB-museum nog niet in en de omgeving daaromtrent, maar we hebben natuurlijk wel een goede samenwerking over de garage bijvoorbeeld, die de vrijwilligers fantastisch hebben opgeknapt. Ten aanzien van klimaat heb ik wel een antwoord trouwens, want

u vroeg, de heer Dolmans, naar niet beschikbaar zijn van medewerkers maar toch een uitvoeringsprogramma kunnen toezeggen. We hebben niet iemand hier rondlopen met op zijn voorhoofd, bij wijze van spreken, klimaatcoördinator, dus het uitvoeringsprogramma zal tot stand komen misschien wel deels door externe inhuur, maar ook door, nou, dat de hele ploeg bij elkaar komt te zitten van alle domeinen die daarmee te maken hebben. Dus dat is de waterbeleidsmedewerker, hittestress, stadsbeheer en zodoende samen een uitvoeringsprogramma maken. Ten aanzien van de omgevingswet, dan kijk ik naar de heer Van der Meij, daar zal ik schriftelijk voor dinsdag met een verschillenanalyse ook komen, van, wat is nou exact de juiste onderbouwing van regulier versus hetgeen wat er extra wordt gevraagd. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Ja, dank u wel. Je zei klimaatcoördinator, dat wordt dan een kliko in de volksmond, nietwaar dan? Kliko, klimaatcoördinator. Oké, in ieder geval...

De heer Van der Meij: Voorzitter, bij interruptie.

De voorzitter: Ter interruptie.

De heer Van der Meij: Ik had nog een vraag aan wethouder Van der Laar gesteld over de saneringskosten Elsenburgerbos, die twee ton.

De voorzitter: Dank u wel. Ja, mijnheer Van der Laar, u heeft het woord.

De heer Van der Laar: Ja, dat is een beetje een financieel-technische vraag, maar ik... En ik weet niet zo goed hoe het exact erin staat, maar u heeft gelijk, dat kan gewoon worden afgeschreven, zeer waarschijnlijk en dan lijkt het mij inderdaad een investering en niet iets voor de exploitatie. Een deel van het krediet, maar dat zie ik daar niet even uit mijn hoofd, is bedoeld voor het onderzoek en dat is wel exploitatiebegroting natuurlijk. Dan kan ik me voorstellen dat we ook nog voor de keuze komen te staan, als ze die sanering moeten gaan doen, hoe groot is die en willen we daarop afschrijven of willen we die in één klap nemen? Dus dat zijn de overwegingen die ik u zo uit de losse pols mee kan geven, maar misschien dat we voor dinsdag nog specifiek moeten kijken of het een exploitatie of een krediet is.

De heer Van der Meij: Nou, ik denk dat dat goed is en...

De voorzitter: Even via de voorzitter.

De heer Van der Meij: Voorzitter, even ter interruptie. Dan de vraag of die twee ton inderdaad uitsluitend en alleen onderzoekskosten zijn of dat daar ook al een raming inzit voor de sanering zelf? U knikt ja. Dan hoort het niet thuis, in mijn optiek, in de exploitatie. Maar ik denk dat het goed is, advies aan u, om dat nog even uit te zoeken.

De voorzitter: Ja, dank u wel mijnheer Van der Meij. De heer Van der Laar.

De heer Van der Laar: Ja, zal ik toch nog even via de microfoon antwoord geven, inderdaad, in plaats van het geknik. Die twee ton zijn een eerste globale, uit de duim van de expert overigens wel, van nou, wat zou je

hieraan moeten besteden, twee ton en dat zijn niet de onderzoekskosten, inderdaad. Dus dat zou dus een krediet zijn, maar laten we dat voor dinsdag herstellen. Voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van der Laar. Dan de heer Lugthart, had u vragen?

De heer Lugthart: Voorzitter, eigenlijk één en dat betreft de vraag van de heer Weterings over de smartphones. Ja, ik moet daar heel eerlijk in zijn, wat er gebeurt, is natuurlijk, er is een groot investeringsbudget van drie ton geraamd en we hebben bedacht om dat te verspreiden over verschillende jaren. Dus het is drie ton was het en dat wordt nu gehakt in stukjes en dat is vijftigduizend euro per jaar. Als u zegt dat het een exorbitant bedrag is, dan wil ik toch even schetsen dat medewerkers hier in de gemeentelijke organisatie werken met een iPhone 6, ik vind dat... Nou ja, daar kan volgens mij best iets vervangen worden in een tijd waar we op dit moment werken.

De voorzitter: Dankjewel, u kunt altijd nog vragen in de tweede termijn, mijnheer Weterings. Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, ik had geen vragen.

De voorzitter: Kijk, dat is mooi. Dan gaan wij naar de burgemeester.

De heer Verkerk: Ah, geweldig, heel goed. Dank voor de belangstelling van de raad voor veiligheid en ondermijning, ik ben er druk mee bezig. Even naar de fractie van mijnheer Kruger. Op dit moment zijn we een concreet pilotproject op de aanpak van de automobielbedrijven die betrokken zijn bij ondermijning. Ik kan u zeggen dat ik de laatste maanden zeker 25 autobedrijven heb aangeschreven, gesloten of geverbaliseerd, dus dat heeft grote impact. Het is een voorbeeld voor de politie-eenheid Den Haag hoe je dat doet. Dus wat dat betreft, zijn wij hard bezig. Een andere is om de interne bewustwording op ondermijning onder de aandacht van de ambtelijke organisatie te brengen en er zijn twee workshops gegeven waarin met grote opkomst en groot enthousiasme is gereageerd. Ik denk een stuk of zeventig mensen. Deze presentatie is ook gegeven aan het college van B&W en die waren, nou, best onder de indruk van wat er allemaal speelde, zodat ook daar het bewustzijn op peil is gebracht. Verder heeft u in de presentatieaanvraag gezien dat we op 23 september een vertrouwelijke presentatie aan de raad zullen geven over alles met ondermijning te maken heeft, dan wordt u ook ingelicht en voorgelicht over wat zich allemaal afspeelt in Rijswijk. Daarbij zijn betrokken, het RIEC en het HEIT als specialisten en ondersteuners. Politie zal daar ook bij zijn, dus dan zult u op de hoogte worden gebracht over wat zich afspeelt. Tegelijkertijd is mijn voornemen om bij de begroting aan uw raad toestemming te vragen om het aantal, nou ja, personeelsleden, om extra capaciteit toe te voegen, aan te nemen. Het betreft echt wel een aantal fte, als je kijkt hoe hard het gaat met de ondermijning en de veiligheid, dus ik wil dat in overleg met het college nader preciseren, maar er komt gewoon een verzoek om uitbreiding van capaciteit bij de begroting. Verder heeft CDA gevraagd hoe het zit met de boa's, u bent daar permanent alert op, zijn wij heel dankbaar voor. Niet al uw suggesties hebben wij kunnen uitvoeren, daar bent u over bericht. De nieuwigheid is dat de boa's van de gemeente Zoetermeer en Rijswijk en Leidschendam-Voorburg een samenwerkingsconvenant hebben gemaakt om met elkaar de zaken nog efficiënter en steviger aan te pakken. Dus dat betekent dat er uitwisseling kan komen van personeel, maar ook dat er versterking kan komen als dat nodig is. Daarnaast is het, denk ik, vanuit personeel, carrière-oogpunt ook wel leuk om eens in

een andere stad rond te lopen en te werken. Dus in dat opzicht is dat denk ik een hele goede ontwikkeling. PvdA-fractie heeft gevraagd over de uitbreek van de... Uitbreiding van de Bibob-formatie. Dat heeft ermee te maken dat het werkingsgebied van Bibob met wetgeving anderhalf jaar geleden enorm is uitgebreid. Het betreft nu dus ook de aanbestedingen, de subsidies en nog een aantal instrumenten die de gemeente heeft en die dus ondermijningsgevoelig zijn. Dus dat terrein zal bestreken moeten worden. Willen we dat adequaat doen, dus dan zal daar ook wat uitbreiding over volgen. Uw suggestie om eens na te denken om ook de uitvoeringskosten mee te nemen, vind ik een hele goede. Want als er dus iets op het spoor is en er wordt geverbaliseerd, dan moet je er achteraan zitten en dan moet je eromheen, dus dat is wel een goede suggestie om daar wel de gedachte over te laten gaan. Voorzitter, dit is het antwoord.

De voorzitter: Hartelijk dank, ik zag een interruptie van de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dankjewel voorzitter en dank voor de beantwoording. Het gaat hier niet om de opsporingsambtenaren an sich. De opsporingsambtenaren, en ik ben heel blij met die samenwerking regionaal, maar het gaat hier specifiek om burgers die alleen maar als ondersteuning fungeren, dus uit de participatiewet. We hebben deze vragen gesteld aan de voormalige burgemeester, portefeuillehouder openbare orde en veiligheid en die heeft toegezegd dat hij het ging onderzoeken en dan wel uitvoeren. Dus het gaat specifiek om de mensen die daarvoor geschikt zijn, die in de participatiewet zitten, om die ter ondersteuning ter werk te gaan bij de opsporingsambtenaren.

De heer Verkerk: Dankjewel voorzitter. Ik herinner me deze vraag, dit is uitgezocht en dit blijkt op personeel-organisatorisch opleidingsniveau-gerelateerde factoren niet goed mogelijk. Daar is een antwoord op gegeven, volgens mij een maand of drie geleden, maar misschien hebben we het allebei niet scherp. Maar daar is een antwoord op, dat weet ik en volgens mij is dit het antwoord. Ik zal even nachecken of dat gewoon wel afdoende is gecommuniceerd.

De voorzitter: Hartelijk dank. Nog één keer een interruptie van de heer El Majjaoui.

De heer El Majjaoui: Ja, dankjewel voorzitter. De laatste, dan zou ik graag die antwoorden nogmaals willen ontvangen, want die hebben wij niet ontvangen en dan kunnen we daarop reageren, dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, ik denk dat mijnheer Verkerk dat kan toezeggen.

De heer Verkerk: Doen we het nog een keer. (Met cc naar alle raadsleden).

De voorzitter: Helemaal super. Dat is dan de beantwoording in de eerste termijn, zijn er nog vragen, behoeften voor een tweede termijn? Ik zie de heer Weterings en mevrouw Kistemaker en de heer Kruger. In deze volgorde, graag.

De heer Weterings: Voorzitter, dank u wel. Ik zou nog heel graag even willen terugkomen op het MBB-museum, want wethouder Besteman gaf aan van, nou, we delen uw mening hè, het is cultureel erfgoed, hoog in het vaandel staan. Dan zit er toch ergens een kink in de kabel, want op schriftelijke vragen bij de eerste halfjaarsrapportage heeft Rijswijks Belang gevraagd dat er behoefte is voor meerdere wc's, want er is maar

één wc, dat de opstallen nogal wat achterstand hebben. Dan geeft u in uw beantwoording aan dat met in stand houden van een museum is nog geen besluit genomen en dat het nog maar de vraag is of het museum wel of niet behouden blijft. Dan gaat er ergens iets niet goed, want u heeft zelf ook in 2018 een waardestelling laten opnemen door een extern bedrijf, van wat is nou de waarde van dat hele complex. Daarin is duidelijk geworden, trouwens een zestien pagina's dikke waardering, dat het van nationaal belang is. Er zijn er maar vier van in Europa en Rijswijk is daar één van, het is echt uniek, dus we zullen u daar ook in het kaderdebat met een stimulerende motie gaan motiveren om het MBB-museum weer helemaal op de kaart te gaan krijgen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw inbreng, mijnheer Weterings. Mevrouw Kistemaker.

Mevrouw Kistemaker: Ja, dank u. Ja, het verbaast mij eigenlijk wel dat BuitenRijck niet naar die tijdelijke bouw waar Parkrijk nu in zit, die een half jaar geleden is opgeleverd, maar liever naar de noodlokalen gaat die echt wel, echt in slechte staat zijn, dus ik zou daar graag nog wel een toelichting op willen. U geeft aan, we zijn in gesprek met Librijn over de bestemming, eigenlijk, van het tijdelijk schoolgebouw waar Parkrijk nu uit gaat. Parkrijk heeft op dit moment de lokalen niet nodig, die heeft genoeg ruimte in de nieuwe nieuwbouw. Wat betekent dat dan eigenlijk dat u in gesprek bent met Librijn? Betekent het dat er ook zomaar een andere school vanuit het Librijnbestuur daar zich kan vestigen? Hoe zit dat precies? Dank u.

De voorzitter: Duidelijk, hartelijk dank. De heer Kruger.

De heer Kruger: Dank u wel, voorzitter. Even heel kort en ook niet zwaar, met betrekking tot het BB-museum, ik ben nog niet helemaal gerustgesteld, maar ik ga er wel vanuit dat het museum blijft, daar gaan ze uiteindelijk toch wel zelf over. Mocht de geldkraan helemaal dichtgaan, dan ga ik desnoods persoonlijk dwarsliggen daar, al dan niet aan een ketting in of iets dergelijks. Dus ik heb er wel vertrouwen in dat we daaruit moeten komen. Met betrekking tot het aannamebeleid van leerlingen, ik wil nogmaals de wethouder benadrukken, oké, de gemeente heeft daar niet een bevoegdheid in maar u zit aan tafel met die mensen. Met redelijkheid en billijkheid moet u ze toch kunnen overtuigen om daar rekening mee te houden. Ik wil het woord handjeklap niet noemen, maar er is best wel wat ruilhandel om in ieder geval daar goede afspraken over te maken. Het laatste betreft, ben ik eigenlijk een beetje opgelucht, ik krijg in september, krijgen we een besloten voorlichting met betrekking... Wat de burgemeester net heeft aangegeven, veiligheid kost nou eenmaal geld en daar zullen we ook aan moeten geloven, want een veilig Rijswijk, daar staan wij voor. Dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kruger. Dan de beantwoording in tweede termijn, wie mag ik als eerst het woord gunnen? Mevrouw Besteman, u heeft het woord.

Mevrouw Besteman: Dank u, voorzitter. Ja, misschien nog even met het BB-museum beginnen. Ik heb gezegd dat ik de waardering voor dat museum zeker met u deel, voorzitter, en we hebben ze vanuit cultuur ook gesubsidieerd, dat heb ik gezegd. De opstal is inderdaad een ander verhaal en dat wordt in het bredere perspectief meegenomen in het project landgoederenzone, zo u wilt. Als het gaat om de scholen in Rijswijk Buiten, inderdaad, BuitenRijck wilde niet naar die tijdelijke Parkrijk-school. Dat was natuurlijk een prima oplossing geweest, prima stap, wat de gemeente betreft. Maar we willen die lokalen natuurlijk ook niet leeg

laten staan, want we hebben het vaker in deze raad ook over de nood die eigenlijk nodig is op onderwijsgebied. Dus daarom zijn we in gesprek met Librijn gegaan en inderdaad, zij kunnen een dependance vestigen in die tijdelijke Parkrijk-locatie en het ziet ernaar uit dat ze dat ook gaan doen, ingaande het nieuwe schooljaar.

De voorzitter: Dank u wel, dan denk ik dat alle vragen in tweede termijn beantwoord zijn, nietwaar? Dan rest mij nog de vraag of wij dit stuk als akkoordstuk of bespreekstuk... Maar dat wordt dus gewoon weer een bespreekstuk. Ik... Het staat op mijn lijstje, ik zeg... Ik doe ook maar wat. Ja toch?

5. Raadsvoorstel Groeifonds (21-041)

De voorzitter: Dames en heren, dan gaan we door met agendapunt nummer 5 en dat is het raadsvoorstel groeifonds. En daar moet ik even vooraf vragen, want hij gaat exclusief over het groeifonds, maar er zijn een aantal raadsvoorstellen die eraan plakken. Dan wil ik u het akkoord vragen of u akkoord gaat dat het voorstel speelbeleid tijdens het kaderdebat van 6 juli wordt besproken. Ik zie een hele vlugge hand van mevrouw Alberts, ik zie ook een hand van mijnheer Dolmans. Mevrouw Alberts, u heeft het woord.

Mevrouw Alberts: Ja, voorzitter, dat is niet akkoord, dat is ook niet zoals het in het presidium is besproken. We gaan vandaag alleen over het groeifonds praten.

De voorzitter: Nou, exact, dat zeg ik.

Mevrouw Alberts: En verder is er geen akkoord of iets dergelijks of ook maar iets in de richting van het kaderdebat wat hier voorligt.

De voorzitter: Nee duidelijk, ik zeg alweer. Mijnheer Dolmans, u bent eerst.

De heer Dolmans: Ja, we hebben hierover in het presidium gesproken en ik kijk dus even naar de fractievoorzitters-collega's of ik de afspraak goed formuleer, maar volgens mij was de afspraak dat we hier vanavond het groeifonds zouden bespreken en eventueel ook op 6 juli als we daar vanavond toe besluiten, en ik kan me herinneren dat de heer Sleddering heeft voorgesteld om ook de coronamaatregelen mee te nemen in het kaderdebat, omdat dat geen zin heeft om dat pas na de zomer te behandelen, want dan zijn we te laat.

De voorzitter: Mijnheer Sleddering.

De heer Sleddering: Ik wil de woorden van de heer Dolmans bevestigen, wij zouden nu praten over het woonfonds... Over het groeifonds en verder niks. Wij zullen kijken, wij hebben gezegd toen dat, over het coronamaatregelen, die is aan tijd gebonden en dat moet dus snel. De VVD heeft gezegd, daar zijn we mee eens, dus daar moeten we een manier voor vinden om dat snel te behandelen, net zoals we hebben gedaan eigenlijk al eerder met het woonfonds en met stedenaandelen. Dus daar zijn we gewoon voor, we zijn daar zeer pragmatisch in. Over de rest van alle voorstellen die het college gedaan heeft, gaan we voorlopig even niet praten.

De voorzitter: Akkoord, ja, want die staan ook voor september op de agenda, geloof ik. De heer Kooy.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Er is heel veel uitgebreid gesproken in het presidium en daar is eigenlijk geen klip en klaar antwoord gekomen of dat het nu wel of niet besproken kan worden, vandaar dat het doorgeschoven is naar vanavond, of we er al klaar voor zijn. Hoofdonderwerp is het groeifonds, we hebben nog wel wat vragen over een aantal onderdelen, hoe we de onderliggende onderdelen moeten zien. Een aantal zijn al besproken, maar een aantal vragen zullen we toch stellen voor het beoordelen van het groeifonds op zich, hoe we daarmee omgaan ook. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Zijn er nog aan- of opmerkingen over dit agendapunt? Dus dan zijn we akkoord dat we het nu alleen over het groeifonds gaan hebben en de coronamaatregelen, omdat dat erg urgent is, dat we dat niet kunnen wachten tot september. Akkoord?

Mevrouw Alberts: Nee, voorzitter, we gaan het alleen over het...

De voorzitter: Nee voorzitter?

Mevrouw Alberts: Groeifonds hebben. Dat is wat we hebben afgesproken.

De voorzitter: We gaan het alleen over het groeifonds hebben, zegt mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, dat is waar we nu, vanavond, bij dit agendapunt, wat wij gaan bespreken en dan staat het de fracties vrij om daar ook de coronamaatregelen, pakketten en dergelijke, om dat dan daarin ook mee te nemen. Maar we hebben slechts vanavond afgesproken dat we het groeifonds gaan bespreken.

De voorzitter: Duidelijk. Ik geloof dat ik als voorzitter wel mag beslissen wat er uiteindelijk besproken wordt vanavond. Als het goed is, als ik het goed gelezen heb.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, daar gaat het Forum dan over.

De voorzitter: Nou ja, helaas, als voorzitter heb ik die macht dus niet. Dat is even jammer. Dan laat ik het over aan u als Forum. Alleen groeifonds en daar laten we het bij? Ja? Nee, dan niet, als mevrouw Alberts dat niet wil, dan doen we dat niet. We kunnen... Nou ja, dat kunnen we ook doen. We kunnen er ook over stemmen, als u dat wilt. Ja?

De heer Van Enk: Ja, voorzitter?

De voorzitter: Even wachten. Mijnheer Kooy.

Mevrouw Alberts: Voorzitter van de orde?

De voorzitter: Eén momentje, één momentje. De heer Kooy eerst.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Er wordt nu een hoop geroepen door de zaal en we raken steeds verder en verder af van het onderwerp. Er is niet alleen over groeifonds te praten zonder een aantal dingen aan te stippen. Dat wil niet zeggen dat de individuele dingen die eronder liggen los gezien kunnen worden van het

besluit, want er ligt gewoon één besluit voor. Dus het groeifonds als besluit is één besluit, maar daarmee kunnen we nog wel wat vragen stellen over de onderliggende en dan kunnen we misschien aan het einde van het Forum beslissen of dat het gereed is om door te gaan voor besluitvorming of niet. Maar laten we eerst kijken wat de inhoudelijke vragen zijn dan.

De voorzitter: Ja, maar dat is dus niet zo afgesproken in het presidium. In het presidium is afgesproken over het groeifonds en eventueel over de coronamaatregelen.

Mevrouw Alberts: Nee voorzitter, er is afgesproken om vandaag het te hebben over het groeifonds en onderdeel daarvan is de coronamaatregelen. We hebben de agenda voor vanavond, hebben we al vastgesteld aan het begin van deze vergadering, dus laten we gewoon de bespreking beginnen en dan betrekken alle fracties die dat willen, betrekken gewoon die coronamaatregelen daarbij en dan kunnen we aan het einde van deze bespreking, kunnen we daar eventueel besluiten over nemen over wanneer we wat eventueel willen verder gaan bespreken of toch een besluitvorming gereed hebben.

De voorzitter: Dank u wel. Goh, dan ben ik toch eigenlijk een hele goede voorzitter, want ik heb u nu precies waar ik u hebben wilde. Dan gaan we dat zo doen, dames en heren. Bij deze. Dan, mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja, ik denk dat dat ook precies is wat de heer Kooy net voorstelde, dus het staat eenieder vrij om over alle onderdelen van dit agendapunt het woord te voeren. Ik wil al graag aankondigen dat wij dan in verschillende personen vanuit onze fractie graag willen doen en dan besluiten we later wat, welke raadsvoorstellen worden meegenomen naar de komende raad. Dank u wel.

De voorzitter: Fantastisch. Nou, het was allemaal niet moeilijk uiteindelijk. Zie je wel? Dan gaan we beginnen, dames en heren. Onafhankelijk Rijswijk, heeft u wat in te brengen?

Mevrouw De Man: Ja, dit keer wel voorzitter, dank u wel voor het woord. Ja, het groeifonds, een mooi idee mits juist ingezet en we hebben dan ook een aantal vragen naar aanleiding van dit voorstel. Er valt te lezen dat u de parkeergarage van het Huis van de Stad wilt bekostigen vanuit de Eneco-gelden, want dat zijn dit feitelijk natuurlijk. Ik vraag me dan af, hoe had u die bekostigd als we de Eneco-gelden nu niet hadden gehad? En wordt het nu integraal betrokken bij het plan van het Huis van de Stad of ziet u de parkeergarage voor het Huis van de Stad nog steeds als losstaand iets? Er valt ook te lezen dat het college een openluchttheater wil realiseren en ik ben toch wel heel erg benieuwd waar dit idee ineens vandaan komt en heeft dit Rijswijk dit dan nu ook wel echt nodig? Volgens mij zijn er nog honderd andere dingen waar je dergelijk geld veel beter in kunt investeren, ik noem maar iets, zoals het verbeteren van de gehele infrastructuur van je stad, zeker gezien de groei die we doormaken, zoals u ook aangeeft in ditzelfde document. De entree van de Herenstraat aan de kant van de Haagweg wordt genoemd en wilt dat dat er piekfijn uitziet, dus het gaat eigenlijk alleen om aanzicht. Maar waarom wordt er niet ook gesproken over het eenrichting maken van de Herenstraat-Willemstraat? Waarom wordt het niet integraal aangepakt? Als je dan zoiets wil investeren vanuit het groeifonds, dan zou het toch verstandig zijn om dit in één keer goed te doen, lijkt me. Aangegeven wordt dat deze plannen bij elkaar 51 miljoen gaan kosten en is daarin ook rekening gehouden met eventuele tegenvallers? Zeven van de elf plannen kosten alleen maar geld en drie van de vier plannen waarbij is aangegeven dat het zichzelf terugverdient, daar zetten wij grote vraagtekens bij of dat wel zo is. Er wordt dus

eigenlijk bijzonder weinig ingezet op investeren waar we weer rendement uit kunnen halen, om zo ook het gat van de Eneco-gelden weer op te vullen. Waarom kiest het college er niet voor om slimme investeringen te doen om weer geld terug het laatje in te krijgen? We willen toch een gezonde financiële basis? Dat is alleen niet echt terug te zien in dit voorstel, lijkt. Als laatste, om het even te hebben over de coronahulp, we zijn van mening dat deze vanuit het weerstandsvermogen geregeld moeten worden, net als vorig jaar. We zijn dan ook erg benieuwd waarom het college ervoor heeft gekozen om dit vanuit het groeifonds te doen. Dat was het voor mijn eerste termijn, dankjewel.

De voorzitter: Dankjewel, lekker vlot. Rijswijks Belang, de heer Weterings. U heeft het woord.

De heer Weterings: Ik zou het niet heel ingewikkeld maken, maar ik kan ook wel een sprongetje maken naar de ondertunneling Beatrixlaan. Is dat een grote stap, of niet? Als ik daar een vraag over heb. Nee hè? Ga ik hem gewoon doen. Voorzitter, tot mijn grote verbazing hebben wij enkele weken geleden hier nog een noodvergadering gehad over een uitspraak van wethouder Lugthart in de krant, op een vrij vroege ochtend, ik zat aan de koffie met een gebakken eitje en toen knalde hij eruit met, twintig miljoen zou er geïnvesteerd worden in een tunnel. Nou, dat was al behoorlijk slikken want hé, er wordt al gesproken over geld wat nog niet door de raad is gegaan. Nou goed, het verhaal is afgesloten, hebben we het over gehad, vergeten en vergeven. Dan enkele weken later wordt in één keer tien miljoen erbij gestopt, we praten in één keer over dertig miljoen. Nou, dan ben ik het even kwijt. Ik bedoel, we gaan naar buiten treden met twintig miljoen en binnen enkele momenten staat er dertig miljoen in de berichtgeving. Waarom die tien miljoen erbij gedaan? Waarom hebben jullie dat niet bewaard voor onderhandelingen met Den Haag of met de regio? Waarom altijd gelijk het achterste van de tong, van joh, we hebben nou die Eneco-gelden, waarom knallen we gewoon gelijk dertig miljoen erin? Ik vind dat zonde, ik vind dat jammer, maar als de wethouder, voorzitter, daar een goede verklaring voor heeft waarom hij die move heeft gemaakt, dan ben ik een en al oor. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mijnheer Kooy van de PvdA.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. De PvdA heeft bij het verkrijgen van de gelden al direct gezegd, zet er pijlers onder. De pijlers voor de PvdA waren wonen, werken, welzijn, waaronder jeugd en duurzaamheid. Gelukkig komen we een aantal pijlers tegen maar we hebben nog wel wat vragen over hoe we dat geld gaan bestemmen. Ik zal een aantal gewoon even op volgorde van de onderwerpen doorlopen. Openluchttheater is net genoemd, in een natuurgebied, in een groenzone, wat ook een status heeft gekregen. Hoe ziet u dat en waar wordt het dan voorzien? Zijn er ook subsidies aangevraagd voor onderhoud aan de landgoederenzonde die bij kunnen dragen dat de kosten omlaaggaan? En fase 1, is dat ook specifiek voor de omgeving van het Huis van de Stad bedoeld, dat we daar wat aanpassingen doen? Het volgende onderwerp, Rijswijk Buiten verbindingen. Er wordt gesproken over een tunnel of een andere verbinding, is dat dezelfde verplichting die we eerder hadden in het Rijswijk Buiten-plan wat we op een andere manier gaan financieren? De parkeergarage is heel summier een post voor de toekomst, maar tweeënhalf miljoen, wat is dat? Is dat totale kosten of hoe... Graag even toelichting. De Beatrixtunnel is net even genoemd, daar was al wat meer ingevuld en daar kwamen we van de week met de heer Keus al kort over te praten na de uitzending. Daar stond dus dat de terugverdien een rood vakje was, maar we hebben het daarna gehad over een MKBA zoals die bij de A2 is uitgevoerd. Daar kwam dus een positieve terugverdien uit. Kunt u daar misschien een verband tussen leggen, of dat rode vakje dan toch anders bezien moet worden? Dan even de speel... De jeugd van de toekomst, dat

was door onze fractie-assistent voorbereid, daar hebben we een aantal korte vraagjes ook nog even uit. Speelbeleid. Onvoldoende voorzieningen voor jongeren tussen de dertien en de achttien jaar wordt aangegeven, hoe is dat aangetoond? Is er ook met die jongeren gesproken om hun behoefte te doen? Er wordt nog even aangehaald, een smart job. Is dat de oplossing, want we hebben vroeger ook weleens een job gehad, die brandde al vrij snel uit. Dus in hoeverre is dat afgestemd met die jongeren. Het tweede was de financiering. We hebben een investeringsbudget maar geen integraal budget, is dat makkelijk om gewoon te zeggen, voor exploitatie-investering gaan we gewoon dat per vier jaar bekijken wat we gaan doen, voordat we het geld eruit gaan halen? Dan nog algemene vragen die ik vorige keer heb gesteld die door zijn geschoven. Uit het fonds worden een aantal betalingen gedaan, bijvoorbeeld de Stedin-aandelen worden aangeschaft. Zou het ook mogelijk zijn om die Stedin-aandelen dan in het fonds terug te plaatsen, dat het bezit en de uitgaven aan elkaar wordt gekoppeld, dat ze erin blijven zitten? Hetzelfde met het woonfonds, de bezittingen die we daarin krijgen, kunnen die in het fonds blijven zitten? Als het fonds, het groeifonds het niet haalt, wat is het college dan van plan te doen met de Stedin-verplichtingen? Gaat ze die dan toch doen op de collegebevoegdheid, want dat is gewoon de aanschaf van aandelen? En hetzelfde met de woondeal. Dus dat zijn de algemene vragen en dan had ik voor... Coronadeel heeft mijn collega Wil van Nunen nog voorbereid.

De voorzitter: Dank u wel, dan bij deze, Wil van Nunen heeft het woord.

Mevrouw Van Nunen: Ja voorzitter, dank u. Nou, een mooi pakket van coronamaatregelen waarbij een goed onderscheid is gemaakt tussen maatschappelijke gevolgen, sociale gevolgen en economische gevolgen. Maar wij vinden dat de sociale paragraaf toch wel erg bekaaid ervan af is gekomen. Eigenlijk zegt u als college, of misschien ook wel ingebracht door de specifieke vakwethouder, we doen al heel veel in de nieuwe kadernota's. Terwijl ik denk, de kadernota's, dus armoedebeleid, participatie en werk in uitvoering, maar dat is regulier beleid. Ik mis eigenlijk, ook bij de analyse, een duidelijk beeld van wat dat nu betekent heeft voor die groepen waar u in die kadernota's die we vorige week behandeld hebben, aandacht aan besteed. We hebben het wel over sociale cohesie, maar dat gaat natuurlijk over veel meer dan alleen mensen een kopje koffie aanbieden in een buurthuis, die inderdaad een jaar dicht zijn geweest. Dat gaat over veel meer. Ik mis toch eigenlijk bij die analyse wij een aantal groepen en dat zijn bijvoorbeeld ook groepen zoals bijvoorbeeld vluchtelingen, statushouders die een jaar lang hun integratieproces hebben zien. Stopgezet hebben gezien. In die zin daar niet aan hebben kunnen werken, hè, meedoen aan de Rijswijkse samenleving. Waarom noemt u die niet? We missen ook eigenlijk wel de vrijwilligers, van Welzijn Rijswijk horen we dat ze toch ook wel eigenlijk bang zijn dat ze hun vrijwilligers, die al die jaren voor corona heel nauw verbonden waren met het welzijnswerk, misschien wel gaan missen, niet meer terugkomen. Waar wilt u... Wat wilt u daarvoor inzetten? De sociale paragraaf hè, met investeringen, bevat eigenlijk of pro memorie-onderdelen waar we nog over gaan nadenken, wanneer dan, vragen wij ons af, of budgetten uit de reguliere gereserveerde gelden. Dat vinden wij eigenlijk een beetje mager. Terwijl, en met complimenten voor de vakwethouder jeugd, dat bent... Daar is mevrouw Bentvelzen natuurlijk ook verantwoordelijk voor, maar ook vooral onderwijs, sport en bewegen, daar wordt heel veel aandacht aan besteed. In het sociale domein heb ik het dan over, of in de maatschappelijk-sociale sector. Met ook veel aandacht natuurlijk, en terecht, voor de economische pijler. Maar waarom wordt er, nogmaals, zo weinig aandacht besteed aan die groepen die ik net genoemd heb en bijvoorbeeld wel heel veel aan maatschappelijke dienstverlening? Een echt CDA-thema, mag er wat mij betreft ook uitgebreid in, maar het staat er ook heel nadrukkelijk in. Hoe gaat u dat uitvoeren, is mijn vraag. Extra geld

voor Expeditie Rijswijk, mooi, maar gaan we daarmee ook vooral onze eigen lokale partners ook inzetten en niet alleen geld besteden aan overheid en aan coördinatie? Moet natuurlijk ook, maar het moet vooral terechtkomen bij de doelgroepen. Het Rijswijks Stageloket, is dat geld uitsluitend voor een formatieplek voor iemand die daar zit en ongetwijfeld goed werk gaat doen in de verbinding onderwijs-bedrijven? Er is een ton voor gereserveerd. Nou ja, goed, een heel goed plan is trouwens wel het betrekken van de amateurverenigingen, heel goed om hen aanvragen te laten indienen voor herstelactiviteiten na corona. Voorzitter, maar ik heb dus ook een aantal kritische punten, met name rondom de maatschappelijke-sociale paragraaf, ik hoop dat die beantwoord kunnen worden. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Van Nunen. Dan gaan we naar Gemeentebelangen Rijswijk, de heer Van der Meij.

De heer Van der Meij: Voorzitter, dank u wel. Ja, ik beperkt mij in dit Forum tot de technische vragen die wij hebben bij het raadsvoorstel groeifonds en de onderliggende stukken. De beschouwingen, die komen wel terug in het kadernotadebat. Ik snap heel goed... Ik wil daar toch even graag een bevestiging op krijgen van het college. Het college stelt nu voor met het groeifonds een aantal bestemmingsreserves aan te leggen, zo zie ik me dat boekhoudkundig voor, waarbij het nog steeds mogelijk is, althans, waarna vervolgens de stap is om per regel, per bestemmingsreserve uiteindelijk een raadsvoorstel aan de raad voor te leggen, zoals we dat al eerder hebben voorgelegd gekregen voor het woonfonds en waar we uiteindelijk ook voor de Stedin-gelden, of Stedin-aandelen een raadsvoorstel hebben gekregen, dat we dan op dat moment uiteindelijk als raad, op basis van de inhoud, een definitief besluit kunnen nemen omtrent de besteding van die bestemmingsreserves. Dus die tweetruppraket, die blijft nog steeds bestaan op het moment dat dit groeifondsvoorstel wordt aangenomen. Daar wil ik graag een bevestiging van het college op hebben. Als ik kijk naar de nota groeifonds, graag even aandacht, ik heb hem ook al collegiaal aan wethouder Keus doorgegeven, pagina 3, de kopjes Rijswijk verandert en Rijswijk veroudert kennen dezelfde tekst. Nou, dat kan niet helemaal de bedoeling zijn, ik denk dat het goed is dat daar even een redactieslag op komt, dat daar verschillende teksten voor terugkomen, of dat je er één kopje van maakt. Voorzitter, dan vervolgens toch een aantal opmerkingen bij het coronamaatregelenpakket. Wij zien dat dit nadrukkelijk andere soort gelden zijn dan gelden die wij reeds al in het verleden of afgelopen jaar in 2020 aan coronamaatregelen hebben ingezet. Dat waren met name noodmaatregelen die wij vanuit het Rijk hebben ontvangen als gemeente, om dat door te geleiden naar ondernemers toe hè? Andersoortige gelden. Dit zijn gelden die meer een investeringskarakter hebben. Hoe komen we gezond uit de corona? Dus ik snap heel goed dat het college ervoor gekozen heeft om voor te stellen om dat via het groeifonds in te zetten. Ja, hoe kunnen we de economie weer laten groeien na het coronatijdperk? Wat vervolgens mij opvalt aan de bestedingsvoorstellen die vervolgens in het raadsvoorstel aan de orde komen, we hebben het over 1,8 miljoen, ik rond even af, wat nu in het groeifonds zit. Nou, heel concreet staat daarin dat daar 575 duizend ingezet wordt voor de toeristenbelasting, om die voor twee jaar voor de hotelbranche kwijt te schelden en dat later in de vorm van voorfinanciering weer terug te krijgen vanuit de hotelbranche. Daar wil ik nadrukkelijk aan vragen van ja, welke voorwaarden zijn nu afgesproken met de hotelbranche dat zij ook daadwerkelijk die 575 liquiditeit die ze nu krijgen, uiteindelijk in de toekomst weer terug gaan betalen. Hoe is, met andere woorden, onze motie die we daar bij de begroting voor hebben ingediend op dit onderdeel, nu ingevuld? Ik snap ook dat er honderdduizend euro nu gereserveerd wordt om de BIS van de Plaspoelpolder van de grond te krijgen. Nou, dat zie ik ook nadrukkelijk als een impuls om de

economie in de Plaspoelpolder te geven, dus die snap ik ook. Dan wordt het voor mij een beetje vaag, want de overige maatregelen, dat zijn vooral een hoop advieskosten, promotiekosten en ik wil ze dan niet allemaal nu langslopen, maar toch duiding krijgen van, wat gaan we hier nu doen? Op het moment dat we tweehonderdduizend euro uit het groeifonds Rijswijk gaan reserveren voor, en ik citeer, positionerings- en proceskosten voor de ontwikkeling van ecosystemen rondom de RSCG en de geothermieconcepten. Analyse bedrijfsvoering ondernemers, samenwerking met een extern adviesbureau, onderzoek doen naar levensvatbaarheid van individuele ondernemingen om te kijken hoe we weer groeipotentie aan de onderneming kunnen geven, dan gaan we vijftigduizend euro uit het groeifonds besteden ter financiering van snelsten. Innovatie MKB, veertigduizend euro groeifonds. Ik heb geen grip bij dit soort bedragen. Ja, ik weet wel wat tweehonderdduizend euro voorstelt, maar ja, wat staat daar nu concreet aan activiteit tegenover? Positionering- en proceskosten zegt mij weinig. Nou, dan komt ook weer de bekende... Ook weer als voorbeeld de bekende promotie en city marketing om de hoek kijken, waar in het verleden ook de gemeente Rijswijk behoorlijk wat geld in heeft gestoken in de Bogaard en de Plaspoelpolder, waar ik persoonlijk gemengde gevoelens aan over heb gehouden, van ja, brengt dat nou uiteindelijk ook wat op? Wat staat er tegenover? Ik heb weleens iets over gebouwenporno gezegd, ik zit niet te wachten op allerlei brochures en plaatjes. Ik bedoel, ik vraag me dan af of je daar een individuele ondernemer mee helpt, et cetera, en of we daar individuele ondernemers mee moeten helpen. Dus ja, toch een beetje duiding, en ik denk dat de wethouder economie daar antwoord op zal moeten geven, wat wij nu precies voor ogen hebben, concreet, met dat coronamaatregelenpakket, waarvan voor mij die toeristenbelasting helder is, mits de voorwaarde en afspraken goed duidelijk zijn die met de hoteliers zijn afgesproken. En die BIS-bijdrage, daar kan ik me ook wel iets bij voorstellen. Tot zover eventjes, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan gaan we door naar de fractie van het CDA, wie heeft het woord? Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Dank u wel, voorzitter. Het CDA, kan ik zeggen, is sowieso erg blij met het voorstel voor groeifonds, omdat het een enorme ontwikkeling kan betekenen voor de gemeente Rijswijk. De gemeente groeit en het is mooi dat we met de opbrengst van onze aandelen in de energie, investeringen kunnen doen. We denken dat dit ook een brede waaier is over terreinen als leefbaarheid, economie, wonen, verkeer, noem maar op. Dus ik hoop van harte dat we daar als gemeenteraad allemaal als fracties ook onze voorkeuren in terug kunnen vinden. Ik ga daar verder nu niet op in, want dat doe ik net als collega's, komen we daar in het kaderdebat op terug, alleen wil ik u vragen om twee van mijn fractiegenoten het woord te geven over de twee onderdelen die hier ook zijn uitgewerkt, respectievelijk de coronamaatregelen en de nota speelbeleid, van mevrouw Koegler en mevrouw Schröter, als het mag. Dank u.

De voorzitter: Maar natuurlijk. Mevrouw Koegler, u heeft het woord.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ja, dank u wel, voorzitter. Ja, want mijn fractie voelt wel de behoefte om vanavond ook wat over het coronamaatregelenpakket, in ieder geval het gesprek daarover te hebben. Want vanwege de coronacrisis hebben we te kampen gehad met ongekende zware maatregelen die het uiterste hebben gevraagd van onze samenleving. Maar gelukkig is er licht aan de horizon, de maatregelen die worden steeds meer versoepeld en de samenleving komt ook stap voor stap weer terug. Het Centraal Planbureau kwam vandaag met een nieuwe raming waarin ze aangaf dat de schade aan de economie door de coronacrisis

beperkt blijft. Het groeitempo van de economie ligt met 3,2 procent hoger dan we eerder hadden verwacht. Het CPB gaat zelfs uit van een daling van de werkloosheid in 2021. Economen, die geven inmiddels aan dat een extra landelijk herstelplan niet nodig is. Wat het CDA betreft heeft dat ook consequenties voor het lokale maatwerk dat we willen leveren. In het raadsvoorstel wordt nu nog uitgegaan van een toename van de werkloosheid en het stilvallen van de economie. Daarom de vraag aan de wethouder of de nieuwste raming van het Centraal Planbureau nog invloed heeft op het voorliggende raadsvoorstel, als het om de economische pijler gaat. In het voorliggende pakket met maatregelen wordt forst ingezet op het welzijn en de gezondheid van onze inwoners en in het bijzonder in het ondersteunen van onze sportverenigingen. Een goede ontwikkeling wat het CDA betreft, want dat is ook hard nodig. Meer bewegen geeft een langer, gezonder leven en het haalt inwoners uit het sociale isolement en inzetten op meer beweging zorgt uiteindelijk ook voor minder zorgkosten, dus uiteindelijk een win-winsituatie voor iedereen. Maar het aanbod van verenigingen en Rijswijk is wel heel divers en de problematiek die momenteel leeft, die verschilt enorm. En we willen de wethouder vragen om oog te hebben voor verschillende behoeften die leven bij alle verenigingen en ook echt alle verenigingen te betrekken bij dit herstelplan. En daarnaast vinden we het ook wel belangrijk dat er sprake is van een divers aanbod aan activiteiten en geen overkill en activiteiten voor een specifieke doelgroep. Daarom en de wethouder vraag of hij kan aangeven hoe de middelen die met dit voor ons ter beschikking staan, hoe die dat gaat verdelen over de verenigingen heen en hoe vraag en aanbod op elkaar gematcht gaan worden. En ja, en ten slotte voorzitter, ook andere gemeenten hebben natuurlijk te kampen met de gevolgen van de coronacrisis. En we vragen ons af of de wethouder bij andere gemeenten over de schutting heen heeft gekeken hoe zij tot herstel van de samenleving gaan komen. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Koegler. Mevrouw Schröter-Haas, u heeft het woord.

Mevrouw Schröter-Haas: Dank u wel, voorzitter. Het CDA staat positief tegenover deze visie over speelbeleid. We zijn ook van mening dat Rijswijkse kinderen recht hebben op goed onderhouden, aantrekkelijke en veilige speelplekken om te spelen. We gaan uit van positief opgroeien. Opvallend ik wel dat Rijswijk gemiddeld op drieënhalf procent van de speel omzet, maar dat er tien buurten zijn die tussen de nul en de 2,74% van de speelnormen zitten. Aangegeven wordt dat een groenzone compenseer als er geen speelplek is, maar kinderen hebben wel meer nodig dan alleen een grasveld. Zeker als we met elkaar van mening zijn dat kinderen buiten moeten spelen en bewegen, dan moeten we de mogelijkheden om buiten te spelen stimuleren. De mogelijkheden van participatie en inspraak in de buurt moeten we dan ook zeker meenemen en willen we stimuleren dat verbinding gezocht wordt en gesprekken worden gevoerd over de mogelijkheden die er zijn. Uit de inventarisatie blijkt dat de voorzieningen van dertien tot achttien jarige onvoldoende is. We zijn er voorstander van dat ook juist deze groepen een ontmoetingsplek krijgen. Een smart job lijkt ons daar een prima mogelijkheid voor. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. De fractie van Wij, mevrouw Mauer.

Mevrouw Mauer: Dank u wel, voorzitter. Ja, Wij ziet het groeifonds als een mooi pakket waar geïnvesteerd wordt in zaken waar Rijswijkers baat bij hebben, waar de gemeente sterker van wordt en waar we als stad van groeien. We zijn dan ook eens dat we moeten kijken naar de toekomst en naar bestuurlijke vraagstukken, zoals hoe we woningen in onze stad betaalbaar houden, hoe Rijswijk en een steeds drukker stad bereikbaar blijft en hoe we onze groene gebieden kunnen behouden voor de leefbaarheid. Het is van belang dat we met

het groeifonds hieraan bijdragen en tot zover ben ik dus zeer positief over het groeifonds, zoals deze nu hier voor ons ligt. Wij zullen het kaderdebat, zullen wij uitgebreid ingaan op het speelbeleid en op de ondertunneling. En ik wil graag even het woord geven aan Jeffrey Karremans, die het gaat hebben over het coronamaatregelen pakket.

De voorzitter: U heeft het woord.

De heer Karremans: Ja, dank u wel voorzitter. Ik wil graag beginnen dat hij positief staan tegenover het coronamaatregelen pakket. Zo las ik bijvoorbeeld dat de gemeente lokale waardebonnen en cadeaubonnen wil kopen voor bijvoorbeeld mantelzorgers en deze wil gaan koppelen aan lokale horeca en retail. Nou, dat kan ik alleen maar ondersteunen en ik hoop dat het permanent blijven. Ik bedoel, daar hebben we ons ook al eerder hard voor gemaakt. Maar waar ik het eigenlijk graag over wil hebben, is de toeristenbelasting. Ik las dat deze met terugwerkende kracht op nul wordt gesteld voor 2020 en 2021, maar ik las nergens en ik kon het ook nergens vinden of het stopzetten van deze belasting ook al doorgevoerd in een prijs die de consumenten gaan betalen. Want zoals ik las, in 2023 wordt de toeristenbelasting, zal die weer gaan stijgen en ik weet bijna zeker dat de prijsstijging wel doorberekend zal worden aan de consumenten. Dus ik zou graag willen weten van de wethouder, kan er in het convenant worden vastgelegd dat de toeristenbelasting, dat die met nul wordt gezet, dat ook doorberekend wordt aan de consument. Dat was de vraag die ik had. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk kan, mijnheer Karremans. Dan gaan we naar de fractie van de VVD en dat is de heer Oelen. Voor het eerst vanavond.

De heer Oelen: Dank u wel, voorzitter. Ja, het groeifonds. Ik ben, of althans, ik probeer altijd wat genuanceerder te zijn in mijn bewoordingen, alleen toen ik dit voor het eerst las, toen dacht ik wel van, voor wie is dit nu eigenlijk geschreven? Is dit voor een kleuterklas geschreven of wie is de doelgroep geweest? Ik ga eventjes voorlezen uit eigen werk, college. Onze spaarrekening is dankzij de verkoop van aandelen vorig jaar goed gevuld. We bezaten aandelen van Eneco, die we hebben verkocht voor maar liefst 71 miljoen euro. Dit geld willen we nu op een verstandige manier uitgeven. Op zo'n manier, dat Rijswijk er echt iets aan heeft. En zo gaat het nog even door. Het is een klein beetje tante Betje, zoals het verhaal hier staat. Maar goed, dat is wat het is. Mijn vraag hierbij natuurlijk is wel, waarom schrijft u dit zo op deze manier op? Meer naar de inhoud. We hebben in december ... We hebben in december hebben wij een afwegingskader in de raad vastgesteld en dat afweging, dat zag op de besteding van Eneco gelden. Vijftig miljoen euro. Twintig miljoen is inderdaad anderszins besteed, ten behoeve van het oplossen van meer wat negatieve uitgaven. Vijftig miljoen hebben we bedacht om in te zetten voor de stad, maar we hebben toen niet bedacht dat we dat geld allemaal in één keer zouden moeten gaan bestemmen. En het college heeft nu kennelijk bedacht dat we dat geld eens wel in één keer voor allerlei dingen moeten gaan bestemmen. Dat is een keuze, alleen die keuze zou alleen maar te rechtvaardigen zijn op het moment dat er langs het afwegingskader zoals we dat in de raad hebben vastgesteld, er ook een onderbouwing zou komen van de businesscase, zodat we dat op een fatsoenlijke manier langs die afwegingskader zouden kunnen leggen. En daar is nu bij een heleboel voorstellen geen sprake van. En dat maakt dat het volgens mij in de besluitvorming erg ingewikkeld wordt om tegen dit algemene verhaal, tegen dit algemene investeringskader ja te kunnen zeggen. Ik denk dat elk raadslid wat hier ja tegen zegt, dat dat zichzelf niet helemaal serieus neemt, omdat we gewoon in de raad niet kunnen beoordelen of het wel voldoet aan de criteria die we hier als raad gewoon met zijn allen hebben vastgesteld.

Neem nou die parkeergarage. We hebben nog geen idee. We hebben geen idee van de totale businesscase. We hebben het over de Beatrixlaan. De heer Weterings zei al, de wethouder heeft het in eerste instantie over twintig miljoen in de krant. Het is nu dertig miljoen geworden. Maar we hebben helemaal geen enkel idee van de totale businesscase. En zo kun je al die projecten wel langsgaan op de vraag, ja, waartoe dient het nu eigenlijk? Ja, er zijn er twee geweest die goed onderbouwd zijn geweest en die ook al in een vrij uitgebreide behandeling in de raad zijn geweest. Dat is het woningfonds en de investering van de aandelen van stedeling. En dat zou ook de route moeten zijn waarbij je gewoon kijkt naar hoe willen we dit geld nou eigenlijk gaan bestemmen en besteden? Want nu ligt er een claim op allerlei projecten waarvan het ongelooflijk ingewikkeld gaat worden in de toekomst om daarvan te zeggen, ja, zo hadden we het toch nog bedacht, want dan wordt er teruggegrepen naar dit algemene plan. Voorzitter, volgens mij, maar ik luister graag naar de wethouder hoe hij het wel had bedacht, maar volgens mij is dit niet iets zoals we het hier in de raad zouden moeten doen. Dat over het groeifonds. Over het raadsvoorstel coronamaatregelen pakket allereerst, en andere hebben het ook al gezegd, een heel aantal van deze zaken moet uit het weerstandsvermogen komen en niet uit het groeifonds. Dat is één. Er zit een heel aantal zaken in die gewoon staand beleid zijn. Uitvoering, ontwikkelkader Havenkwartier. Daarvan wordt gezegd, dat is regulier budget. In de Bogaard, dat is regulier budget. Maar waarom staat het dan hier genoemd als een investering vanuit het groeifonds? Het is best wel eens een plaatje voor de raad om dan exact te zien wat dan wel of niet uit dat groeifonds zou moeten komen. En als je dan in dat zoekplaatje gaat zoeken en andere hebben daar ook al aan gerefereerd, dan staan er best wel wat rare dingen tussen die dan uit dat groeifonds moeten komen en wel van je af kunt vragen, is dat wel iets wat uit het groeifonds zou moeten komen? Maar goed, dat ... Promotiekosten is bijvoorbeeld genoemd hun ja, waarom is dat groeifonds? De heer Van der Meij vindt ontwikkeling van de BIS wel groeifondswaardig. De VVD denkt daar in ieder geval anders over. De toeristenbelasting terugbetalen van de toeristenbelasting, daar is al het een en ander over gezegd. Ik constateer ... Op zich, de VVD snapt wel de gedachte dat je daar iets in wil gaan doen, maar de VVD ziet ook dat daar allerlei voorwaarden worden neergelegd bij de hotelbranche, waaraan de hotelbranche zich moet committeren. Voorwaarde, ja, waarvan ik mij wel afvraag, in hoeverre heeft dat überhaupt te maken met het heffen van belastingen? We willen bij de werving van nieuw personeel, moet er in eerste instantie worden gekeken naar werkzoekenden in Rijswijk. Ik bedoel, ik snap allemaal heel goed hoor, dat dit zijn lovenswaardige zaken die je misschien wil afspreken. Afspraken met hotels over arrangementen, Rijswijkse partners. Allemaal hartstikke lovenswaardig, maar zijn dit nou echt de dingen die je wil doen vanuit een corona noodmaatregelenpakket? Wil je dan dit soort dingen gaan opleggen door middel van een convenant? Ik ben ook heel erg benieuwd op welke wijze de horeca hierop heeft gereageerd, op dit maatregelenpakket. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank mijnheer Oelen voor uw eerste termijn. Dan gaan we door naar de fractie van D66. U mag dan het woord? De heer Dolmans, u heeft het woord.

De heer Dolmans: Ja, dank u wel voorzitter. Allereerst even over de toon van het stuk. Het was juist de VVD partijvoorzitter, Bas Eenhoorn, die de term Jip en Janneke taal muntte om duidelijk te maken, het belang van begrijpelijke taal in de politiek. Dus ik heb met die toon van dit stuk juist helemaal geen moeite. Het is goed dat het college van B&W nu wil investeren in Rijswijk en dat is ook hard nodig na COVID en ook vooral vanwege de toename van inwoners. Zorgen dat we de kwaliteit van onze stad verbeteren. D66 Rijswijk steunt dan ook in hoofdlijnen dit pakket van maatregelen, om Rijswijk verder te helpen. We gaan zeker nog

constructief kritisch kijken naar de uitwerking van de individuele raadsvoorstellen en die wegen tegen het criteria, waar we eerder hier in de raad zijn overeengekomen. Maar inderdaad, zoals ook het CDA zei, dit is een brede waaier van voorstellen die in samenhang moet worden gezien en dat we als totaalplaatje steunen. Er is een onderdeel van het voorstellen waar we echt vraagtekens hebben of dit uit het groeifonds moet komen. Dat betreft het groeiproject innovatiefonds en actieplan jeugd/wmo. Dat wordt in de financiële paragraaf eerst terug gebracht naar faciliteiten voor jongeren en uiteindelijk ligt er een raadsvoorstel speelbeleid. En de analyse en de noodzaak voor maatregelen vanuit het groeifonds sluit dan niet meer aan op de uitwerking. Het speelbeleid zelf in grote lijnen, het raadsvoorstel kunnen we best steunen. Maar dit moet gewoon structureel uit de begroting worden gehaald. Neem bijvoorbeeld de bewonersinitiatieven 25 duizend euro per jaar, gepland tot 26. Als dat niet gewoon structureel uit de begroting halen, dan houdt het na 2026 op en dat kan volgens mij niet de bedoeling zijn. Als het gaat over de coronamaatregelen, dat lijkt ons een goede mix van maatregelen. Maar de wereld verandert wel heel erg snel. Ook het CDA refereerde er al aan. Dus moeten wel kritisch blijven bij de uiteindelijke uitwerking. Wat D66 betreft, gaat het raadsvoorstel groeifonds op 6 juli naar de raad toe en dat geldt ook voor het raadsvoorstel coronamaatregelen, even ongeacht of dat gefinancierd wordt uit het groeifonds of uit het weerstandsvermogen. Maar dat pakket moet in ieder geval 6 juli naar de raad om maatregelen niet te vertragen. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Dolmans. Gaan we naar de fractie van GroenLinks. Ik heb het vermoeden dat er mevrouw Alberts gaat worden. U heeft het woord.

Mevrouw Alberts: Ja, dank u wel voorzitter. Uw vermoeden was juist. Voorzitter, we hebben als Rijswijk voor verkoop van de aandelen Eneco tweeënhalf jaar de tijd gehad om een antwoord te formuleren op de vraag: wat te doen met 71 miljoen? Dat is ons niet gelukt en daarna lukte het alleen om financiële kaders op te stellen. Nu wil het college het bedrag binnen anderhalf jaar na het definitieve verkoopbesluit erdoorheen jassen. Amper een half jaar nadat de Eneco gelden zijn toegevoegd aan de reserve groeifonds Rijswijk, stelt het college voor de pot helemaal leeg te maken. De ruif leeg te eten. De koek volledig op te maken zonder inhoudelijke kaders. Slim investeren. Dat is wat we met z'n allen zouden moeten willen. Slim investeren in verduurzaming van de Rijswijkse energievoorziening. Dat hebben we als GroenLinks in de loop van de tijd meermaals herhaald en andere Rijswijkse partijen onderschrijven dit inhoudelijke kaders met min of meer dezelfde woorden in hun verkiezingsprogramma. Op 27 oktober hebben we als GroenLinks tijdens de bijeenkomstbesteding Eneco gelden uitgebreid naar voren gebracht hoe we de uitwerking van investeren in de verduurzaming van de energievoorziening in Rijswijk zien. Isoleren van bestaande woningen, verduurzaming van gemeentelijke panden, deze aansluiten op schone waterbronnen en het duurzaam maken van de openbare ruimte, bijvoorbeeld door slimme Ledverlichting. Helaas heeft dat bij het college geen lampje te laten branden. Het enige wat betreft zien in het voorstel is het kopen van aandelen steding, zodat zij de mogelijkheid hebben om grote aanpassingen te maken aan het energiesysteem, die noodzakelijk zijn voor de noodzakelijke energietransitie. De kapitaalstorting steding en het woonfonds hebben we inmiddels hebben we inmiddels in fora en raad besproken en besloten. Alle andere onderliggende voorstellen zullen we ook eerst in de fora, bijvoorbeeld in die van september, inhoudelijk moeten kunnen bespreken alvorens we kunnen besluiten over het totaalpakket. Als we al überhaupt willen besluiten over het totaalpakket. Dit college sorteerde er eerder al op voor een deel van de Eneco gelden te willen gooien in de bodemloze put die de tunnel onder de Prinses Beatrixlaan voor onze gemeente zal zijn indien we er zelf voor opdraaien. En nu blijkt

dat zelfs dertig van de nog overgebleven 51 miljoen te zijn. Hoezo is dit categorie een direct uitvoerbaar? Dat was het college het corona maatregelenpakket noemt, is net als het totale investeringsplan een allegaartje van maatregelen, voorstellen en plannen. Het lijkt erop dat in ieder financieel gaatje wel een stukje Eneco gelden past, behalve dan voor de kwetsbare groepen die collega Van Nunen eerder noemde. Hoezo stelt het college voor om onder de noemer corona een ton uit de Eneco gelden te halen voor de BIS Plaspoelpolder? De heer Oelen noemde het ook al. Rare dingen. Waarom zijn positionering en proceskosten van de campusontwikkeling at the park een eens corona en Eneco gelden gerelateerd? Waarom moet er zeventigduizend euro uit de Eneco gelden in het kader van corona naar branding en marketing strategie, Plasbroekpolder en andere werklocaties, om maar eens wat te noemen. Zoals collega Van der Meij het verwoordde, dat is nogal vaag en gemengde gevoelens bij de citymarketing. Wat GroenLinks betreft, halen we niet zomaar geld uit de Eneco gelden voor dit soort hobby's en volgt er een aparte forum bespreking in september en gaat de financiering vanuit de reguliere planning en control cyclus. Over de landgoederenzone en de parken in Rijswijk Zuid hebben we ook 29 april een presentatie gehad. Daarin vroeg men respectievelijk vijf en 2,1 miljoen, maar nu zien we maar drieënhalve en 1,3 miljoen in het voorstel terug. Hoe verklaart u dit verschil? En wanneer kunnen we hier een raadsvoorstel voor verwachten? Als GroenLinks hebben we al eerder gevraagd naar het speelbeleid. Wij kijken uit na de bespreking van dit raadsvoorstel in het forum van september. Eerdere dekkingsvoorstel daarvoor vastleggen is wat ons betreft niet opportuun. Over geld reserveren voor een parkeergarage kan ik kort zijn, voorzitter. Niet alleen de aanleg ervan is lastig om het eufemistisch uit te drukken, zoals dat in de toelichting staat, ook de exploitatie ervan zal dat zijn als parkeren op het Maaiveld zo goedkoop houden als het nu is. Wie betaalt daaraan mee? Hoe past deze reservering volgens de wethouder mobiliteit in het door hem omarmde stop of stom principe? En het in te stellen innovatiefonds. Is dat alleen ten bate van het actieplan jeugd en wmo? Dus voor innovaties in het sociaal domein? De toelichting daarover in het zogenaamde investeringsplan is vrij summier. Waarom het project aantrekkelijker en veiliger winkelcentrum oud Rijswijk überhaupt nog aansnijden, als al het andere voorgestelde, al het geld al uit het fonds Eneco gelden haalt? En zo te zien er niets terugvloeit in het fonds zelf. De Eneco middelen gebruikt het college in zijn voorstel van alle gaar veelvuldig als vulmiddel in reguliere projecten. Het wegingskader van de Eneco gelden is op meerdere manieren interpreteerbaar met uitgangspunten die wenselijk zijn, maar niet voorwaardelijk. Dat maakt toetsing van de projecten aan de criteria lastig. Hoe bepaal je of iets als groen, licht groen, geel, oranje of rood wordt aangemerkt? We ontvangen graag een onderbouwing, waar mogelijk cijfermatig, waarop de kleuren zijn bepaald. Er valt op de gemaakte stoplichtkeuzes, zeker op dit moment, nog wel wat af te dingen. Hoe kun je tot een afgewogen plan komen en de grote lijnen vaststellen als je geen inhoudelijke kaders hebt vastgesteld? Het collegevoorstel overziet, moet het antwoord hierop zijn dat in ieder geval in dit geval niet mogelijk is gebleken. Zonder inhoudelijke bespreking van de onderliggende voorstellen kunnen we het geheel niet vaststellen. Het gaat om voor Rijswijk grote bedragen, dus afzonderlijke, inhoudelijke bespreking is zeker op zijn plaats. Voorzitter, we kijken uit naar de inhoudelijke discussies in de fora van september en verder.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Alberts. En dan gaan we tot slot tot de fractie van Beter Voor Rijswijk. De heer Braam, u heeft het woord.

De heer Braam: Voorzitter, dank u wel. Ik was bijna in slaap gevallen, maar het is toch fijn dat ik nog even door u wakker werd geschud. Ja, het is verrassend in ieder geval dat er partijen zijn die aan de ene kant zeggen van

de willen alleen maar ons beperken tot, ik noem het maar even in grote lijnen praten over het groeifonds en vervolgens bijna tot in detail schieten.

De voorzitter: Ik kan u verzekeren dat wij in tweede termijn geen politieke statements meer gaan toelaten.

De heer Braam: Dat is dan in ieder geval een winstpakker. Laten we het daar maar even ophouden dan. Ja, ik beperk me slechts even tot het overzicht wat we gekregen hebben, want elke keer als we een voorstel iets eerder bespreken, dan wordt vervolgens aangegeven van ja, niet eerder kunnen we echt inhoudelijk bepalen of we gelden uit het groeifonds gaan halen, want ja, we moeten toch eerst het inhoudelijke dossier, het stuk hebben besproken. Dus nu ook weer. Er staan een aantal raadsvoorstellen een langs de kantlijn, maar die raadsvoorstellen, aan de ene kant zijn er partijen die ze toch inhoudelijk bespreken, terwijl we in feite pas in september daar serieus op terugkomen. Het was door sommige partijen ook nadrukkelijk gevraagd werd, waar het college keurig op inging door feitelijk en voorlopig maar even de gelden te onttrekken vanuit de algemene reserve. En dus straks dan, als alles weer achter de rug is, die onttrekkingen te laten plaatsvinden vanuit het groeifonds. Dat was het eerste wat ik toch even wilde aankaarten. Zeker niet politiek bedoeld, maar wel even een bevinding van Beter Voor Rijswijk. Dan als het gaat om het lijstje met zaken die worden aangekaart. Ja, dan vind ik het op zich best wel goed in balans. Ja, Partij van de Arbeid misschien niet, omdat ze niet al te veel vanuit de sociale hoek zien. Maar aan de andere kant zijn ik van ja, er wordt feitelijk als het gaat om de infrastructuur, waar ook Jan en alleman over gilt, maar één ding benoemd en dat is dan Beatrixlaan. Nou ja oké, misschien mag u de garage, de parkeergarage er ook nog net even bij betrekken en dan hebben we het wel een beetje gehad, terwijl er straks zestig, zeventig duizend inwoners in Rijswijk zijn en die willen toch allemaal graag zowel in als uit Rijswijk. Ja, dan kan je je af gaan vragen van wat is belangrijker? Is dat dan een forse investering in de sheet transitie en het klimaat of is op dit moment de korte en middellange termijn misschien wel belangrijker? Maar goed, laten we die discussie maar even voor wat het is. Ik vind het een goede balans zoals die hier in beeld is gebracht. Ik moet wel opmerken dat in het optuigen van het raadsbesluit volgens Beter Voor Rijswijk een punt gewoon ontbreekt, onder puntje twee van het besluit. Alles is benoemd, op één punt na. Dat is de Beatrixlaan. Volgens mij hoort die dag ook gewoon als lettertje i erbij, de Beatrixlaan. Even kijken, hoe heet dat hier zo? Ja, bestemmingsreserve voor de Beatrixlaan. Daar praten we feitelijk over. Die ontbreekt nog als puntje i zou ik zeggen. En verder heb ik weinig toe te voegen, behalve dat ik me wel aansluit bij de vragen die Gemeentebelangen Rijswijk gesteld heeft.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Braam. Dan gaan we naar de beantwoording in de eerste termijn. Wie wil daar als eerste het woord over? Mijnheer Keus, u heeft het woord.

De heer Keus: Ja, dank u wel voorzitter. Dank ook aan alle fracties voor hun inbreng in de eerste termijn en meerdere fracties hebben het ook benoemd en volgens mij wordt het ook wel breed gedeeld dat, de titel zegt het in principe, het groeifonds waarbij we de mogelijkheid hebben gekregen door de verkoop van de aandelen en Eneco om slim en ook duurzaam te investeren in Rijswijk om onze stad, onze gemeente ook klaar te maken voor de toekomst en de grote opgave waar we voor gesteld zijn. En we zeggen dan altijd in de tekst, Rijswijk verandert, verouderd. Of veranderd, we staan voor nieuwe uitdagingen. We groeien. Misschien is het een beetje in simpele taal opgeschreven, maar ik dacht juist de partij van vroem vroem, dat die dat wel kon waarderen. Maar het is in ieder geval helder op iedereen overgekomen waar het om te doen is. En ik denk, je kan dat soort investeringen ook maar één keer doen. Dat is ook echt insteek van het college geweest. Goed

geluisterd ook naar de raad, van hoe kunnen we nou met investeringen die echt voor de lange termijn impact hebben, waar we juist die groei wat een gegeven is, we zijn een van de snelst groeiende gemeente van Nederland, die we juist op deze manier goed kunnen faciliteren om het zo maar te zeggen. En dat heeft geleid tot een pakket aan investeringen. Aan maatregelen die echt in samenhang inderdaad bekeken moet worden en ook op die manier beoordeeld ook zouden moeten worden. Een aantal vragen gesteld over procedureel. Waar besluiten we nu eigenlijk precies op bij dit raadsvoorstel? En een aantal inhoudelijke vragen, waarvan ook de collega wethouders ook een antwoord op zullen geven. Ik denk dat het goed is om eerst even te beginnen en dat daarbij de vraag van ja, wat ligt nu voor ten aanzien van het raadsvoorstel groeifonds? En allereerst even natuurlijk bij de opbrengst van de Eneco gelden. Daar opvolgend hebben we een bestemmingsreserve voor het groeifonds ingesteld. En inderdaad, 50, 51 miljoen voor het groeifonds en twintig miljoen voor het versterken van het weerstandsvermogen. En daarbij hebben we ook gesproken over het investering en dat heeft de raad inderdaad voorgesteld en u ziet een eerste check op al die onderdelen waar deze investeringen, hoe die daarop scoren. Met het raadsvoorstel stellen we eigenlijk voor, en daar gaat uw raad dan ook een besluit op nemen, om onder de bestemmingsreserve een aantal andere bestemmingsreserves inderdaad in te stellen en die te voeden dus met bedragen die we daarbij hebben opgesteld. En uiteindelijk is het altijd de raadsbevoegdheid, zowel het instellen als ook het toevoegen van geld en het onttrekken uiteindelijk van ook weer middelen vanuit die bestemmingsreserve. Dat is een bevoegdheid van de raad. Dus u komt hier ook voor de afzonderlijke voorstellen, komen er dus ook nog raadsvoorstel een aan waarbij dus ook uw raad een besluit moet nemen om ook daadwerkelijk ook een onttrekking dan uit hier gezellig het doen. Dus daar komt u nog over dan te spreken. Dan geef ik ook gelijk antwoord op de vragen van de heer Oelen over de uitwerking van die zaken die vanuit het investeringskader wordt opgelegd. Dus bij de uitwerking van die voorstellen zullen ook die aspecten, bijvoorbeeld de businesscase van die investering voorstellen worden meegenomen. En die businesscase bestaat niet alleen uit financieel rendement, maar er gaan ook zoals we in het investeringskader hebben voorgesteld, ook op de maatschappelijke kosten en baten gaan we ook zetten. En dat is dus een vertaling dus in de euro's. Hebben ook eerder in het pas geld oost discussie ook over gehad, van ja, hoe rendeert een investering ook op al die andere aspecten? Daar gaat het uiteindelijk om. Het groeifonds. Hoe gaan we om ook, welke druk legt de groei van de stad op de leefbaarheid en hoe kan deze investering bijdrage juist aan de verbetering van diezelfde leefbaarheid. En dat is ook gelijk een antwoord op de vraag van de heer Kooy. Je ziet dat bijvoorbeeld ondertunneling nu rood kleurt, maar dat zou bij de uitwerking verder ook van het voorstel natuurlijk ook een positieve businesscase uit kunnen komen, doordat die voorstellen in het voorbeeld wat u nu aanvraagt over de A2 in Maastricht, waar je bijvoorbeeld ziet dat het vastgoed juist in waarde toeneemt door die ingreep die in de stad werd gedaan met de tunnel. Dus dat zijn aspecten die we allemaal mee ...

De voorzitter: Even een interruptie, mijnheer Keus. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel voorzitter. Dank wethouder. Nog even voordat u verder gaat. Althans, ik vermoed dat u verder gaat. Ik begrijp alleen nog niet zo goed waarom je het geld dan nu al wil gaan bestemmen en wat ook de consequentie is van het bestemmen van geld. Dus je bestemt nu dertig miljoen voor een tunnel. Daar vind ik nu inhoudelijk op dit moment nog helemaal niks van. Maar dan blijkt dat er over drie jaar die dertig miljoen niet meer nodig is. Wat is er dan voor nodig? Moet dan dit besluit herzien worden door de raad om die dertig miljoen dan anderszins weer te gaan bestemmen? En als het antwoord, want ik zie

u ja knikken en daar was ik al een klein beetje bang voor, getuige we ruim hier niet een enorm circus met elkaar op om dat straks allemaal te moeten gaan doen?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Oelen. De heer Keus.

De heer Keus: Nee voorzitter, dat zou een verkeerde voorstelling van zaken zijn. Kijk, dit geeft hiermee aan. We hebben, ik zei ook met dat u dit pakket in samenhang moet bekijken en u geeft hiermee aan als raad dat u zich hierin herkent en dat dit inderdaad investeringen zijn die nodig zijn om klaar te zijn voor de toekomst. En u stelt daarin bestemmingsreserve in. U geeft daarmee ook richting, ook voor het college, om zaken nader uitwerken. En dat is wat u hiermee doet, dus het is niet een vrijblijvende exercitie wat we hier doen, die een volgende raad meteen weer ongedaan kan maken. Je bestemt echt het geld. Daarmee geef je ook weer, en ik denk dat de heer Lugthart daar straks ook nog wel op ingaat, laat je ook zien dat het van belang is. In dit geval ook de ondertuning van de regio, dat het menens is dat je hier geld voor opzij zet. Dus het dient in dat opzicht ook verschillende doelen. Maar het is absoluut geen vrijblijvende exercitie om nu de bestemmingsreserves in te stellen. Dat geeft richting aan het college ook een voor de nadere uitwerking om een goed raadsvoorstel voor te kunnen leggen. Ja voorzitter, dus ik hoop dat daarmee in ieder geval hetgeen dat het duidelijk is dat de besluitvorming die nu wordt voorgelegd, dat dat ook nog een gevolg het krijgen overigens. En dat wordt ook vanuit het investeringskader zullen wij ook in de PNC cyclus ook regelmatig informeren over de voortgang van het groeifonds en ontwikkelingen daaromtrent. Voorzitter, dan graag naar de inhoud. Ten aanzien van een aantal investeringsvoorstellen worden vragen gesteld. In bijzonder over het corona maatregelenpakket. Waarom heeft het college ervoor gekozen om dit in het kader van het groeifonds voor te stellen en niet gewoon vanuit de reguliere begrotingssystematiek via het weerstandsvermogen? En ik denk dat de heer Van der Meij dat inderdaad goed heeft gezegd, dat hier echt een onderscheid in zijn tussen enerzijds knelpunten waar je tegenaan loopt, waar we in de coronacrisis tegenaan zijn gelopen die gewoon acuut geadresseerd moesten worden, waarvoor we ook een rol als gemeente zagen. En dat de focus nu ligt op inderdaad het versoepelen van de maatregelen, het langzaam weer opengaan van die samenleving en hoe kunnen wij daarin als gemeente ondersteunend zijn? En ik denk dat inderdaad dat het wordt ook wel herkent ook voor al die sectoren. Het gaat niet alleen over economie. Het gaat ook over het sociale aspect, het maatschappelijke domein. En hoe kunnen we daarin inderdaad ondersteunend zijn, zodat die heropening niet langer zal moeten dan nodig? En waar kunnen wij als gemeente daar onze rol pakken? En daar zal denk ik de heer Van de Laar zo ook nog wel wat toelichting op geven. Ja, en een onderdeel van dat corona herstelpakket, maatregelenpakket, is de toeristenbelasting. Ik meen dat ook de fractie van de VVD daar eerder ook aandacht voor heeft gevraagd. Ja, de vragen die daar vanuit de VVD en de fractie van Wij, GBR worden gesteld en misschien dat het zo wordt gelezen dat daar een ruil of zo plaatsvindt of dat daar voorwaarden aan verbonden worden. Ja, dat zou u niet zo hard moeten lezen. We zijn natuurlijk in overleg met de hotels. Ook op aanvraag eigenlijk van uw raad zijn wij in gesprek gaan. En er moet natuurlijk altijd ook gekeken worden vanuit de gemeente van ja, waar liggen ook vraagstukken van ons? En waar kan je een win situatie ook creëren? De vraag en behoefte is duidelijk vanuit hotels. We hebben problemen met een liquiditeit. En die zijn dan mee geholpen. Wij zien als college ook de hotels ook als partner in onze stad, die op allerlei aspecten van meerwaarde zijn. Zowel economisch, maar het is ook een geveer. Het is ook een belangrijke partner denk ik voor onze culturele instellingen. Ook ons vestigingsklimaat zijn goede hotels onontbeerlijk. Dat gesprek zijn we gewoon aangegaan, van joh, hoe kunnen wij daarin elkaar ligt, dat het ook een win situatie ook in behalen.

En zo is het gesprek eigenlijk tot stand gekomen, waarbij we ook hebben uitgelegd dat we zien dat op dat moment, en het verandert inderdaad constant. Maar van ja, wij hebben te maken natuurlijk ook met mensen die werkloos zijn. Jullie hebben behoefte aan personeel. Kunnen we kijken of daar mogelijkheden zijn om Rijswijkse werkzoekenden aan te stellen en kijken of daar meekoppelkansen, om het zo maar even in die terminologie te zeggen, of die daar zitten. En tegelijkertijd, en dat is ook een motie die is aangenomen, denk ik dat we veel winst kunnen halen door veel meer samenwerking tussen partijen in de stad te laten plaatsvinden. Dus dat mensen die een nacht overnachten in een Rijswijks hotel, dat die ook hier gebruik maken van onze culturele voorzieningen en ook hier lekker een hapje gaan eten en een biertje doen bij wijze van spreken. Dus dat je euro's ook hier in Rijswijk vallen, dus daar hebben wij ook economisch profijt van. En ook gewoon geconstateerd dat de tarieven voor de toeristenbelasting, dat als je die regionaal bekijkt met onze directe buurgemeenten, dat die gewoon heel laag liggen. En ja, kunnen wij daar ... Ja, wij zouden als college voor kunnen stellen dat wij in de raad ook een voorstel gaan doen, om dat meer in lijn met elkaar te gaan trekken, zodat we ook dat financieel uiteindelijk ook wel weer goed gaan, dat dat ook uiteindelijk toch financieel ook weer goedge maakt gaat worden. Dus dat is geen lening of een terugbetaalafpraak, want uiteindelijk gaat uw raad over de hoogte van de hoogte van de heffing. Dus u kunt dat ook naast zich neerleggen. Maar zij vonden dat alleszins redelijk. En ik heb ook gevraagd, dat is een antwoord op de heer Karremans, van ja, als je dat nou doorberekend. Je brengt het in lijn als het ware gewoon met de andere gemeenten. Dus het heeft geen, en dat is een inschatting die de hotels althans de vertegenwoordiging daarvan zelf maakt, dat dat gevolgen heeft voor concurrentiepositie en dat gasten bij een andere gemeente zich zullen wenden, omdat die toeristenbelasting verhoogd zou worden. Dus in dat opzicht dat denk ik gewoon een redelijk afsprakenkader die niet keihard juridisch afdwingbaar is, maar noem het een gentleman agreement, zoals je wil. Ja voorzitter, kan zijn dat ik misschien wat vragen heb gemist. Ik wil toch nog even terugkomen ook op steding, want het is een behoorlijke investering inderdaad die unaniem ook door uw raad is goedgekeurd, waarbij we juist ook voorstellen om het rendement daaruit ook weer ten goede te laten komen aan onze lokale energietransitie. Dus ik weet niet helemaal of dat goed uit het stuk naar voren kwam, maar dan wil ik dat bij deze toch nogmaals benadrukt hebben. Ik kom tot de afronding voorzitter, voor mijn eerste termijn. Ik constateer wel dat er brede steun is voor de onderliggende gedachte voor het groeifonds en dat doet mij deugd. Voorzitter, dat was het voor mijn eerste termijn.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keus. Nou, dat was niet helemaal klaar, die eerste termijn. Mijnheer Kooy, ik zag uw arm.

De heer Kooy: Ja voorzitter, dank u wel. Expliciet had ik nog even gevraagd naar een aantal algemene financiële zaken. Als het groeifonds het niet haalt, wat gebeurt er dan? Gaan we dan toch de stedentransactie doen of gaan we dan toch het woonfonds doen? En kunnen die bezittingen die we dan krijgen, kunnen die in de woonfonds? Die vragen heb ik nog niet gehoord. Of de antwoorden daarop heb ik nog niet gehoord.

De voorzitter: Dank u wel. De heer Keus.

De heer Keus: Ja voorzitter, wij hebben vorige week zowel het raadsvoorstel voor het woonfonds als voor de kapitaalinjectie steding, hebben we juist het besluit daarop aangepast dat als er geen goedkeuring voor het groeifonds zou plaatsvinden, dat we daar terugkomen in het tweede halfjaarrapportage. En dat zou dus ook betekenen bijvoorbeeld in dat geval dat het rendement van zowel het woonfonds als de aandelen steding, dat

die gewoon aan de reguliere begroting zouden toekomen. Ja, u geeft ook aan, hoe gaat u om met het bezit? Ja, dat kan je niet in de bestemming reserve plaatsen, om het zo maar te zeggen, maar dat komt gewoon op de balans te staan aan de activa kant. En wat je natuurlijk bij elkaar kan afspreken, u had het toen over een theoretische kans dat we ooit een keer die aandelen gaan verkopen, dat dat dan ook weer ten goede zal komen aan het groeifonds. Ja, daar kan natuurlijk de raad gewoon onderling met elkaar afspraken over maken dat dat het geval is en dat die eenmalige opbrengst dan niet toekomt aan de reguliere, maar dat dat gelijk aan de bestemming groeifonds weer wordt toegevoegd. Daar gaat u uiteindelijk zelf over. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Keus. Dan zijn er nog andere vragen die open staan die beantwoord kunnen worden door ik denk de heer Lugthart als eerste. Ja?

De heer Lugthart: Voorzitter, kort. Want ik had eigenlijk maar drietal kleine vragen. Allereerst de fractie van Onafhankelijk Rijswijk, die vroeg hoe de parkeergarages zijn bekostigd zonder de Eneco middelen. Goede vraag. Ik heb ook geen idee. U vraagt dan ook, is het integraal onderdeel van het project Huis van de Stad? Nee, dat is er niet. Volgens mij hebben we dat ook veelvuldig aangegeven. Staat ook in het stuk dat straks nog besproken wordt. U vraagt ook naar de en pre van de Herenstraat. Nou, volgens mij hebben we het daar ook veelvuldig over gehad. Er zijn een aantal fracties die hebben wethouder Van de Laar en mij gevraagd of dat we projecten in elkaar kunnen schuiven. Daarvan hebben we gezegd, als dat kan, dan doen we dat zeer zeker. Daar komt ook voor het reces nog een notitie naar de gemeenteraad toe. Dan de fractie van Rijswijks Belang. U vraagt de investeren natuurlijk, waarom was het twintig en nu dertig? En hebben we dan niet gelijk het achterste van de tong weg gegeven? Nee. We hebben uitvoerig binnen het college er ook over gesproken wat noodzakelijk is. Zoals wethouder Keus naar al aangaf, het is zinvol om te investeren. We moeten kijken of het bedrag dat wij ramen, of dat ook een bedrag is dat aannemelijk is voor onze regiogemeenten, dat zij weten dat de gemeenteraad menens is om die tunnel aan te gaan leggen. Nou, we hebben gekeken en dat is echt op de achterkant van een bierviltje uitgerekend, dat wil ik eerlijk zeggen, maar naar de gebruikelijke verdeling vijftig, vijftig. Dus 50% voor de regio en 50% voor het Rijk. Dus een derde MRDH, een derde voor Den Haag en een derde voor Rijswijk. En een tunnel was de laatste prognose, 240 miljoen. Dus dan kom je uit op een bedrag van ongeveer dertig tot veertig miljoen. Dus dertig miljoen reserveren en dan ook nog iets bij sparen. Dan voorzitter, werd de vraag gesteld door mevrouw Koegler, de ondersteuning van de sportverenigingen. Nou, uw bijdrage is mij aan het hart gegrepen. Ik ben het er geheel mee eens. We moeten echt met maatwerk kijken wat er aan de hand is. Verschillen per vereniging is echt groot. We zijn nu met de vereniging aan het kijken van hoe kunnen we nu de ledenkrimp die bij een aantal, niet allemaal, heeft plaatsgevonden, hoe kunnen we die compenseren? En daar zijn we aan het kijken, kunnen we dat bedrag inzetten? En dan zullen de verenigingen met name zelf moeten komen, welke ondersteuning is wenselijk om die krimp die er is geweest bij een aantal, om die te keren? Ja voorzitter, voor wat betreft mijn portefeuille zijn dat de vragen.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Lugthart.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Ter interruptie, mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja, want ik had ook een aantal vragen gesteld, namelijk ik zou eigenlijk kon ik kort zijn over die parkeergarage, maar wie betaalt er aan mee en hoe past deze reservering volgens de wethouder mobiliteit in het door hem omarmde stop of stomp principe?

De voorzitter: Dank u wel. De heer Lugthart.

De heer Lugthart: Voorzitter, businesscase is er nog niet. Businesscase komt met een separaat voorstel aan de gemeenteraad zullen we doen toekomen. Als het bedrag hier, wat hier geraamd staat in het fonds, is dan de onrendabele top waar we naar gekeken hebben. Dus die hebben we daarin opgenomen. En als uw vraag is, hoe past het in stomp, het zou niet per definitie direct in stomp passen. Het zit en hoe krijgen we de auto's uit het straatbeeld? En volgens mij zou u dat ook aanspreken, om het gebied van bijvoorbeeld de Naald, om dat autoluw, wat liefst helemaal autoloos te maken, zodat we echt een prachtig aanzicht krijgen bij de Naald en volgens mij past het daar heel goed in wanneer we de parkeergarage ondergronds brengen. Voorzitter, tot zover.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw beantwoording. De heer Van de Laar. U heeft het woord.

De heer Van de Laar: Voorzitter, dank u wel. Eerst over het groeifonds, waar in relatie tot de landgoederenzone vragen werden gesteld. Onder andere over het openluchttheater is een paar keer genoemd. Dat is een van de wensen die er zijn, maar we zijn inmiddels weer wat verder in de uitwerking van het voorstel dat het college inmiddels heeft vastgesteld en aan het presidium wordt aangeboden voor de cyclus in september, daarmee antwoord geven op de vraag die eerder gesteld is. Wanneer komt dat er aan? Daar staat geen ... We hebben dat opgeknipt in een realistische planning wat mogelijk is binnen de financiële budgetten die uiteindelijk toch ook beperkt zijn, ook al is het gearrangeerd heel veel. Maar daar staat het openluchttheater niet meer in. Ten aanzien, dat was het groeifonds. Alles in één keer. Dan over het maatregelenpakket voor ondernemers, waar we dan op concentreren. En de heer Keus heeft daarover heel veel over gezegd, met name als het gaat over de hotellerie en de toeristenbelasting. Er zijn eigenlijk drie richtingen waar we op hadden gedacht, of hiërarchisch. In de eerste plaats persoonlijke aandacht of een hart onder de riem met gesprekken die we persoonlijk hebben gevoerd. De EZ accountmanagers, maar ook bijvoorbeeld zo'n actie met dekentjes voor de horeca, wat enorm is gewaardeerd, om te laten zien dat we er voor elkaar zijn eigenlijk ook. Daar komt het op neer. Dat vindt u ook terug in het maatregelenpakket. Dat zijn de kosten niet natuurlijk. Tweede is op de korte termijn een stimulans geven aan de economie en dat is onder andere het verruimen van de regels. Dat is ook een maatregel die geen geld kost. Nou, u ziet dat, ik krijg er ook reacties over, sommige terrassen zijn vrij fors uitgevallen, maar we geven als college alle ruimte hebben we gezegd aan de ondernemers en die horeca om hun verloren jaar weer goed te maken. En oud Rijswijk wordt daar heel erg gezellig van, ook als je kijkt. Op korte termijn ook evenementen. Hoe krijgen we weer mensen naar onze winkelgebieden toe? En daar hebben we dan de keuze over hetgeen wat er al is en nieuw beleid te stimuleren, maar ook zaken voor de korte termijn, bijvoorbeeld op instigatie van collega Bentvelzen, de schuldhulpverlening wordt een hele structuur voor neergezet. En de derde pijler, dus hart onder de riem, twee korte termijnen, drie lange termijnen. Toekomstbestendig maken van onze economie. En dat doen we onder andere door de positionering inderdaad en door sterke winkelgebieden en sterke netwerken. Dat zijn eigenlijk de twee pijlers waarop wij kijken hoe wij de Rijswijkse economie toekomstbestendig maken. En is dat nodig, vraagt mevrouw Koegler zich zeer terecht af, want we horen vandaag inderdaad heel veel

nieuwsberichten over dat de economie ontzettend hard gaat groeien en dat dat er heel erg goed uitziet. Horen tegelijkertijd ook berichten van als je het hebt over supermarktwinsten, heeft daar wel iedereen van geprofiteerd? Boeren bijvoorbeeld niet, maar ook als je met die CBB berichten naar een willekeurige Rijswijkse modewinkel gaat of een andersoortige winkel, dan kan je wel eens afvragen of zij net zo enthousiast zijn over, zeker als je kijkt naar het afgelopen jaar, over die CBB berichten. Dus we moeten heel goed kijken naar onze economie. En dan hebben we daar de keuze in gemaakt voor niet het grote bedrijfsleven, maar specifiek als gemeente. Wat is je rol? Laten we ons richten op de horeca en op de retail. En de retail heeft het erg zwaar. Dat was al het geval. Namelijk, de corona heeft ook trends versterkt. Als je het hebt over digitalisering. Winkels met een webwinkel, die deden er heel erg goed, maar ook het online shoppen heeft een enorme vlucht genomen. Er zijn allerlei winkels die zich juist specialiseren in de fysieke winkel en bijvoorbeeld in oud Rijswijk, maar ook in de Bogaard. Dus we moeten de gebieden, die sterke winkelgebieden, die sterke werklocaties stimuleren en dat is de gedachte achter het hele bekend. Als ik er dan een aantal uit pak die u ook benoemd, bijvoorbeeld de bedrijven investeringszone. De gedachte daarachter is dat we een sterk netwerk organiseren. In oud Rijswijk is het al geregeld met een bedrijven investeringszone, maar dat kan elders in Rijswijk. Ook een diep gekoesterde wens. Daar is een investering voor nodig en op deze manier kunnen we daar helpen. Overigens moeten we nog uitzoeken of daar geen staatssteun sprake is en dat soort zaken allemaal. We gaan niet voor niks geld uitgeven.

Mevrouw Woudstra: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Ja mevrouw Alberts, u heeft het woord.

Mevrouw Alberts: Ja, wat heeft dit nou precies, die ton voor die BIS, wat heeft er nou precies met corona te maken?

De voorzitter: Dank u wel voor uw vraag.

Mevrouw Alberts: En met de Eneco gelden?

De heer Van de Laar: Dank u wel, mevrouw Alberts. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ik heb u net de drie trap uitgelegd van het hart onder de riem, de korte termijn, de lange termijn. En we zien sterke netwerken en dat is een bedrijven investeringszone echt als een rand voorwaardelijk aspect aan het toekomstbestendig maken van de Rijswijkse economie. Dus dat is de legitimatie waarom wij een langgekoesterde wens ook op deze manier van het momentum eigenlijk ook gebruik maken om die ondernemers met elkaar sterk te verenigen, waar onder andere ook parkmanagement nodig is en ander dat soort mogelijk wordt en allemaal dat soort mensen die eerder zijn geuit door de ondernemers als de raad zelf. Dan kijk ik verder naar vragen die voorbij zijn gekomen. Ik heb eigenlijk alles wel in hoofdlijnen gehad, voorzitter. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van de Laar. De heer Kooy en dan de heer Oelen.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Wethouder, ik miste nog een aantal zaken. Openluchttheater in een natuurgebied. U zegt: september krijg ik er meer van te horen. Vind ik iets te kort voor een reservering nu. Wat waren de ideeën nu, want het is wel een aangewezen natuurgebied en zeker parkeren daar in de buurt wordt toch misschien een uitdaging en ik zie wat kosten. We hadden gevraagd, zijn er subsidies meegenomen al in de vooruitblik en was fase één nou het aanpakken van het gebied van rondom het huis van de stad, waar nog wat noodzakelijke zaken nodig zijn? Die antwoorden had u nog niet gegeven.

De voorzitter: Dank u wel. Gaan we eerst naar de vraag van de heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel. Ja, ik probeer nog even te interrumperen over die BIS, want ik snap heel goed de wethouder dat het een lang en diep gekoesterde wens is, maar daarmee geeft hij zelf denk ik ook wel een klein beetje aan dat het een vorm van opportunisme is om het nu aan corona te knopen en het ook te gaan financieren vanuit het groeifonds. Dus ik zou aan de wethouder wil vragen, bent u het met mij eens dat dit al een klein beetje opportunistisch is om het op deze manier te doen? Dank u wel.

De voorzitter: Oké, dan de heer Van Enk en de heer Weterings.

De heer Van Enk: Ja, ik interrumperen eigenlijk de heer Kooy en ik werd getriggerd door zijn opmerkingen, een openluchttheater in de natuur. Kan dat wel? Ja, ik zou willen vragen, waar had u het dan gedacht? Want als je het langs de A4 plaatst, dan is er niks te horen van de optredens ben ik bang.

De voorzitter: Duidelijk. Ik begrijp dat de heer Weterings ook op de uitspattingen van de heer Kooy wil reageren.

De heer Weterings: Ik denk dat de heer Kooy heeft gemist dat het openluchttheater is geschrapt. Dat waren de woorden van de heer Van de Laar.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Weterings. Dan geef ik bij deze het woord aan de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: En het klopt, het openluchttheater zit, wordt niet in de plannen voorgelegd die naar de raad worden gestuurd. En de subsidies, die vraag had ik niet beantwoord inderdaad. Nou, we proberen oren en ogen open te houden voor alle subsidies die er zijn, bijvoorbeeld ook voor de voorde. De voorde staan nu op de toplist grote restauratie opgave. Dus daar zijn mogelijk subsidies, maar daar hebben we eerst een plan voor nodig en geaccepteerd, geaccordeerd plan ook door de raad waarmee we ook subsidies kunnen gaan aanvragen, maar dat is vaak echt een fractie van wat het daadwerkelijk gaat kosten. En dan over de BIS. Ja, dan verwijst ik naar mijn eerdere beantwoording. Ik geloof in de sterke netwerken die ervoor zorgen dat het toekomstbestendig zijn voor een krachtige economie. Ik denk dat we dat nu als meer nooit van tevoren nodig is. Voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw De Man en daarna mevrouw Alberts.

Mevrouw De Man: Ja, dank u wel voorzitter. Even kort een vraag op reactie van de wethouder, dat het openluchttheater uit de plannen wordt gehaald. Dan is er hier een tip van Flip, als die plannen er dan toch wel

uitgaan, haal ze er dan wat eerder uit, want dat had vanavond toch een hoop vragen en antwoorden geschied denk ik zo. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw De Man. Dan mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja voorzitter, dank u wel. Nog even ter interruptie dan, eigenlijk had ik hem al wat eerder willen vragen. Al direct namelijk toen de heer Van de Laar het openluchttheater afkondigde als niet meer ter zake doend. Maar hij praat zo snel over het groen heen. Hij gaat zo snel door naar de economie, dat ik er niet zo snel adequaat op kon reageren. Maar dan nu toch nog de vraag, namelijk er stond ook nog een ander bedrag eerder in de presentatie over de landgoederenzone. Want dat openluchttheater verklaart waarschijnlijk wel het verschil voor de parken in Rijswijk Zuid dan. Klopt dat? Maar wat verklaart dan het verschil voor de landgoederenzone? Want dat was eerst vijf miljoen waar hij om vroeg en nu vraagt u nog maar om drieënhal miljoen.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Het openluchttheater was oorspronkelijk een ideetje dat er mogelijk in fase twee van het Wilhelminapark onderdeel van zou kunnen zijn. En dat is u voorgelegd tijdens de groenavond en daar werd voor niet breed enthousiast op gereageerd, maar de budgetten zijn uiteindelijk zoals we ze gealloceerd hebben ook zo klein dat we dat helemaal niet realiseerden. Maar we moeten wel in het Wilhelminapark en in het Elsenburgerbos en die hele verbinding daar hebben we dus een bedrag voor gereserveerd waar het openluchttheater geen onderdeel van uitmaakt en het maakt ook geen onderdeel uit van de landgoederenzone. Ten aanzien van ... Daarmee heb ik geloof ik allebei uw vragen beantwoord.

Mevrouw Alberts: Voorzitter? Nee, dat is niet het geval.

De voorzitter: Even via de voorzitter. Mevrouw Alberts en daarna de heer Kooy.

Mevrouw Alberts: Nee voorzitter, want ik vroeg specifiek naar het bedrag van die vijf miljoen voor de landgoederenzone en dat is nu drieënhal geworden. Wat is nou die anderhal miljoen? Waarom is dat ineens dan verdwenen sinds 29 april?

De voorzitter: Ja, we hebben de vraag begrepen. Mijnheer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Daar was een schatting, wat er in de presentatie toen zat. In de tussentijd is het voorstel uitgewerkt en komen we tot de investering van 7,6 miljoen. Maar dat geld hebben we niet. Dat gaan we ook niet aanvragen. Daarom hebben we het ook opgeknipt in twee fasen en voor fase één vragen we nu in het voorstel wat u voor september toegezonden drieënhal miljoen investeringen aan voor de landgoederenzone.

De voorzitter: Hartelijk dank. Mijnheer Kooy als laatste.

De heer Kooy: Voorzitter, dank u wel. Wethouder Van de Laar gaf het net zelf even aan. De verbinding tussen de zones, de groenzones, daar had ik ook een vraag over gesteld in de eerste termijn. Wat wordt daar precies mee bedoeld en is dat ook niet een stukje fysieke verbinding wat al in een plan van Rijswijk buiten was

opgenomen? Voetgangers en een fietsverbinding om die twee parken aan elkaar te verbinden. Kunt u daar wat toelichting op geven of zit ik hoor hier met twee verschillende dingen en worden die alle twee uitgevoerd?

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Kooy. Dan de heer Van de Laar.

De heer Van de Laar: Ik kijk met een schuin oog ook even naar de heer Keus, verantwoordelijk voor Rijswijk buiten, hoe het zit met de verbinding waar u het over heeft. Dit gaat meer over verbindingen. Inderdaad, als er infrastructurele verbindingen komen, hoe kunnen we die mooier maken op het natuurniveau om het zo te zeggen? Maar als u door het gebied loopt, ziet u dat er heel veel kansen zijn. Daarvoor nodig ik u nogmaals uit. U heeft die uitnodiging al gekregen via de griffie om een datum aan te geven om een wandeling te maken door het Elsenburgerbos om ook de sanering potentieel te zien in het Wilhelminapark en dan kunnen we daar van gedachten over wisselen, want dat staan nog redelijk vrij. Het voorstel is nog niet gedaan, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mijnheer Keus, wilt u daar nog iets over toelichten?

De heer Keus: Nee, eigenlijk dat was gewoon een goed antwoord.

De voorzitter: Nou, kijk eens. Hele college op één lijn. Dat is mooi. Dan gaan we door met mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank u wel. Ik dacht dat ik hem nog niet aan had gezet. Het wordt steeds later op de avond. Er zijn mij een aantal vragen gesteld over het innovatiefonds die verwickeld zit in het groeifonds. Mevrouw Van Nunen geeft aan, nou, het sociaal domein komt er wel bekaaid vanaf. Ik denk dat dat een politiek statement is. Mijn collega Van de Laar, heeft al aangegeven dat we op schuldhulpverlening in ieder geval ook ingedeeld doen voor de ondernemers. Ik zie een interruptie.

De voorzitter: U bent nu al getriggerd, mevrouw Van Nunen?

Mevrouw Van Nunen: Ja, nu al, want dat was niet een politiek, niet bedoeld als politiek statement. Het was een constatering. Dus dat is iets anders.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dank u wel. We gaan snel door.

Mevrouw Bentvelzen: Ik heb uw constatering gehoord. Nogmaals, de schuldhulpverlening voor de ondernemers die ook al door meerdere fracties in de raad afgelopen jaar is aangegeven. Onder andere de fractie van Wij heeft al meerdere keren om gevraagd. Zet nou iets op van schuldhulpverlening voor ondernemers. Dat komt naar uw raad. Uit mijn hoofd hebben we dinsdag in het college, 29 juni, een raadsinformatiebrief hoe we dat willen gaan aanvliegen in opvolging natuurlijk richting de nota schuldhulpverlening, die we in Q4 gaan bespreken in zijn geheel. Het innovatiefonds is ook gericht op jeugd en wmo, mevrouw Alberts. Want u vroeg mij volgens mij vanuit GroenLinks, is dit alleen voor het sociaal domein? En dezelfde zin zei u jeugd en wmo. Het is ook voor het actieplan jeugd en wmo, omdat we daar een aantal zaken met elkaar hebben afgesproken die we willen gaan doen, bijvoorbeeld het inzetten van praktijkondersteuners bij de huisarts. Uw collega, mevrouw Kistemaker, heeft al een paar keer verzocht of ik

daar wat meer tempo in wil maken. Maar goed, er zijn ook financiële middelen voor nodig. Dus dat is een van de zaken die we daar mee willen gaan doen. Het innovatiefonds moet uiteindelijk uiteraard gaan helpen om beleidstechnische zaken door te voeren, waardoor aan de andere kant op de structurele begroting minder kosten gaan maken en dat zal ook de opdracht zijn die het kabinet ons gaat geven als ze ooit eens een keer een formatie rond krijgen en hun werk kunnen gaan doen. En D66, die noemde het goed project innovatiefonds en een mond met het speelbeleid. Ik weet niet of dat nou de bedoeling was, maar dat zijn twee opzichzelfstaande dingen. En nog één ding voor ik het vergeet, voorzitter. Want er waren vanuit de Partij van de Arbeid een aantal groepen specifiek benoemd. In groep over de vrijwilligers, integratie en inburgering en die geef ik graag en mijn collega, mevrouw Besteman, aangezien die dat in haar portefeuille heeft zitten. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Besteman, u heeft gelijk het woord.

Mevrouw Besteman: Ja, dank u voorzitter. Ik begin met het speelbeleid, want er zijn een aantal opmerkingen over gemaakt en vragen over gesteld, allereerst de Partij van de Arbeid. De heer Kooy vroeg zich af, hoe blijft, waaruit blijkt dat er te weinig aanbod is voor de jongerengroep van dertien tot achttien? Er is een inventarisatie door speelplan gedaan en daaruit blijkt dat. Maar goed, we hebben uiteraard ook met jongeren gesproken. U suggereerde dat ook al, voorzitter, zeg ik via u. We hebben breed geparticipeerd, we hebben met jongeren gesproken. We krijgen veel vragen, signalen. Maar u kunt zich vast ook allemaal nog wel Dries herinneren, die zich hier in de gemeenteraad ook heeft uitgesproken en de wensen heeft geuit om een skatebaan in Rijswijk terug te brengen. Dus in die zin zetten we ook in met dit speelbeleid op een interactief aanbod. Jongeren kunnen echt bewegen buiten. En die skatebaan is natuurlijk ben ik ook een heel prominent gegeven in dat spelbeleid. Bij het CDA hoorde ik eigenlijk met name ondersteuning ook voor dat speelbeleid en ook de claim die we willen leggen op openbare ruimte voor jongeren. Zeker ook ...

De voorzitter: Ter interruptie, de heer Weterings.

De heer Weterings: Heel kort, voorzitter. Ik hoor mevrouw Besteman praten over een skatebaan. Heeft 3.01.56 als voorbeeld?

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Besteman.

Mevrouw Besteman: Voorzitter, we zijn nog niet helemaal aan die uitwerking begonnen, want we hebben natuurlijk eerst budget nodig van uw raad. Maar ik heb ze zeker zeer met veel plezier bekeken, laat ik dat er over zeggen. En ik was bij het CDA ben gebleven. Ik hoorde daar ook voor die ondersteuning groep oudere jongere, laat ik het zo maar even zeggen. Dus daar ben ik blij mee. GroenLinks laat zich op een later moment nog uit over het speelbeleid heb ik begrepen. Nou, daar kijk ik zeer naar uit. Nog even terug ook voorzitter, naar de Partij van de Arbeid en de kwetsbare groepen en de vrijwilligers die ook genoemd zijn. U weet, wij hebben dit jaar zijn we gestart met de uitvoering en ook een stevige impuls op het welzijnsbeleid, waarin juist die doelgroepen ook worden benaderd en waar extra in wordt gezet. Als het gaat om het stageloket heeft mevrouw Van Nunen ook een vraag gesteld. Dat moet zijn uitwerking nog vinden. We zijn daarover wel in gesprek geweest met studenten van de Haagse Hogeschool, die ook onderzoek volgens hebben gedaan. Ze

hebben de informatie klaarleggen en wat mij betreft inderdaad bittere noodzaak om daarmee aan de slag te gaan. Tot zover, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dat was de eerste termijn van het college. Gaan we naar het tweede termijn. Dan wil ik even voorstellen, omdat het raadsvoorstel speelbeleid en het raadsvoorstel ondertunneling meer naar de toekomst gaat, ons te beperken op vragen over het groeifonds en de coronamaatregelen. Als daar iemand nog vragen over heeft en ik zie een hand van ... Zo, goedemorgen. Mevrouw De Man. Mevrouw De Man, u heeft het woord.

Mevrouw De Man: Dank u wel, voorzitter. Was u mijn nou gewoon vergeten? Schandalig. Nog even heel kort twee vragen aan de wethouder financiën vermoed ik zo. Volgens mij zijn er nog een paar vragen van mij onbeantwoord gebleven. Gaat over de plannen die bij elkaar 51 miljoen kosten en of daarin ook rekening is gehouden, lastig woord, met eventuele tegenvallers. Volgens mij is dat nog niet benoemd. En waarom is er in het voorstel nou niet gekozen voor investeringen waarbij er weer geld terug kan komen in het laatste? Dat is ook nog niet aangekaart. En dat was het dan. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dan zie ik de vinger van de heer Weterings.

De heer Weterings: Voorzitter, heel kort. Ik had een tweede termijntje opgeschreven over de miljoenen, maar geeft net aan of ik dat wil verplaatsen naar een andere datum? Dus ik zou heel graag nog van een tweede termijn gebruik kunnen maken. Drie vragen.

De voorzitter: Snel drie vragen. Dat sta ik toe, maar probeer het zoveel mogelijk te beperken tot het groeifonds.

De heer Weterings: Wel gezegd, twintig miljoen, maar het college sprak toen over dertig miljoen. Toen werd er een bokkensprong gemaakt van tien miljoen naar veertig miljoen. U zegt een derde, een derde, een derde. Nou, drie keer veertig is 120. Komen we 120 miljoen te kort. Waar gaan we die vandaan halen? Dat was even snel het eerste termijn wat ik op had gegeven. Dus graag even een betere uitleg. Is het nou twintig miljoen, dertig miljoen of veertig miljoen wat we gaan bijdragen? Dank u wel.

De voorzitter: Dat was uw vraag? Top. De heer Kooy.

De heer Kooy: Ja voorzitter, dank u wel. Er waren toch nog wat restpuntjes overgebleven en kijken of er dingen goed had begrepen. We hebben een aantal voorstellen hebben we nu behandeld en dan gaan we kijken met de goedkeuring van het groeifonds om akkoord te gaan, maar die andere dingen blijven zweven, krijgt natuurlijk een hele andere dynamiek, want die zijn uitgerekend op bierviltjes. En namelijk ja, misschien heeft dat de kwaliteit niet helemaal goed gedaan. Maar is het dan zo, dan kijk ik even naar wethouder Keus, dat als we nu akkoord gaan met het groen, het groeifonds, dat de besluiten om die gelden dan daadwerkelijk beschikbaar te stellen tegen een gewone meerderheid gaan? Dus dat men nu dan de hele situatie omdraaien en dat er een laagdrempelig akkoord wordt gegeven later, terwijl we nu een soort raamwerkakkoord moeten geven op zaken die op een bierviltjes zijn uitgerekend? Dat was mijn vraag. En dan kijk ik nog even naar mevrouw Van Nunen of zij nog vragen had voor het coronapakket.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Kooy. Ik geloof dat Apple ook zo begonnen is, op een bierviltje. Mevrouw Van Nunen.

Mevrouw Van Nunen: Ja, even heel kort voordat ik de politiek in duik. Dat doe ik dus niet vandaag. Ik wil nog wel heel even graag weten, ook naar aanleiding van de poster die de heer Van der Meij noemde uit het pakket economie. Wat zijn eigenlijk de toetsingscriteria voor u dat iets geslaagd is? En met name dan in die toch wat, ik noem het toch wat boterzachte voorstellen rond citymarketing en positionering. Wanneer vindt u dan dat het bedrag zoals u dat wil investeren ook voldoende rendement heeft opgeleverd? Dus doet aan uw toetsingscriteria. Daar ben ik dan wel heel benieuwd naar. En dan nog even over mijn opmerkingen rondom de sociale maatschappelijke paragraaf. Ik blijf niet politiek statement maken, maar wel bij mijn constatering dat sommige groepen gewoon niet genoemd worden in het corona maatregelenpakket. Dan wil ik u toch nog wel eens vragen om eens goed te letten op de oudere volwassenen die enorm hebben geleden onder de coronamaatregelen, of onder de coronacrisis, dan wel in de privésfeer en hun familie en vriendenkring met toch ook veel ziekten en zelfs nog erger, maar ook in eenzaamheid. En dan kan de wethouder best wel zeggen, we hebben een brede welzijnsnota. Ja, die hadden we al, dus dat is niet specifiek coronabeleid waar u nu op kunt terugwijzen vinden wij. En voor wie doet u eigenlijk de MDV, de maatschappelijke dienstverlening? Is dat omdat u als CDA denkt, nou, dat komt nu mooi uit ons stokpaardje van stal te halen? Ik zeg het even heel gechargeerd. Het spijt me, maar helpt u daar de jongeren mee of helpt u daar de maatschappelijke instellingen mee waarbij de jongere gaan werken? Wat is ook weer hier het rendement, het verwachte rendement voor jongeren in het kader van talentontwikkeling? Want daar doet u het voor, zegt u. En u investeert daar rijksmiddelen voor, gelabeld aan MDV. Dus ik denk dat we dat nog wel heel even van u mogen vragen. Voorzitter, dan was het tot zover. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mevrouw Van Nunen, om het niet politiek te maken. Mijnheer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel voorzitter. Dank aan het college voor alle antwoorden. Ik heb ook nog een vraag inderdaad of de besluitvorming, die sluit wel een beetje aan bij ... Dank u wel, mijnheer Kruger. Bij de vragen van de heer Kooy. Ik ga er wel vanuit dat de voorstellen zoals die zo meteen naar de raad gaan komen, dat die moeten voldoen aan het afwegingskader en dus ook aan die gekwalificeerde meerderheid. Mijn vraag zou er eigenlijk meer opzien, omdat dit toch een soort van bepalend iets is voor die verschillende bestemmingsreserves, of die gekwalificeerde meerderheid, dus twintig stemmen voor, of die ook niet voor dit raadsvoorstel zouden moeten gelden? Graag daar nog reactie op van de wethouder.

De voorzitter: Hartelijk dank. Nog meer vragen uiteraard? Mevrouw Koegler.

Mevrouw Koegler-Böhm: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, een warm pleidooi van wethouder Van de Laar voor het corona maatregelenpakket. We zijn het ook eens dat de raming van het CBP een algemeen beeld geeft en dat het zeker voor de individuele ondernemers, zoals retail en horeca, dat dat een ander beeld geeft, dat je hart geraakt zijn. Maar vragen voor het CDA blijft wel hoe we juist deze groep ondernemers met het voorliggende pakket zoals citymarketing, positionering en parkmanagement nu echt verder helpen. Dus horen graag van de wethouder hoe hij dat ziet. En de wethouder noemt ook dat ondernemers die niet mee kunnen met de digitalisering, dat we die nu ook extra moeten ondersteunen. Maar het CDA vraagt zich echt hard op af of dat hij wel te keren is.

De voorzitter: Dank u wel. Dan best for last, de heer Van Enk.

De heer Van Enk: Ja voorzitter, ik wil wat betreft het groeifonds toch de hoop uitspreken dat we bij het kaderdebat gewoon een mooie, inhoudelijke discussie krijgen. En ik vind dat ik hier en daar hoor over het hele proces, vind ik zo nodeloos ingewikkeld klinken. En daar krijgen we dan ook ingewikkelde antwoorden op terug. Maar het is niet meer en niet minder dan een voorstel om een aantal onderwerpen, waaier van onderwerpen en het college voor te dragen omgekeerd, om die in de begroting voor te bereiden als bestemmingsreserve. En er zijn een aantal van die voorstellen al helemaal uitgewerkt. Daar hebben vorige maand, vorige week, of twee weken geleden al raadsvoorstel voor gehad. Ja, dan kun je zeggen, dat is te vroeg. En er zijn een aantal voorstellen die gewoon nog een schatting betreffen. Daar komen nog raadsvoorstellen over naar de zomer. Ja, dan kunnen we zeggen, dat is te laat. En er zitten nog een drietal raadsvoorstellen hier nog bij in concept. Ja, die zijn dus nu te veel op tijd. Maar dan is het nooit goed. Dus het gaat er in feite om dat we met elkaar in debat hebben over wat we willen. En het voorbeeld wat mevrouw Alberts zegt over nou, ik heb namens GroenLinks al alternatieven ingebracht over ledverlichting en andere klimaatmaatregelen voor woningen, om daar volledig op in te zetten. Dat is een alternatief voorstel. Laten we het daar dan over hebben. Niet in september, zeg ik tegen mevrouw Alberts. Nee, maar natuurlijk wel in dat kaderdebat ter voorbereiding op die begroting. En ook aan de VVD zou ik willen vragen, doe niet nodeloos moeilijk. Als we besluiten om dertig miljoen en een bestemmingsreserve te zetten voor de gehoopte Beatrixtunnel, kun je vragen ja, wat dan als die over vijf jaar niet komt? Ja, dan blijft die dertig miljoen niet achter slot en grendel zetten tot eeuwig en dagen. Nee, dan valt die dus vrij. Ik zie daar helemaal geen probleem in. Dus laten we het alstublieft straks over de inhoud hebben en als we het niet met deze voorstellen eens zijn, kom dan liefst met alternatieven. Dat maakt het een interessant kader dan. Dank u wel.

De voorzitter: Hartelijk dank, mijnheer Van Enk. dan de heer Oelen, wil daar op reageren zie ik.

De heer Oelen: Ja, tegen de heer Van Enk, want de heer Van Enk die herhaalt een beetje zijn woorden wat hij indertijd in december ook heeft gedaan. De heer Van Enk is niet zo van de procedures. En dat is helemaal prima dat hij daar niet van wil zijn, maar de VVD vindt het wel belangrijk dat dit soort dingen wel netjes worden gedaan. Je hebt het niet over een pakje boter wat je bij de supermarkt even haalt en gebruikt. Je hebt het over serieus geld. En ik denk dat het belangrijk is dat we dat met zijn allen op een goede, normale, ordelijke manier doen. En het is volgens mij ook aan de raad om daar ook over te spreken, naast dat we het over de inhoud moeten hebben. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank. Dat wordt een interessant kaderdebat. Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Ja voorzitter, het zal zeker een interessant kaderdebat worden, maar daarin ligt wat ons betreft dit raadsvoorstel niet voor. Wel bespreken we natuurlijk inhoudelijke kaders die we willen stellen. Dank aan de wethouders voor de beantwoording. Zoals de heer Keus zei, investeringen kun je maar één keer doen, dus dat moeten we ook niet zomaar erdoorheen gaan drukken. Het is wel degelijk natuurlijk mogelijk om ook een revalverende investering te doen, dus dat er ook eventueel nog geld weer terugkomt. En zeker wat betreft het duurzaming van de Rijswijkse energievoorziening zijn daarin heel veel mogelijkheden om daarin iets revalverends in te stellen. Wethouder Keus had het erover dat het pakket in samenhang bekeken moet worden. Nou hebben we wel naar dit pakket gekeken. Dat hebben we ook duidelijk besproken, ook in de

eerste termijn. Maar die samenhang, die hebben we toch niet echt heel erg goed kunnen ontdekken, behalve dan dat ieder collegelid of coalitiepartij iets heeft mogen aandragen, tot zoverre samenhang die we hebben kunnen ontdekken. Dus maar misschien dat u nog meer daarover heeft. Dan naar de inhoud, zoals de heer Keus zelf ook zei. Die hadden we natuurlijk al lang daarvoor inhoudelijke kaders moeten neerzetten. En verdere inhoudelijke besprekingen doen wij graag in het forum van de onderliggende voorstellen. En ...

De voorzitter: Ja, uw vraag was?

Mevrouw Alberts: Ik vervolg gewoon mijn tweede termijn, voorzitter. Wethouder Keus gaf ook aan dat hij brede steun ervaren voor de onderliggende gedachte. Maar wat is dan precies die onderliggende gedachte? We hebben hem nog niet helemaal kunnen vinden. Zeker ook gezien de samenhang die we ook niet zo goed kunnen vinden. En dat was ook één van de vragen die we hadden over het stoplicht. We ontvangen daar graag nog een onderbouwing van, waar mogelijk cijfermatig waarop de kleuren zijn bepaald. Er valt op de gemaakte stoplichtkeuzes, zeker op dit moment, nog wel wat af te dwingen, zo gaven we aan in de eerste termijn. Dan gaf op een gegeven moment, gaf wethouder Van de Laar gaf aan, bij investering gelden over de landgoederenzone, dat het bedrag naar beneden was bijgesteld, gaf hij aan, dat geld hebben we niet. Maar we zitten vanavond over een totaalpakket van 51 miljoen te praten en het college haalt de hele ruif leeg van de Eneco gelden. Dus dan is het toch wel heel bijzonder ons zeggen, dat geld hebben we niet, als er wel 51 miljoen in totaal in voorstel, in concept de deur uitgaat. Dus dat vonden we heel bijzonder. We gaan graag de inhoudelijke discussies nog verder aan in de fora september.

De voorzitter: Hartelijk dank voor uw inbreng, mevrouw Alberts. Dan gaan we naar de tweede termijn beantwoording van het college. Wie mag ik daar als eerste het woord over geven? Mijnheer Keus, kort en bondig graag.

De heer Keus: Kort en bondig, oké. Graag, hoor ik. Ik ga mijn best doen. Voorzitter, ik ga gewoon de fracties even af. Ik had nog inderdaad vragen openstaan van OR, of er rekening wordt gehouden met tegenvallers. Nou, het zal per groeiproject zal daar rekening mee gehouden moeten worden, maar op dit totaalbedrag niet. Maar dat zal in de uitwerking per groeiproject, zal dat moeten worden meegenomen. Zal elk project ook een risicoparagraaf ook moeten hebben. En alleen investeringen die geld in het laatje brengen. Nou, ik heb ook in de eerste termijn gezegd, zowel financieel als maatschappelijk rendement moet worden meegenomen. Ook is het belangrijk, en dat zeg ik ook richting de fractie van GroenLinks, dat de ruif leeg zou zijn. Ook in het voorstel staat dat verbetering van onze financiële positie zal ertoe leiden en vermindering van onze risico's, een betere financiële gezondheid wat uiteindelijk weer ten goede gaat komen ook aan het groeifonds en ook aan het rendement vanuit verschillende investeringen zal terugkomen weer in het groeifonds. Dus ook daarmee is een revelverend karakter. En de bedoeling is ook dat niet alleen deze generatie kan profiteren van die eenmalige opbrengsten en van dat geld, maar dat dat ook voor een volgende generatie er ook nog van kan profiteren om de nodige investeringen in de stad blijven doen. Dus ik hoop dat ik daarmee antwoord heb gegeven op uw vraag. Ja, de vraag van Partij van de Arbeid en ook in het verlengde daarvan de VVD over de twee derde meerderheid. Ja, hij heeft een investeringskader vastgesteld als raad. En het is natuurlijk altijd het streven en dat is ook de reden waarom dat toen is voorgesteld, om een breed draagvlak te hebben voor de voorstellen. Dus ja, dat is gewoon de inzet. En inmiddels is het investeringskader natuurlijk gewoon uw kader. U heeft die vastgesteld en dat zou uzelf inderdaad dan ook bij besluitvorming ook elkaar op moeten aanspreken denk ik

ook. Daarom sluit ik me ook wel aan bij de woorden van de heer Van Enk, dat het vooral, dat het een inhoudelijke discussie, dat er natuurlijk ook de hoop van het college is dat die inhoudelijke discussie gaat plaatsvinden. En als daar inderdaad fracties andere voorstellen voor zich zien, dat er inderdaad alternatieven worden aangevraagd. Maar tegelijkertijd ben ik het ook eens ...

De voorzitter: Ter interruptie. De heer Oelen.

De heer Oelen: Ja, dank u wel voorzitter. Ja wethouder, natuurlijk een inhoudelijke discussie, maar dan moeten de spelregels wel duidelijk zijn. En het is mij met uw antwoord nou nog niet duidelijk of we nou wel voor de twintig plus moeten gaan of voor de meerderheid plus als we tegen dit voorstel ja of nee willen zeggen.

De heer Keus: Ja voorzitter, ik kan heel staatsrechtelijk, maar ik zie ook een interruptie.

De voorzitter: De heer Van Enk zie ik.

De heer Van Enk: Ja voorzitter, ik heb bij de behandeling van die hele interessante nota, waar allerlei spelregels werden geopperd al gezegd dat we als raad maar één regel kennen en die volgt uit de gemeentewet, dus we moeten hier niet zo ingewikkeld over doen heb ik net ook al gezegd.

De voorzitter: Mijnheer Oelen, laatste interruptie.

De heer Oelen: Ja, dank u wel. En ik weet wel dat u dat indertijd heeft gezegd, mijnheer Van Enk. maar toen heeft de raad anders beslist, dus dat is even waar u het nu ook mee moet doen. Dank u wel.

De voorzitter: Mijnheer Van Enk, met twee derde meerderheid hoor ik. En dan gaan we door met de heer Keus.

De heer Keus: Ja voorzitter, ik wilde daar inderdaad al een staatsrechtelijk antwoord gewoon op geven. En de gemeentewet, ja, de meerderheid uiteindelijk was er een meerderheid bepaalt. Ja, zal het college daar uitvoering aan moeten geven. Maar het is met name inderdaad in uw raad zelf dan ook het streven om die gekwalificeerde meerderheid, zoals je het zou kunnen noemen, om dat na te streven. En volgens mij hebben we nu een pakket, inderdaad een hele waaier aan investeringen, die in samenhang bekeken, ook voor alle partijen. En nu, mevrouw Alberts maakt denk ik dan onrechte een onderscheid tussen coalitie, oppositie of zelfs tussen wethouders onderling. Er zit echt een integraal pakket, maar volgens mij ook voor elke politieke kleur wel iets herkenbaars aan zou moeten zitten.

De voorzitter: Mevrouw Alberts.

Mevrouw Alberts: Voorzitter, waarom zie ik dan totaal niets terug van alles wat we in oktober als GroenLinks hebben aangedragen als ideeën om uitvoering te geven aan het investeren in de Rijswijkse energievoorziening in de verduurzaming daarvan?

De voorzitter: De heer Keus, wat is daarop uw antwoord?

De heer Keus: Ik wil zeggen nee, want dat is gewoon niet het geval. Er staat een energietransitie en klimaatfonds. Hoe expliciet wil je het maken, zou ik bijna tegen mevrouw Alberts willen zeggen. Je kunt toch ...

Mevrouw Alberts: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: Ter interruptie, laatste keer.

Mevrouw Alberts: Ja, al het budget wat daarvoor gereserveerd is, gaat naar die aandelen steding en dat is gewoon andere aandelen kopen, dus dat heeft daar niets mee te maken met wat wij in het najaar hebben voorgesteld.

De voorzitter: Dank u wel, mevrouw Alberts. Mijnheer Keus.

De heer Keus: Ja, ik kan dat alleen maar met kracht weerspreken, want volgens mij wordt er echt voor miljoenen geïnvesteerd inderdaad in onze elektriciteitsnetten, juist om die energietransitie mogelijk te maken. En die investeringen, die landen ook in Rijswijk. Dus ja, hier herken ik me inderdaad niet in.

De voorzitter: De heer Kooy. De heer Kooy ter interruptie.

De heer Kooy: Voorzitter, hoor ik de wethouder nu net zeggen dat hij die meerderheid die we net hebben gezegd gewoon eigenlijk naast zich neerlegt en zegt ja, als er een staatsrechtelijk een meerderheid is, dan is het aan u, aan de raad om te kijken of er het wel of niet gaan doen of hoe we dat gaan uitvoeren? Dat kan natuurlijk niet. Dus die zin mag nog wel verduidelijkt worden. Wanneer gaan we akkoord? Bij de twintig stemmen of bij de zestien stemmen?

De voorzitter: Oké, dat was uw laatste interruptie. Mijnheer Van Enk.

De heer Van Enk: Er ontstaan steeds meer misverstanden. Het is de gewoon zo ... Het is mooi als er een twee derde meerderheid komt. Prachtig. Moeten we naar streven, Maar als het niet zo is, wat moeten we dan? Dan moeten we toch een besluit nemen? Dan is het toch voor of tegen? Dus ik zie nog steeds ...

De voorzitter: Ja, we gaan nu even de discussie aan.

De heer Van Enk: Problemen te zoeken hier vanavond.

De voorzitter: Ja, de heer Keus kan zijn antwoorden niet eens geven.

De heer ...: Voorzitter, ik dank het CDA voor het herhalen van mijn vraag. Wethouder, graag antwoord.

De voorzitter: De politiek laten in het kaderdebat. De heer Keus.

De heer Keus: Ja, en die wordt, dat ben ik wel mevrouw Alberts eens, heel interessant. Even kijken. Nee, dat was het eigenlijk ook wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wilt u nog antwoorden vanuit het college? De heer Lugthart. Even stil te behouden, alstublieft. De heer Lugthart.

De heer Lugthart: Een korte, goede vraag van de heer Weterings over de verdeling. Wat ik geprobeerd heb om te schetsen, is een tunnel van 240 miljoen. 50% voor de regio, 50% voor het Rijk. En de regio bestaat uit de MRDH, de gemeente Rijswijk en Den Haag. En dan is het dus veertig, veertig, veertig en behoort twintig tot het Rijk.

De voorzitter: Easy peasy. Ja? Zijn er nog vragen die niet beantwoord zijn die nog ... Mevrouw Bentvelzen.

Mevrouw Bentvelzen: Voorzitter, dank u wel. Er is nog een vraag gesteld door mevrouw Van Nunen in het kader van de maatschappelijke diensttijd. Die zijn dan weer termijn. Het is af en toe verwarrend, hè? Maar we hebben een integrale samenhang tussen de domeinen zorg, onderwijs en werk en inkomen. Ze zijn we momenteel bezig met een aansluiting op follow your dreams 2.0. Waarschijnlijk zegt dat u wel iets. Tenminste, dat hoop ik. Het gaat om jongeren tussen de 18 en 27 jaar, met of zonder uitkering of al dan niet een startkwalificatie, die gemotiveerd zijn om zestien uur per week vrijwilligerswerk te doen en die dan samen met een casemanager. De bedoeling is dat ze de volgende stap kunnen doen en inschrijven voor of een opleiding, vervolgopleiding, of gaan werken in de arbeidsmarkt. En dat is iets waar we op ingaan zetten samen met de gemeente Den Haag. Daar gaan we mee aan de slag in het kader van maatschappelijke diensttijd. Ik kom daar nog wel op terug in de raadsinformatiebrief in wat bredere informatie, maar ik wilde daar graag toch vanavond wat over zeggen.

De voorzitter: Dank u wel, wethouder Bentvelzen. Hebben we nog meer? Mijnheer Van de Laar, u heeft het woord.

De heer Van de Laar: Dank u wel. Op mevrouw Koegler, die vroeg naar de digitalisering. En is het niet zinloos om de trend te keren? Dat bedoelde ik eigenlijk ook niet. Online shoppen is niet het idee dat we dat gaan afschaffen, maar twee dingen. We moeten onze winkelgebieden aantrekkelijk houden en aantrekkelijker maken en we moeten ook alle ondernemers mee krijgen met die digitalisering, met bijvoorbeeld webwinkels en online marketing en dat is nog niet bij iedereen het geval. In zijn algemeenheid zijn meerdere vragen over gesteld. We hebben gekeken, wat is de rol van de gemeente? We gaan niet individuele leningen verstrekken of geen huurfonds, maar we hebben vooral gekeken naar, hoe kunnen we de generieke vraag stimuleren? Dat is voor iedereen goed. Wat kunnen we verzinnen wat we collectief kunnen doen? Dat is ook belangrijk voor een rol voor de gemeente. Wat goed is voor alle ondernemers, dus dat is zowel voor de retail die bezoekers ontvangen, zakelijke klanten die de bezoekers ontvangen en ook leegstand, vestigingsklimaat interessanter maken, om die leegstand te vullen. En valt het dan te meten, mevrouw Van Nunen? Dat is lastig, want het zijn zowel directe en indirecte effecten. Binnen de economie hebben we de functiemenging index. Dat gaat ook over het aantal banen. Nou, we hopen dat we natuurlijk daar een positieve impuls voor hebben, voorzitter.

De voorzitter: Hartelijk dank voor de snelle afronding. Mevrouw Besteman, heeft u nog wat?

Mevrouw Besteman: Nee, dank u voorzitter. Collega Bentvelzen heeft de vragen over maatschappelijke diensttijd uitstekend beantwoord. Dank daarvoor.

De voorzitter: Helemaal goed. Dan beëindigen we hier de beraadslaging en dan gaan we over tot besluitvorming. Ik wil even vragen of de raadsvoorstel een voor het speelbeleid en de ondertunneling Beatrixlaan, of u die mee wil nemen naar het kaderdebat of naar september of later?

Mevrouw Alberts: September of later.

De voorzitter: Ja, maar we zijn met veel meer mensen in de raad. Wil ik graag even de handen omhoog zien wie er is voor september of later. Nou, dat is ruim de meerderheid. Ja? Dan gaan we terug naar de andere twee voorstellen. Dat is het groeifonds en het pakket coronamaatregelen. Dan gaan we over stemmen om die mee te nemen naar het kaderdebat van 6 juli. En dan wil ik eerst de handen zien wie voor het voorstel groeifonds is, dat we dan meenemen naar het kaderdebat. En dan gaan we even tellen. Eén, twee, drie, vier, vijf, zes, zeven, acht, negen, tien, elf, twaalf, dertien, veertien, vijftien, zestien ...

Mevrouw Alberts: Voorzitter, kunt u dan alleen naar de fracties kijken?

De voorzitter: Nee hoor, want ... Ja, wilde ik net zeggen. Elk raadslid is een wereldje op zich. Romy telt voor twee? Heeft de griffie kunnen zien hoeveel? Geen idee? Nou ja, in ieder geval de meerderheid, dus dat groeifonds gaat ... Twee derde.

Mevrouw Alberts: Voorzitter? Voorzitter?

Mevrouw Alberts: Mag ik dan even nog een verzoekje doen aan de vriendelijke raad hier zo? We hebben natuurlijk vanavond op best wel een hoop besproken met betrekking tot het groeifonds. Het kaderdebat is al een heel lang en heel belangrijk debat. Laten we het daar een kort houden over het groeifonds alstublieft. Dank u wel.

De voorzitter: Ja nou, u weet hoe dat werkt hier in de raad. Dan gaan we nog even stemmen over de coronamaatregelen. Degenen die voor zijn, even de handen omhoog. Oh, voor de coronabehandeling in dit kaderdebat. Nou, dat is ook ruim, ruim voldoende. Dus die gaat ook mee naar het kaderdebat en die andere twee onderdelen, die nemen we mee naar september. Dan ga ik nu schorsen en dan roep ik u weer terug als we klaar zijn voor de besloten vergadering. Mijnheer Kooy?

De heer Kooy: Er zijn misschien nog een paar vragen die in de openbaarheid gesteld moeten worden over dit onderwerp en misschien hoeft het besloten gedeelte niet eens plaats te vinden.

De voorzitter: Nou, het ligt eraan. Ik geloof dat er wat vragen zijn die echt in de beslotenheid ... Over de aanbesteding.

De heer Kooy: Dan wil ik eerst nog even openbaar vragen stellen over de aanbesteding.

De voorzitter: Ja, maar er kijkt op dit moment toch niemand meer mee, mijnheer Kooy. Dat heeft geen zin. We kunnen beter dat hele raadsvoorstel ...

De heer Kooy: Laat ik dan toch even wat vragen in het openbaar stellen en dan aan de wethouder of hij zegt, ik neem ze mee naar het besloten gedeelte.

De voorzitter: Hoeveel vragen zijn dat?

De heer Kooy: Twee.

De voorzitter: Oké.

De heer Kooy: Vraag één, is de aanbesteding succesvol afgerond? En vraag twee, is dat voor het bedrag wat in het voorstel zit?

De voorzitter: Ja, daar kan hij dus niet beantwoorden.

De heer Lugthart: Voorzitter, daar kan ik wel een proces antwoord op geven, want exact dat is volgens mij ook waarom u vroeg om het in beslotenheid te doen. Ik kan u daar een antwoord op geven, alleen niet conform de aanbestedingswet in openbaarheid. Dus dat zal besloten moeten plaatsvinden.

6. Sluiting

De voorzitter: Duidelijk. Dus we schorsen de vergadering bij deze en komen we zo terug en behandelen we de laatste agendapunt. Vijftien minuten schorsing.